

ÅRSRAPPORT 2015

Innhold

1. Administrerende direktørs beretning.....	3
2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall.....	4
3. Årets aktiviteter og resultater	9
3.1. Vesentlige forhold i kjernevirksomheten	9
3.1.1 Eiendomsforvaltningsfunksjonen.....	9
3.1.2 Byggherrefunksjonen	10
3.1.3 Rådgivningsfunksjonen.....	11
3.2. Rapportering på mål og resultatkrav i tildelingsbrevet.....	11
3.2.1 Gode statlige lokalanskaffelser.....	12
3.2.2 En verdibevarende, bærekraftig og effektiv eiendomsforvaltning	14
3.3. Rapportering på andre føringer i tildelingsbrevet.....	17
3.3.1 Utfasing av fossilt brensel.....	17
3.3.2 Universell utforming.....	17
3.3.3 Statsbygg som rollemodell	17
3.3.4 Utvikling av rådgivningstjenesten og utførte oppdrag	19
3.3.5 Informasjonssikkerhet	19
3.3.6 Digitalisering og IKT	19
3.3.7 Anskaffelser	19
3.3.8 Fjerning av tidstyver	20
3.4. Evalueringer av virksomheten	20
3.5. Oversikt over ressursbruk og mer- og mindreforbruk	20
4. Styring og kontroll i virksomheten	46
4.1 Overordnet vurdering av styring og kontroll i Statsbygg.....	46
4.2 Nærmere omtale av forhold knyttet til styring og kontroll i Statsbygg.....	47
4.2.1 Forvaltning av egne eiendeler	47
4.2.2 Bemannings-, kapasitets- og kompetansesituasjonen i virksomheten.....	47
4.2.3 Inkluderende arbeidsliv IA	47
4.2.4 Etikk	48
4.2.5 Klart språk.....	49
5. Vurdering av framtidsutsikter	50
6. Årsregnskap.....	51
6.1 Ledelseskommentar til årsregnskapet 2015.....	52
6.2 Kontantregnskapet – oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapporteringen.....	54
6.3 Virksomhetsregnskap 2015.....	60
Vedlegg 1: Ferdigstilte bygg 2015	80
Vedlegg 2: Likestilling og forbud mot diskriminering.....	83

1. Administrerende direktørs beretning

Harald Vaagaasar Nikolaisen.
Foto: Trond Isaksen.

Året 2015 var preget av stor aktivitet i alle deler av virksomheten. Statsbygg kan vise til god måloppnåelse, samtidig som ressursbruken er som forventet og budsjettert. Statsbygg utarbeidet i 2015 nye strategiske mål for virksomheten fram mot 2020.

Statsbyggs eiendommer er preget av godt vedlikehold, med unntak av flere fengsler. Her har det vært satt inn en spesiell innsats også i 2015, men behovet er fortsatt svært stort. Statsbyggs måltall for driftskostnader innebærer en årlig effektivisering, dette er i 2015 ikke oppnådd på alle områder.

Innenfor byggherrevirksomheten holdes det god kostnadskontroll i prosjektene, men enkelte prosjekter har fått en forsinket framdrift og har hatt kostnadsavvik.

I strategien fram til 2020 setter Statsbygg som mål å gi kundene gode og fleksible lokaler, bidra til effektiv arealbruk, ta klimaansvar og forme morgendagens bygge- og eiendomsnæring.

I 2015 ble «Bygge- og leiesaksinstruks for statlige virksomheter», endret og vi fikk et nytt rundskriv «Om normer for energi- og arealbruk». Her stilles det krav om utredninger og analyser av behov og funksjoner, før det tas beslutninger i bygge- eller leiesaker, og det legges vekt på nøktern bruk av arealer og miljøvennlige energiløsninger.

Statsbygg tilbyr rådgivning til statlige organisasjoner som skal leie lokaler i det private markedet. Statsbygg vil utvikle rådgivningstjenesten for å hjelpe offentlige etater med å ta de mest arealeffektive og klimavennlige valgene. Målet er å redusere hele statens klimafotavtrykk.

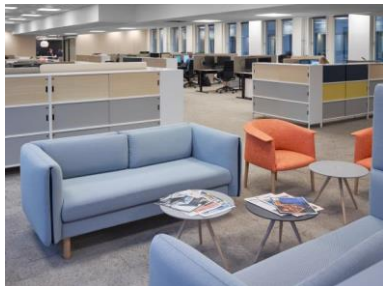
Statsbygg har gjennomført mange forbedringsprosjekter i 2015. Flere store IKT-prosjekter er eller er i ferd med å avsluttes. Samtidig er Statsbyggs organisasjon preget av god styring og kontroll. Arbeidet med å bekjempe useriøsitet og ivareta HMS-krav har stått sentralt i 2015, og dette vil bli videreført i 2016.

Statsbygg feirer sitt 200-års jubileum i 2016. I jubileumsåret er noen av organisasjonens største byggeprosjekter noensinne under gjennomføring. Investeringsbudsjettet for 2016 er rekordstort. Statsbygg har satt i gang et arbeid med å gjennomgå interne rutiner og arbeidsprosesser for å effektivisere egen organisasjon. Arbeidet skal videreføres i 2016, samtidig som vi skal høste fruktene av investeringer i nye systemer og verktøy.

Oslo, 23. februar 2016

Harald Vaagaasar Nikolaisen
administrerende direktør

2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Ny 4. etasje, Statsbyggs hovedkontor.
Foto: Ragnar Hartvik.

Statsbygg er en statlig forvaltningsbedrift underlagt Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) med hovedformål å skaffe til veie og forvalte lokaler for statlige virksomheter i sivil sektor. Som statens sentrale kompetansemiljø innen bygg og eiendom skal Statsbygg iverksette og gjennomføre Stortingets vedtatte politikk innenfor denne sektoren.

Statsbygg har tre kjernefunksjoner: eiendomsforvaltning, byggherre og rådgivning og utvikling. Statsbyggs eiendomsforvaltning omfatter forvaltning, drift og verdibevarende vedlikehold av bygg og eiendommer som inngår i den statlige husleieordningen. Som byggherre i statlig sivil sektor, organiserer, planlegger og gjennomfører Statsbygg byggeprosjekter. Statsbygg er rådgiver for statlige virksomheter i spørsmål om lokalbruk, lokalisering, planlegging, bygging, utvikling og forvaltning av miljøriktige og universelt utformede bygg og utearealer. Statsbygg gir råd ved inngåelse av leieavtaler i markedet, og sikrer og koordinerer statlige interesser i større eiendomsutviklingsprosjekter.

Statsbygg skal være et forbilde og bidra til å utvikle bransjen innenfor områder som seriøsitet, sikkerhet og digitale løsninger. Statsbygg ivaretar statens interesser i kommunale reguleringssaker og har innsigelsesrett på vegne av staten etter plan- og bygningsloven.

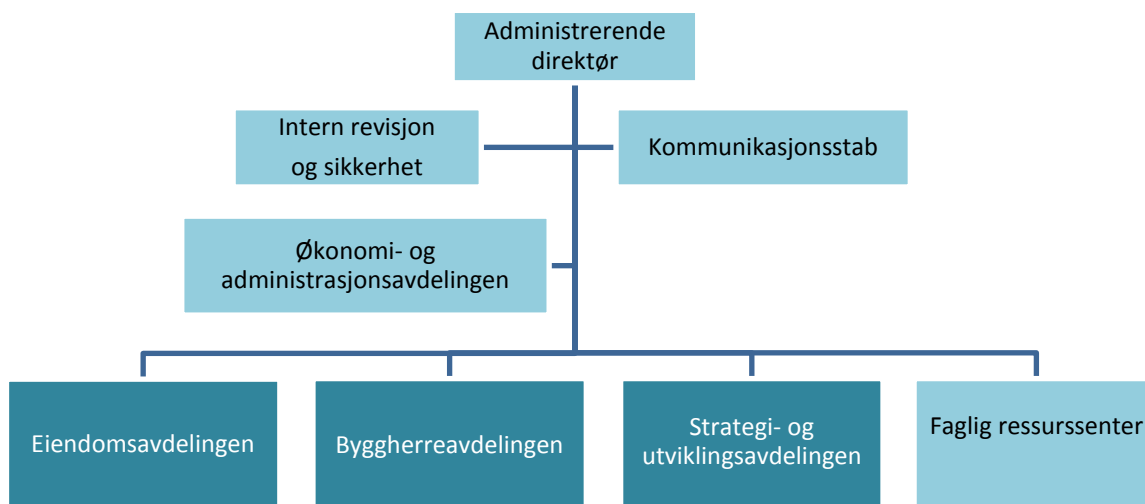
For perioden 2016–2020 har Statsbygg fire strategiske mål:

- vi gir kundene gode og fleksible lokaler
- vi bidrar til effektiv arealbruk i staten
- vi tar klimaansvar
- vi former morgendagens bygge- og eiendomsnæring

Statsbygg er en stor innkjøper av varer og tjenester. Godt over 90 prosent av kostnadene i tilknytning til nybygg er innkjøpt etter konkurranse i markedet. For vedlikeholdet er tilsvarende tall over 70 prosent. Dette gir et bredt samarbeid med hele BAE-næringen. Statsbygg har også et aktivt samarbeid med bransjeorganisasjoner, utdanningsinstitusjoner og andre offentlige organisasjoner. Statsbygg samarbeider med andre tilsvarende organisasjoner i Norden og internasjonalt.

Statsbygg har 908 medarbeidere, av disse er 446 tilknyttet hovedkontoret i Oslo og 462 er tilknyttet regionkontorene i Bergen, Tromsø, Trondheim, Porsgrunn og Oslo. Av disse jobber 348 personer med å drifte eiendommene.

Statsbygg hadde et sykefravær i 2015 på 5,2 prosent og en turnover på 6,4 prosent.

Figur 1. Statsbyggs organisasjonskart

Det har ikke vært noen endringer i Statsbyggs toppledelse det siste året.

Statsbyggs ledelse. Fra venstre: byggherredirektør Synnøve Lyssand Sandberg, økonomi- og administrasjonsdirektør Marianne Nordby Fålung, eiendomsdirektør Frode Meinich, direktør Faglig ressurscenter Jan Myhre, administrerende direktør Harald Vaagaasar Nikolaisen, kommunikasjonsdirektør Hege Njaa Aschim og strategi- og utviklingsdirektør Bjørne Grimsrud.

Tabell 1. Utvalgte hovedtall 2011–2015

Utvalgte hovedtall 2011-2015	2011	2012	2013	2014	2015
Investeringer					
Disponibel utgiftsbevilgning* (i 1 000 kr)	3 220 419	3 430 987	3 264 181	4 133 023	5 384 407
Disponibel inntektsbevilgning** (i 1 000 kr)	942 120	927 875	933 577	1 032 788	1 068 276
Totalt forbruk* (i 1 000 kr)	2 973 997	3 174 920	3 059 344	3 716 171	5 049 711
Husleieinntekter					
Husleieinntekter (i 1 000 kr)	-3 480 816	-3 614 028	-3 740 885	-3 972 711	-4 132 763
Eiendom					
Kjøp av eiendom (i 1 000 kr)	99 190	181 504	145 051	136 978	182 477
Kjøp av eiendom (antall)	11	8	3	11	8
Salg av eiendom (i 1 000 kr)	-156 843	-191 455	-105 551	-181 232	-175 867
Salg av eiendom (antall)	15	22	16	20	38
Antall forvaltede eiendommer inn- og utland (antall bygninger)	2 350	2 350	2 350	2 350	2 303
Brutto forvaltningsareal (mill. kvm)	2,7	2,7	2,7	2,8	2,8
Energibruk					
Klimakorrigert og driftsnormert energiforbruk per kvm (kWh/kvm) Ekskl. fengselsporteføljen	207	199	200	200	tilgjengelig 1.3.2016
Klimakorrigert og driftsnormert energiforbruk per kvm (kWh/kvm), fengselsporteføljen			299	288	tilgjengelig 1.3.2016
Vedlikehold					
Vedlikehold per kvm kap. 2445 (inkl. fengsler) (kr)	218	238	252	326	254
Vedlikehold per kvm fengsler (kr)	400	322	355	682	397
Vedlikehold per kvm kap. 531 (kr) (eiendommer til kongelige formål)	247	272	390	314	336
Vedlikehold per kvm kap. 533 (kr) (eiendommer utenfor husleieordningen)	299	231	326	329	249
Vedlikehold per kvm samlet (alle kap.) (kr)	219	238	255	326	255
Byggeprosjekter					
Antall oppstartede prosjekter (kurante/ ordinære)	16	12	34	26	25
Antall ferdigstilte bygg (kurante/ordinære over 10 mill. kroner)	19	21	17	24	20
Rådgivningsoppdrag ***					
Antall oppstartede oppdrag				14	22
Antall ferdigstilte oppdrag				8	18
Ansatte					
Antall årsverk	808	819	833	852	883
Antall ansatte	834	845	860	877	908

* Kap. 2445 Statsbygg (ekskl. post 24) og samtlige poster på kap. 530 Bygg utenfor husleieordningen, kap. 531 Eiendommer til kongelige formål, kap. 532 Utvikling av Fornebuområdet, kap. 533 Eiendommer utenfor husleieordningen og kap. 534 Erstatningslokaler for departementene.

** Kap. 3531 Eiendommer til kongelige formål, kap. 3533 Eiendommer utenfor husleieordningen, kap. 5445 Statsbygg og kap. 5446 Salg av eiendom, Fornebu.

*** Rådgivningsoppdrag omfatter samlet rådgivning leie og KVVU-oppdrag der Statsbygg har totalansvar eller bidrar med delleveranser.

Tabell 2. Nøkkeltall fra årsregnskapet 2011-2015 *

Nøkkeltall fra årsregnskapet	2011	2012	2013	2014	2015 **
Totalkapitalrentabilitet (%)	3,6	3,5	2,7	3,2	4,6
Driftsresultat i % av driftsinntekter	29,3	28,7	25,1	28,9	40,7
Driftsresultat i % av driftsinntekter inkl. bevilgningsinntekter					27,3
Sum eiendeler (i 1 000 kr)	31 461 426	33 154 062	36 031 071	37 090 493	39 774 737
Rentebærende gjeld (i 1 000 kr)	1 414 998	2 015 435	2 569 428	2 669 537	3 151 276
Rentebærende gjeld i % av eiendeler	4,5	6,1	7,1	7,2	7,9
Reguleringsfond (i 1 000 kr)	410 278	459 823	507 579	224 040	164 245
Resultat til disponering (i 1 000 kr)	1 000 461	1 022 052	903 553	1 135 863	1 700 991
Driftskostnader kap. 2445 (i 1 000 kr)	2 508 479	2 663 083	2 890 195	2 957 399	2 579 940
Driftsinntekter kap. 2445 (i 1 000 kr)	3 546 530	3 736 558	3 859 228	4 158 958	4 348 712
Lønnskostnaders andel av driftsinntekter (%)	14,1	14,5	14,9	16,2	15,4

* Tabell 2 viser nøkkeltall basert på informasjon fra kap. 6 Årsregnskapet, for de siste fem årene (kommenteres i kap. 3).

** Ny statlig regnskapsstandard (SRS) er innført fra 2015, se nærmere omtale i kap. 6.

Viktige hendelser i 2015

Januar

Statsbygg gis i oppdrag å etablere en database med oversikt over alle statens eide og leide eiendommer. Databasen skal gi bedre oversikt over statlige lokaler og styrket kostnadsstyring av lokalbruken.

April

Seks arkitekt- og konsulentteam leverte forslag til hvordan Regjeringkvartalet kan utformes. Forslagene ble utstilt i Høyblokka i Regjeringkvartalet.

Juli

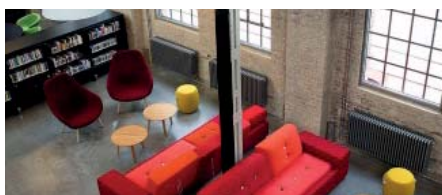
Statsbygg ble medlem av «Initiativ for etisk handel». Statsbygg skjerper kravene til leverandører for å hindre, avdekke og bedre uakseptable arbeidsvilkår i BA-bransjen.

Oktober

Ved Huseby kompetansesenter erstattes fossilt brensel med klimavennlig fjellvarme fra 30 energibrønner. Det er ikke lenger bruk for 109 000 liter olje i året og kostnadene til oppvarming blir halvert.

Februar

Høgskolen i Bergen mottok «Innovasjonsprisen for universell utforming» i kategorien møbel og interiør.

Mai

Åpning av det nye Senter for husdyrforskning, Ås gård, ved Norges miljø- og biovitenskaplige universitet. Dette er første trinn på Campus Ås, som er den største utbyggingen innenfor høyere utdanning og forskning noen sinne.

August

Statsbygg søker i løpet av høsten etter mulige eiendommer som kan benyttes som asylmottak. Den tidligere høgskolen på Kongsberg forberedes til å kunne ta imot inntil 1 000 flyktninger.

November

Nybygget for Politiet og Statens vegvesen på Stord, åpnes. Bygget er Statsbyggs mest energieffektive bygg.

Mars

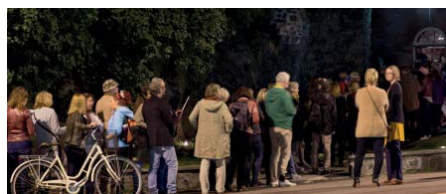
Nytt politihus i Tromsø ble offisielt åpnet.

Juni

Statsbygg utarbeider en «Are-alveileder» for Mattilsynet. Veilederen beskriver anskaffelsesprosessen når Mattilsynet skal leie nye lokaler, ulike arbeidsformer og måter å gruppere og inndelegge arealer til ulike aktiviteter.

September

Tusenvis besøkte et utvalg av Statsbyggs eiendommer under arrangementene Kulturnatten og Oslo Åpne Hus.

Desember

Kontrakt ble inngått med Skanska Husfabrikken, som skal bygge 192 nye fengselceller ved Eidsberg og Ullersmo. Det benyttes prefabrikkerte moduler, som gir redusert gjennomføringstid, lavere byggekostnader og god kvalitet.

3. Årets aktiviteter og resultater

Samfunnsvitenskapelig fakultet, Universitetet i Stavanger. Foto: Trond Isaksen.

KMD fastsetter resultatkrav og gir føringer for Statsbyggs leveranser gjennom tildelingsbrevet og Virksomhets- og økonomiinstruksen.

I 2015 har Statsbygg bistått statlige virksomheter i ulike deler av markedet med å skaffe til veie og forvalte gode og funksjonelle lokaler. Etterspørselen etter denne typen rådgivning er stor og økende. Statsbygg har også bidratt med innspill til nye normer innen energi og arealbruk for å effektivisere statens arealbruk¹, også utenfor Statsbyggs portefølje. Nye arbeidsformer, klimahensyn og areal- og kostnadseffektivitet for staten har preget utførelsen av samfunnsoppdraget i 2015.

Av alle statens leiekontrakter forvalter Statsbygg om lag 1/3, om lag 1/3 er selvforvaltende og om lag 1/3 leies i privat marked. Statsbygg tilbyr byggherretjenester for om lag 2/3 av statens portefølje, og rådgivningstjenester for hele porteføljen. Utviklingen av databasen over alle statlige lokaler i sivil sektor vil styrke Statsbyggs evne til å gi god rådgivning til staten, jf. pkt. 3.3.4.

Statsbygg har gjennomgående høy måloppnåelse, men fortsatt noen utfordringer med vedlikeholdsetterslep innen fengselsporteføljen. Den løpende målingen på prosjekter viser at kundene er tilfreds med Statsbyggs leveranser. Brukerundersøkelse for hele porteføljen gjennomføres hvert annet år, neste gang i 2016.

I dette kapitlet følger en omtale av vesentlige forhold fra de tre kjerneområdene (3.1), resultatrapportering på mål og resultatkrav i tildelingsbrevet (3.2), rapportering på andre føringer i tildelingsbrevet (3.3), evalueringer av virksomheten (3.4), og en oversikt over ressursbruk og mer- og mindreforbruk (3.5).

Egen rapport om forebyggende sikkerhetstjeneste for 2015, jf. Virksomhets- og økonomiinstruksen, oversendes på fastlagt mal til KMD.

3.1. Vesentlige forhold i kjernevirksomheten

3.1.1 Eiendomsforvaltningsfunksjonen

Statsbygg forvalter 2,8 millioner kvm statlige formålsbygg i inn- og utland, fordelt på 2 303 eiendommer. Ved utgangen av 2015 har Statsbygg en godt vedlikeholdt eiendomsportefølje, med unntak av fengselsporteføljen.

Det store vedlikeholdsetterslepet i fengselsporteføljen gjør driftssituasjonen lite forutsigbar, og det er en stor utfordring å holde måltallet for driftskostnadene. Det er fortsatt fare for stengning av soningsplasser i enkelte fengsler. Statsbygg har innenfor ordinær ramme for 2015 prioritert vedlikehold i fengslene med om lag 100 millioner kroner, i tillegg til de 50 millioner kronene som var øremerket ekstraordinært vedlikehold ved fengslene. Tilstanden i fengselsporteføljen fører også til et høyt og uforutsigbart energiforbruk.

¹ Rundskriv nr. H-2/16 Rundskriv om normer for energi- og arealbruk for statlige bygg.

Statsbygg har i 2015 tatt i bruk et nyutviklet forvaltning-, drifts- og vedlikeholdssystem (FDV-system) for alle eiendommene i porteføljen. Dette inkluderer en energimodul som registrerer strøm, fjernvarme, bioenergi, olje, gass mv. samt utslippsdata (CO₂ mv.). Denne gjennomgående digitaliseringen effektiviserer våre prosesser og gir bedre grunnlagsdata for beslutninger innen energiledelse. Planlegging og budsjettering av drifts- og vedlikeholdsoppgaver blir mer effektivt og gir kundene større forutsigbarhet og bedre tjenester.

I forbindelse med den ekstraordinære flyktningssituasjonen i 2015 fikk Statsbygg i oppdrag å bistå DSB, UDI og Bufetat med å finne egnede lokaler til å innkvartere flytninger. Statsbygg har kartlagt potensielle eiendommer og tomter i egen portefølje og i markedet. Statsbygg bisto ved befaringer av potensielle objekter, i forhandlinger med private om husleiekontrakter og i kartlegging av potensielt 8 000-10 000 nye mottaksplasser. I tillegg tilrettela Statsbygg høgskolekomplekset på Raumyr i Kongsberg på tre uker slik at det kan ta i mot inntil 1 000 flyktninger.

3.1.2 Byggherrefunksjonen

Statsbygg er byggherre både der Statsbygg selv skal forvalte bygningene og for selvforvaltende enheter, som for eksempel enkelte av universitetene. I 2015 pågikk det 117 byggeprosjekter i prosjekterings- og byggefase i Statsbyggs regi, hvorav 20 ble avsluttet dette året. Samlet forbruk² var i 2015 på 5,05 milliarder kroner, som var 6,2 prosent mindre enn disponibel bevilgning. Dette er et rekordhøyt investeringsnivå for Statsbygg.

I porteføljen er det nå flere store byggeprosjekter som Nasjonalmuseet på Vestbanen, Campus Ås ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU), Regjeringskvartalet (RKV) og Livsvitenskapsbygget ved Universitetet i Oslo. I 2016 er det forventet ytterligere økning i investeringene til over 6 milliarder kroner.

Statsbygg har flere prosjekter hvor kundene har valgt høye miljøambisjoner under planlegging og oppføring. Det nye administrasjonsbygget på Evenstad er planlagt som et nullutslippsbygg. Dette vil bli et internasjonalt miljøledende bygg. Nytt politihus på Stord ble bygget som plusshus, og nytt studenthus i Porsgrunn planlegges også for å oppnå plusshusnivå. Nytt nasjonalmuseum på Vestbanen er et FutureBuilt prosjekt, som innebærer 50 prosent reduksjon av klimagassutslipp. Livsvitenskapsbygget på Universitetet i Oslo planlegges med den internasjonalt anerkjente miljøsertifiseringsordningen BREEAM, og en ambisjon om å oppnå BREEAM-nivå «excellent».

Rapporten «*Kostnadsutvikling mellom KS1 og KS2 i byggeprosjekter*»³ som er utarbeidet på oppdrag fra Statsbygg, viser at politiske beslutninger og økt kunnskap gjennom brukermedvirkning mellom KS1 og KS2 fører til bedre prosjekter i tråd med politiske vedtak, men også økte kostnader. Statsbygg er derfor i ferd med å etablere rutiner for bedre å håndtere slike endringer og oppnå bedre styring av kostnader fra KS1 til KS2.

Statsbygg bruker store ressurser for å forbedre sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA) på våre byggeplasser, samt å hindre at useriøse aktører får oppdrag. Som ledd i dette arbeidet

² Kap. 2445 (ekskl. post 24) og samtlige poster på kap. 530, 531, 532, 533 og 534.

³ KS1 og KS2 er Finansdepartementets ordning for ekstern kvalitetssikring (KS) av store statlige investeringsprosjekter.

gjennomføres det hyppige inspeksjoner, og i 2015 gjennomførte Statsbygg 44 SHA-inspeksjoner på byggeplasser. Statsbygg har også et eget avvikssystem for byggeprosjektene, hvor bl.a. rapporteringsvillighet, skader og uheldige hendelser rapporteres. Samlet for prosjektene har det vært en økende rapporteringsvillighet de siste årene. Det var ingen dødsulykker på Statsbyggs byggeprosjekter i 2015. Innsatsen for å skape trygge arbeidsplasser gjennom god planlegging, prosjektering og oppfølging fortsetter i 2016.

Statsbygg har gjennom 2015 vært bidragsyter på viktige utviklingsarenaer innen bygg- og anleggsnæringen (BA-næringen) som BA 2015, Bygg 21, Prosjekt Norge, Lean Construction Norge og Charter for en skadefri bygge- og anleggsnæring. Statsbygg tar en aktiv rolle i arbeidet for å utvikle egen virksomhet og bransjen videre innen effektive prosjekterings- og byggeprosesser.

3.1.3 Rådgivningsfunksjonen

I henhold til *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor* (bygge- og leiesaksinstruksen), har Statsbygg en rolle som rådgiver for lokalbehov som oppstår for virksomheter i statlig sivil sektor organisert innenfor rettssubjektet staten. Rådgivningen skal bidra til at kunden på et tidlig tidspunkt får god oversikt over alternative måter å løse lokalbehovet på. Statsbyggs innspill skal bidra til å sikre at staten etterspør de beste løsningene, og således effektivisere hele statens arealbruk.

Fra 2014 til 2015 økte fakturerte rådgivningsoppdrag fra 3,3 til 11,4 millioner kroner. Statsbygg har lagt ned mye arbeid i videreutviklingen av rådgivningsfunksjonen i 2015, og rådgivningen består av følgende typer tjenester:

- utarbeidelse av funksjonsbeskrivelse i forkant av beslutning om lokalløsning, jf. bygge- og leiesaksinstruksen
- rådgivning i spørsmål om leie av lokaler i det private markedet
- rådgivning og koordinering av statlige interesser i større eiendomsutviklingsprosesser
- analyse av porteføljen knyttet til lokalanskaffelser for statlige sektorer og departementer, herunder utvikling av en database med alle statlige leiekontrakter

Et godt beslutningsgrunnlag i tidlig fase har betydning for tid, kost og kvalitet for sluttresultatet. Statsbygg tilbyr rådgivning i konseptfasen, enten som utarbeidelse av konseptvalgutredninger (KVU) for prosjekter over terskelverdi fastsatt av Finansdepartementet, eller som enklere analyser i konseptvalgotat (KVN) for mindre prosjekter. Etterspørselen etter disse tjenestene er økende.

Staten har et innsparingspotensial knyttet til eksisterende leiekontrakter i det private markedet. Statsbygg tilbyr en koordinering av statens mange forpliktelser i dette markedet og bistår med å hente ut gevinster. Det har vært økt etterspørsel etter bistand fra Statsbygg ved inngåelse av nye leieavtaler i det private markedet, og i 2015 ble det etablert 18 nye rådgivningsoppdrag knyttet til dette.

3.2. Rapportering på mål og resultatkrav i tildelingsbrevet

I tildelingsbrevet kapittel 3 har KMD gitt to hovedmål og seks resultatmål med underliggende resultatkrav for Statsbyggs virksomhet i 2015. Hovedmålene er at Statsbygg skal

gjennomføre gode statlige lokalanskaffelser og ha en verdibevarende, bærekraftig og effektiv eiendomsforvaltning.

3.2.1 Gode statlige lokalanskaffelser

Tabell 3. Måloppnåelse for hovedmål 1.

Hovedmål 1: Gode statlige lokalanskaffelser			
1.1	Profesjonell rådgivning tilpasset statlige brukeres behov	Statsbygg skal gi råd til statlige virksomheter i saker om lokalanskaffelser.	
1.2	Totale sluttkostnader for byggeprosjektene overstiger ikke samlet styringsramme	Samlet sluttkostnad for porteføljen av ferdigstilte prosjekter siste fem år delt på samlet styringsramme for de samme prosjektene skal ikke overstige 1.	
1.3	Byggeprosjektene ferdigstilles til avtalt tid	Byggeprosjektene ferdigstilles til det tidspunkt (målt pr. halvår) som framgår av styrende dokument da byggebeviling forelå.	Avvik: 1 av 20
1.4	Bærekraftige og energieffektive lokaler	I egne byggeprosjekter skal beregnet energibruk etter fullført forprosjekt ligge 5 pst. lavere enn kravene i teknisk forskrift.	
		I egne byggeprosjekter skal Statsbygg prioritere bruk av miljøvennlige materialer, arealeffektivitet og en lokalisering som stimulerer til reduserte utslipp fra arbeidsreiser og besøkende.	
		Statsbygg skal gjennom sin rådgivning til statlige virksomheter bidra til at staten prioriterer innleie av bærekraftige og energieffektive lokaler. Omtale av gjennomførte rådgivningsoppdrag og antatt effekt.	

Resultatmål 1.1: Profesjonell rådgivning tilpasset statlige brukeres behov

Statsbygg skal gi råd til statlige virksomheter i saker om lokalanskaffelser. Statsbygg skal i årsrapporten redegjøre for resultatene av brukerundersøkelser og antatte effekter av Statsbyggs rådgivning.

Resultat 2015:

Kravet er oppfylt.

Resultatmål 1.2: Totale sluttkostnader for byggeprosjektene overstiger ikke samlet styringsramme

Sluttkostnad

Samlet sluttkostnad for porteføljen av ferdigstilte prosjekter siste fem år delt på samlet styringsramme for de samme prosjektene skal ikke overstige 1.

I årsrapporten skal Statsbygg omtale resultater både for porteføljen samlet og oppdelt i kurante byggeprosjekter, øvrige prosjekter under kap. 2445, samt prosjekter utenfor husleieordningen.

Resultat 2015:

Kravet er oppfylt. Samlet sluttkostnad delt på samlet styringsramme for porteføljen siste fem år er 0,96. Sluttkostnad for ferdigstilte bygg delt på styringsrammen ble 1,01 i 2015. For detaljer per prosjekt, se vedlegg 1.

Det er fire kostnadsavvik for prosjekter som ble ferdigstilt i 2015: Junkerdal tollsted, nytt politihus i Tromsø, Høgskolen i Bergen Onninenbygget og Politihøgskolen Gardeleiren.

	2011	2012*	2013**	2014***	2015	Gj. snitt siste fem år
Sluttkostnad delt på styringsramme for samlet portefølje av ferdigstilte bygg	0,94	1,00	0,93	0,94	1,01	0,96

*2012 er korrigert for R6 og HiOA sykepleierutdanningen. Sluttkostnaden ble ikke oppgitt i 2012, men inngår her slik at indikatoren for 2012 og dermed perioden 2011-2015 blir oppdatert.

**2013 er korrigert for nedjustering av sluttkostnad for prosjektet NHH, nybygg.

***2014 er korrigert for nedjustering av sluttkostnad for prosjektene UiO Domus Media fase 1 og HiB samlokalisering.

Det vises til omtale under pkt. 3.5.

Resultatmål 1.3: Byggeprosjektene ferdigstilles til avtalt tid

Ferdigstillelse

Byggeprosjektene skal ferdigstilles til det tidspunkt (målt pr. halvår) som framgår av styrende dokument da byggebevilgning forelår. Resultatene omtales i årsrapporten.

Resultat 2015:

Kravet er ikke oppfylt. Av 20 ferdigstilte prosjekter i 2015 var det forsinkelse knyttet til følgende prosjekt:

- Politihøgskolen Gardeleiren var avtalt ferdigstilt 2. halvår 2014, mens faktisk ferdigstillelse av prosjektet ble 1. halvår 2015.

I tillegg meldes det om ett prosjekt som var avtalt ferdigstilt i 2015, men som er forventet ferdigstilt i 2016:

- NMBU Urbygningen (avtalt ferdigstilt 2. halvår 2015, forventet ferdigstilt 1. halvår 2016).

Resultatmål 1.4: Bærekraftige og energieffektive lokaler

Byggeprosjekter – energibruk

I egne byggeprosjekter skal beregnet energibruk etter fullført forprosjekt ligge minimum 5 pst. lavere enn kravene i teknisk forskrift. Statsbygg skal gi en kvalitativ vurdering i årsrapporten.

Resultat 2015:

Kravet er oppfylt. Av de ni prosjektene som har fullført forprosjekt i 2015 har sju beregnet energibruk som er bedre enn TEK 10 minus 5 prosent. I de to resterende prosjektene gjenstår den endelige energiberegningen, men foreløpige beregninger tilsier at også disse prosjektene vil oppnå målet med god margin.

Byggeprosjekter – miljøvennlige materialer, arealeffektivitet og lokalisering

I egne byggeprosjekter skal Statsbygg prioritere bruk av miljøvennlige materialer, arealeffektivitet og en lokalisering som stimulerer til reduserte utslipp fra arbeidsreiser og besøkende. Statsbygg skal gi en kvalitativ vurdering i årsrapporten.

Resultat 2015:

Kravet er oppfylt. Erfaring viser at enkelte av materialmålene bør detaljeres i tidlige faser for bedre å lykkes i byggefasen. Det gjelder blant annet målet om høyest mulig resirkuleringsgrad for konstruksjonsstål som benyttes i byggeprosjektene.

I prosjekteringen er arealeffektivitet en viktig faktor i utformingen av bygget og det vektlegges en miljømessig fornuftig lokalisering. Der lokalisering er gitt på forhånd iverksetter prosjektene tiltak som reduserer miljøbelastningen, slik som tilstrekkelig med sykkelparkeringsplasser og et parkeringstilbud som ikke er overdimensjonert.

Rådgivning – innleie av bærekraftige og energieffektive lokaler

Statsbygg skal gjennom sin rådgivning til statlige virksomheter bidra til at staten prioriterer innleie av bærekraftige og energieffektive lokaler. Statsbygg skal gi en omtale i årsrapporten av gjennomførte rådgivningsoppdrag og antatt effekt.

Resultat 2015:

Kravet er oppfylt. Rådgivningsfunksjonen har i sine oppdrag gjort bygge- og leiesaksinstruksen kjent for sine kunder/oppdragsgivere. Innledningsvis i oppdragene brukes mye tid sammen med oppdragsgiverne for å sikre en omforent forståelse av instruksene, og hva det betyr for anskaffelsen av ny leieavtale.

Kravene til energieffektivisering i nye leieforhold står sentralt og er implementert i konkurransegrunnlaget.

3.2.2 En verdibevarende, bærekraftig og effektiv eiendomsforvaltning

Tabell 4. Måloppnåelse for hovedmål 2.

Hovedmål 2: En verdibevarende, bærekraftig og effektiv eiendomsforvaltning			
2.1	Eiendomsforvaltningen er kostnads-, areal- og energieffektiv	Driftskostnader per kvm skal ikke overstige 110 kroner for ordinær portefølje.	113
		Forvaltningsareal per driftsansatt skal være minimum 8 000 kvm for ordinær portefølje.	
		Klimakorrigert og driftsnormert energibruk skal ikke overstige 200 kWh/kvm for ordinær portefølje.	Tilgjengelig 1.3.16
		Driftskostnader per kvm skal ikke overstige 100 for fengslene.	105
		Forvaltningsareal per driftsansatt skal være minimum 6 600 kvm for fengslene.	
		Klimakorrigert og driftsnormert energibruk skal ikke overstige 295 kWh/kvm for fengslene.	Tilgjengelig 1.3.16
2.2	Et verdibevarende vedlikehold av statlige eiendommer	Statsbygg skal prioritere å bedre tilstandsgraden i statlige eiendommer med vedlikeholdsetterlep.	

Nedenfor følger en nærmere redegjørelse av resultatene.

Resultatmål 2.1: Eiendomsforvaltningen er kostnads-, areal- og energieffektiv

Driftskostnader, forvaltningsareal og energibruk for ordinær portefølje

Driftskostnader per kvm skal ikke overstige 110 kroner.

Forvaltningsareal per driftsansatt skal være minimum 8 000 kvm.

Klimakorrigert og driftsnormert energibruk skal ikke overstige 200 kWh/kvm.

Resultat 2015: Ordinær portefølje

Tabell 5. Ordinær portefølje – driftskostnader, forvaltningsareal og energibruk.

Indikator	2011	2012	2013	2014	2015
Driftskostnader per kvm	103	104	105	107	113
Antall kvm forvaltningsareal per driftsårsverk	7 991	8 045	8 109	8 260	8 322
Klimakorrigert og driftsnormert energibruk, kWh/kvm	207	199	200	200	Tilgjengelig 1.3.2016

Driftskostnader

Statsbygg oppfylte ikke kravet om driftskostnader på maksimum 110 kr per kvm for den ordinære portefølje.

Forvaltningsareal

Kravet om minimum 8 000 kvm forvaltningsareal per driftsansatt for den ordinære porteføljen er oppfylt. Som det framgår av tabellen forvalter hvert driftsårsverk 331 kvm mer i 2015 enn i 2011.

Energibruk

Tallene for klimakorrigert og driftsnormert energibruk i 2015 skal være ferdig utarbeidet innen 1. mars 2016.

Driftskostnader, forvaltningsareal og energibruk for fengselsporteføljen

Driftskostnader per kvm skal ikke overstige 100 kroner for fengslene.

Forvaltningsareal per driftsansatt skal være minimum 6 600 kvm for fengslene.

Klimakorrigert og driftsnormert energibruk skal ikke overstige 295 kWh/kvm for fengslene.

Resultat 2015: Fengselsporteføljen

Tabell 6. Fengselsporteføljen – driftskostnader, forvaltningsareal og energibruk.

Indikator	2011	2012	2013	2014	2015
Driftskostnader per kvm for fengslene	85	91	95	101	105
Antall kvm forvaltningsareal per driftsårsverk for fengslene	6 822	6 786	6 644	6 752	6 671
Klimakorrigert og driftsnormert energibruk for fengselsporteføljen, kWh/kvm			299	288	Tilgjengelig 1.3.2016

Driftskostnader

Statsbygg oppfylte ikke kravet om driftskostnader på 100 kroner per kvm for fengselsporteføljen i 2015, jf. omtale 3.1.1.

Forvaltningsareal

Statsbygg oppfylte kravet om minimum 6 600 kvm forvaltningsareal per driftsansatt for fengslene.

Energibruk

Målkravet for 2015 for fengslene er på 295 kWh/kvm. Energital for 2015 skal være ferdig utarbeidet innen 1. mars 2016.

Resultatmål 2.2: Et verdibevarende vedlikehold av statlige eiendommer

Statsbygg skal prioritere å bedre tilstandsgraden i statlige eiendommer med vedlikeholdsetterslep.

Resultat 2015:

Kravet er oppfylt.

Målinger viser at Statsbyggs portefølje med unntak av fengselsporteføljen har en tilstandsgrad som ligger rundt T1, jf. NS3424:2012 der det ved T0 ikke er avvik og T3 benyttes på eiendommer som har store eller alvorlige avvik.

Tabell 7. Vedlikeholdsinnsats siste fem år (kr/kvm).

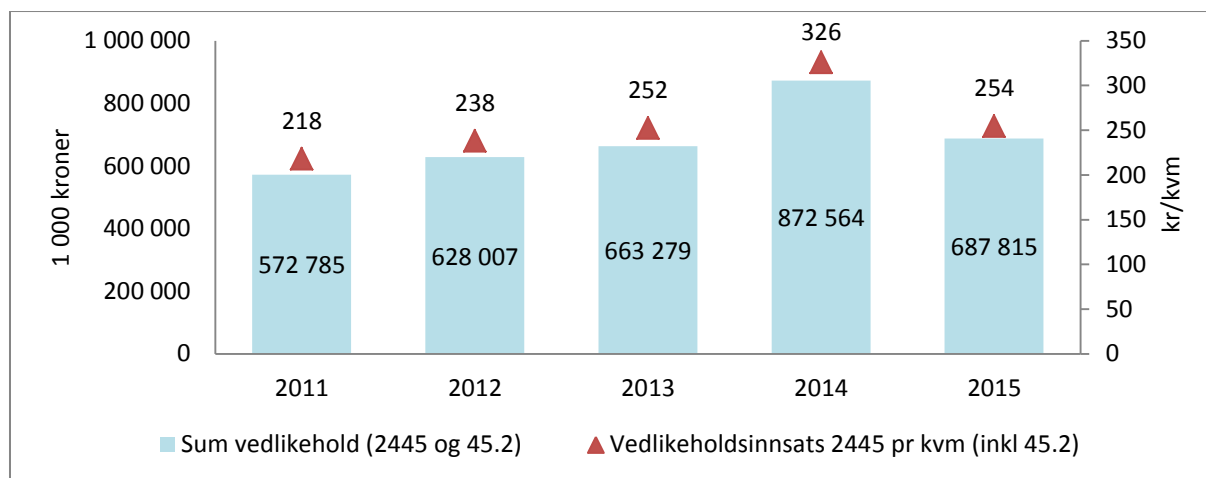
	2011	2012	2013	2014	2015
Kap. 531 (eiendommer til kongelige formål)	247	272	390	314	336
Kap. 533 (eiendommer utenfor husleieordningen)	299	231	326	329	249
Kap. 2445 (Statsbygg, inkl. fengsler)	218	238	252	326	254
Gjennomsnitt	219	238	255	326	255

Vedlikeholdskostnadene for kap. 2445 utgjorde 687,8 millioner kroner i 2015 inkl. påkostninger, noe som er litt under budsjett. Vedlikeholdskostnadene var 184,7 millioner kroner (21,2 prosent) lavere enn i 2014, grunnet at man i 2014 prioriterte midler fra reguleringsfondet til vedlikehold. Fordelt på eiendomsmassen gir dette et vedlikeholdsnivå i 2015 på 254 kroner per kvm. Vedlikeholdet utgjorde 231 kroner per kvm for ordinære eiendommer ekskl. fengsler, og 397 kroner per kvm for fengsler.

Statsbygg har i 2015 utarbeidet en ny vedlikeholdsstrategi som skal bidra til at de betydelige nasjonale verdier som statens bygninger representerer, blir godt ivaretatt. Utover det løpende verdibevarende vedlikeholdet har følgende prosjekter blitt gjennomført i 2015 innenfor vedlikeholdsbudsjettet:

- *Utfasing av kuldemedier R22:* Det ble brukt 49 millioner kroner til 10 utfasinger. Det gjenstår fire eiendommer der det enten skal gjennomføres byggeprosjekter eller eiendommen er tenkt solgt.
- *Radon:* Statsbygg startet i 2015 opp arbeidet med systematisk å kartlegge radonforekomsten på våre eiendommer. Etter planen skal alle aktuelle eiendommer være kartlagt innen utgangen av 2019. I 2015 ble det brukt 1,4 millioner kroner til å gjennomføre målinger på 314 eiendommer. Det er avdekket mindre radon enn først antatt, og derfor er det kun gjennomført mindre utbedringstiltak i 2015.
- *Fengsler:* Det ble brukt 150 millioner kroner på vedlikehold av fengselsporteføljen i 2015, noe som tilsvarer 397 kroner per kvm. Vedlikehold per kvadratmeter er 285 kroner lavere enn i 2014. Dette skyldes at det i 2014 ble brukt ekstraordinært mye vedlikeholdsmidler på fengslene. Spesielt prioriterte fengsler i 2015 var Oslo fengsel, Ullersmo fengsel, Ila fengsel, Åna fengsel, Bergen fengsel, Trondheim fengsel og Bastøy fengsel.

Grafen under viser vedlikeholdskostnadene og vedlikehold per kvm samlet for eiendomsporteføljen på kap. 2445.

Figur 2. Vedlikeholdskostnader og vedlikehold per kvm samlet for eiendomsporteføljen.

3.3. Rapportering på andre føringer i tildelingsbrevet

I det følgende rapporteres det på andre føringer i tildelingsbrevets kapittel 2, 4 og 5.

3.3.1 Utfasing av fossilt brensel

Statsbygg har fått krav om at bruken av fossilt brensel som grunnlast (hovedenergikilde) i bygningsmassen skal fases ut innen utgangen av 2016.

Statsbyggs plan for utfasing av olje som grunnlast på totalt 25 eiendommer (opprinnelig 26, men én eiendom er solgt) følges som planlagt. Det er faset ut anlegg på tre eiendommer i 2014 og 14 i 2015. Det er brukt 24,2 millioner kroner av vedlikeholdsmidlene til utfasingen i 2015. Det gjenstår 8 eiendommer i 2016.

3.3.2 Universell utforming

Statsbygg har fått krav om at eksisterende bygningsmasse skal være universelt utformet (uu) innen 2025 (fengsler unntatt).

Det er brukt 55,8 millioner kroner av vedlikeholdsmidlene på 66 bygg og om lag 206 000 kvm. Dette er 50 000 kvm mer enn opprinnelig planlagt. Det gjenstår å gjennomføre uu-tiltak på 462 bygninger for perioden 2016-2025 med totalt om lag 1 000 000 kvm.

3.3.3 Statsbygg som rollemodell

Statsbygg skal bidra til seriøsitet i bransjen og stille krav til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA) og være en pådriver for kostnadseffektive byggeprosjekter og innovasjon i bransjen, jf. tildelingsbrevets kapittel 2.

SHA

Statsbygg jobber for at alle skal komme uskadet hjem fra jobb. Statsbyggs administrerende direktører leder «HMS-charteret for en skadefri bygge- og anleggsnæring». Som følge av dette samarbeidet er det igangsatt og gjennomført flere tiltak som SHA-dagene, veileder for SHA-plan, utarbeidelse av felles SHA/HMS-indikatorer og flere presseutspill. Charteret har også bidratt til god dialog mellom aktørene i bransjen.

Seriøsitet

For å fremme seriøsitet i byggenæringen har Statsbygg høsten 2015 revidert sine kontraktbestemmelser. Statsbygg stiller blant annet krav i prosjektene til bruk av lærlinger, andel faglærte, medlemskap i StartBANK for hele kontraktkjeden og å tydeliggjøre språkkrav. De nye kontraktbestemmelsene er godt mottatt i bransjen og vil bli evaluert mot slutten av 2016.

Kostnadseffektive byggeprosjekter

Statsbygg benytter i økende grad samspill og totalentrepriser for entreprisekontrakter i bygge- og rehabiliteringsprosjekter for å oppnå kostnadseffektive prosesser. I 2015 ble 69 prosent av de ferdigstilte byggeprosjektene gjennomført som totalentreprise og 19 prosent som samspillskontrakter. For å bygge mer kostnadseffektivt innen fengselssektoren har Statsbygg i samarbeid med Kriminalomsorgsdirektoratet utviklet en modulløsning for fengselsbygg. Eidsberg fengsel og Ullersmo fengsel har fått bevilgning til oppstart i 2016, og skal oppføres i nøktern standard.

Innovasjon

Det har vært gjennomført dialogkonferanser i enkelte prosjekter. Hensikten er å stimulere til innovasjon i bransjen gjennom å få innspill på kontraktstrategi og løsninger i prosjektet før konkurransen lyses ut. Statsbygg har fått god tilbakemelding fra markedet, og dialogkonferansene gir merverdi for videre prosjektutvikling.

Alle byggeprosjektene i Statsbygg benytter «Bygningsinformasjonsmodeller» (BIM) der det er hensiktsmessig og på et nivå som er tilpasset det enkelte prosjekt. Plan- og designkonkurransen for nytt Vikingtidsmuseum, som Statsbygg har ansvaret for, har hatt krav om innlevering av en enkel BIM-modell. Modellen skal benyttes i forbindelse med juryens evaluering, samt å kvalitetssikre de enkelte forslag. Statsbygg er i ferd med å opparbeide BIM-kompetanse og -erfaring som evalueres for videre utvikling.

Statsbygg har testet bruk av 3D- teknologi (BIM- modeller) på byggeplasser for å forbedre byggeprosessen. Det er utplassert fem «BIM- kiosker» på byggeplassen til NMBU Urbygningen. Dette gir fagarbeiderne enkel tilgang til den prosjekterte 3D-modellen som utgangspunkt for planlegging og gjennomføring av byggearbeidene. BIM-modellen er et viktig supplement til de vanlige arbeidstegningene og gir bedre visualisering av løsningene.

Flere byggeprosjekter benytter nå Lean i gjennomføringen av prosjektet, og Statsbygg har hatt tre prosjekter som har inngått som demonstrasjonsprosjekter for Lean i BA2015. NMBU Urbygningen og UiN brukte Lean-elementer i byggefase. Kunst- og designhøgskolen i Bergen (KHiB), som første prosjekt i Statsbygg, benyttet Lean i prosjekteringsfasen. På bakgrunn av disse erfaringene er det utviklet en veileder «Lean i byggeprosjekter», utgitt av BA2015.

Statsbygg skal som første byggherre i Norge, bygge et nullutslippsbygg på Evenstad på det høyeste nivå til nå, dvs. ZEB-COM. Prosjektet tar i bruk en helt ny miljøteknologi for fornybar energiproduksjon (gassifisering av flis), og utnytter dermed lokale, fornybare ressurser. Anlegget vil produsere både varme og strøm, og vil i perioder levere fornybar energi til resten av Campus og på nettet. Dette utfyller andre fornybare energiløsninger på Campus, som solceller, solfangere og biobrenselanlegg.

3.3.4 Utvikling av rådgivningstjenesten og utførte oppdrag

Behovet for arealeffektivitet i statens lokalbruk og bedre beslutningsgrunnlag i tidlig fase er tydeliggjort i bygge- og leiesaksinstruksen. Etterspørselen etter rådgivning på konseptnivå og arealeffektivisering har økt i 2015.

Statsbygg har derfor etablert en ny enhet som kan ta imot og svare ut statens rådgivningsbehov på området. Enheten skal også tilrettelegge og koordinere Statsbyggs strategiske kundedialog samt ha ansvar for databasen med nøkkeltall over statlige lokaler i sivil sektor. Det er gjennomført fire KVUer og etablert 18 rådgivningsoppdrag for leie i markedet i 2015.

Lavere leiekostnader for staten i nye leieforhold er et sentralt mål. Det er derfor utviklet en metodikk som medfører at oppdragsgiverne lettere kan ta stilling til effekten/gevinsten av lavere arealbruk per ansatt.

3.3.5 Informasjonssikkerhet

Styringssystemet for informasjonssikkerhet i Statsbygg er forbedret i 2015 med utgangspunkt i gjeldende standard, ISO/IEC 27001. Styrende dokumenter er revidert og roller, ansvar og oppgaver på området er tydeliggjort.

Statsbyggs evne til å tåle kritiske situasjoner er forbedret gjennom å etablere de tekniske IKT-løsningene på to datasentre på forskjellige geografiske plasseringer. Det er også arbeidet med etablering av overvåkningsløsninger for kritiske IKT-løsninger. Videre gjennomføres klassifisering og risikovurdering av IKT-systemer og informasjonsaktiva. I oktober 2015 deltok Statsbygg på «Nasjonal sikkerhetsmåned» i regi av Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM).

Det er ikke avdekket alvorlig brudd på informasjonssikkerheten i 2015.

3.3.6 Digitalisering og IKT

Arbeidet med oppgradering og implementering av nye IKT-systemer i Statsbygg er videreført i 2015. Styring av IKT-prosjekter baserer seg på konseptet i Difis prosjektveiviser. Innføring av de nye løsningene skal bidra til å sikre bedre sporbarhet, mer effektive arbeidsprosesser og færre manuelle oppgaver. Målet er bedre styring og kontroll og mer effektiv oppgaveløsning. Arbeidet med nye IKT-systemer og gevinstrealisering er ressurskrevende, og vil fortsette i 2016.

Statsbygg benytter seg av matrikkeldata og åpne kartløsninger, og har gjennom det bidratt med å gjøre data om egne grunnboringer tilgjengelige for andre. Statsbyggs systemer håndterer både inngående og utgående e-faktura.

3.3.7 Anskaffelser

Statsbygg er statens sentrale innkjøper innen bygg- og eiendomstjenester, og bidrar til å profesjonalisere statens anskaffelser.

Statsbygg gjennomførte anskaffelser⁴ for om lag 5,2 milliarder kroner i 2015 gjennom investering i byggeprosjekter, vedlikehold og drift og forvaltning av eiendommer. Statsbygg har arbeidet med å sikre god kvalitet i alle anskaffelser og etterlevelse av regelverket gjennom utvikling og revidering av styrende dokumenter. Dette omfatter overordnede prinsipper, maler for konkurransegrunnlag og kontrakter, prosedyrer og veiledere.

Bestillings- og avtaleforvaltningssystemet iProcurement er innført for alle brukere i Statsbygg, og det avholdes jevnlig kurs i gjennomføring av offentlige anskaffelser. Det er utarbeidet en gevinstrealiseringsplan og internkontrollrutiner som skal bidra til at systemet blir tatt i bruk som forutsatt.

3.3.8 Fjerning av tidstyver

Arbeidet med fjerning av tidstyver ble videreført i tildelingsbrevet fra KMD for 2015. Statsbygg har gjennomført tiltak på følgende fem områder: 1) Kontrakt for statlig leie i det private markedet, 2) For omfattende krav og kontraktsdokumenter ved anskaffelser, 3) Ressursbruk knyttet til fellesavtale på elektrisk kraft, 4) Manglende informasjon og kunnskap om beslutningspunkter i kundedialogen og 5) Manuell scanning og behandling av fakturaer.

3.4. Evalueringer av virksomheten

Alle evalueringene som ble varslet i etatsstyringsmøte med KMD 6.3.2015 er gjennomført. Utover disse er det kommet til én evaluering gjennom året. Evalueringene har vært både interne og eksterne, og alle har blitt fulgt opp med tiltak for forbedring. Vesentlige forhold som er evaluert i 2015 er:

- prosjektgjennomføringen i byggeprosjekter⁵
- kostnadsutviklingen for byggeprosjekter underlagt KS-regimet⁶, jf. pkt. 3.1.2
- campusplanlegging på UH-sektoren
- informasjonssikkerhet og personopplysninger
- IKT-investeringer: driftsstabilitet⁷ og gevinstrealisering

I tillegg gjennomføres evalueringer som et ledd i virksomhetsstyringen, herunder en årlig risikoanalyse på operativt og strategisk nivå hvor også risiko knyttet til leiekontrakter på porteføljenivå inngår.

3.5. Oversikt over ressursbruk og mer- og mindreforbruk

Nedenfor følger en oversikt over forbruk på de enkelte budsjettpostene sett i forhold til disponibel bevilgning. Videre gis det en omtale av hva midlene på de enkelte budsjettpostene har blitt benyttet til.

Totalt for kapittel 530, 531, 532, 533, 534 og 2445 (eksklusive driftsresultat på post 24) er forbruket i 2015 på 5,05 milliarder kroner. Dette er en mindreutgift på 334,7 millioner kroner eller 6,2 prosent i forhold til disponibel bevilgning. Mindreutgiften fordeler seg som følger:

⁴ Anskaffelser består av tilskudd, belastningsfullmakter, kap. 530 ekskl. interne timer, kap. 531 og kap. 533 ekskl. drift og vedlikehold, kap. 532, kap. 534 ekskl. leieutgifter, kap. 2445 ekskl. kjøp av eiendommer, interne timer og driftskostnader for sikring av Regjeringskvartalet.

⁵ Internasjonal benchmarking i samarbeid med Human Systems International

⁶ Menon-publikasjon nr. 38/2015: *Kostnadsutvikling mellom KS1 og KS2 i byggeprosjekter.*

⁷ Evaluert i samarbeid med Gartner og med bruk av verktøyet «ITScore Infrastructure and operations»

- Kapittel 2445 med 64,4 millioner kroner
- Kapittel 530 med 95,9 millioner kroner
- Kapittel 531 med 6,4 millioner kroner
- Kapittel 532 med 8,1 millioner kroner
- Kapittel 533 med 23,8 millioner kroner
- Kapittel 534 med 136,1 millioner kroner

Mindreutgiften på kap. 2445 skyldes i hovedsak kurantprosjektene. Hovedårsakene til dette er at Framsenderet er kommet senere i gang pga. omprosjektering, faseforskyvninger i utbetalinger for nytt politihus i Tromsø og at sikringstiltakene i Regjeringskvartalet har tatt lenger tid enn planlagt. På kap. 530 skyldes mindreutgiften faseforskyvninger. På kap. 534 er gjennomføring av enkelte sikringstiltak i erstatningslokalene og reetablering/flytting av SiO forskjøvet fra 2015 til 2016.

Når det gjelder bruk av økonomiske fullmakter gitt i tildelingsbrevet, har Statsbygg i 2015 benyttet følgende fullmakter:

- 6.2.1 Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger, pkt. 1 og pkt. 2
- 6.2.2 Omdisponeringsfullmakter, pkt. 1, pkt. 4 og pkt. 5
- 6.2.5 Diverse fullmakter, pkt. 2 til kjøp av eiendom

Det er søkt om å overføre 446,2 millioner kroner til neste budsjettermin.

Det har vært et høyt aktivitetsnivå for kurantprosjektene. I 2015 ble det igangsatt 24 kurantprosjekter med en samlet styringsramme på om lag 1 milliard kroner. Det er igangsatt ett ordinært byggeprosjekt; utvidelse av kapasitet for Politiets utlendingsinternat på Trandum, modul 3, som har en styringsramme på 124,9 millioner kroner.

I 2015 er det ferdigstilt 20 byggeprosjekter, hvorav 18 er kurantprosjekter og 2 er ordinære prosjekter. Det vises til vedlegg 1.

Oversikt over bevilgninger, belastningsfullmakter og delfinansiering fra kunde

Nedenfor vises disponibel bevilgning i forhold til forbruk i 2015 per kapittel:

(tall i 1 000 kr)

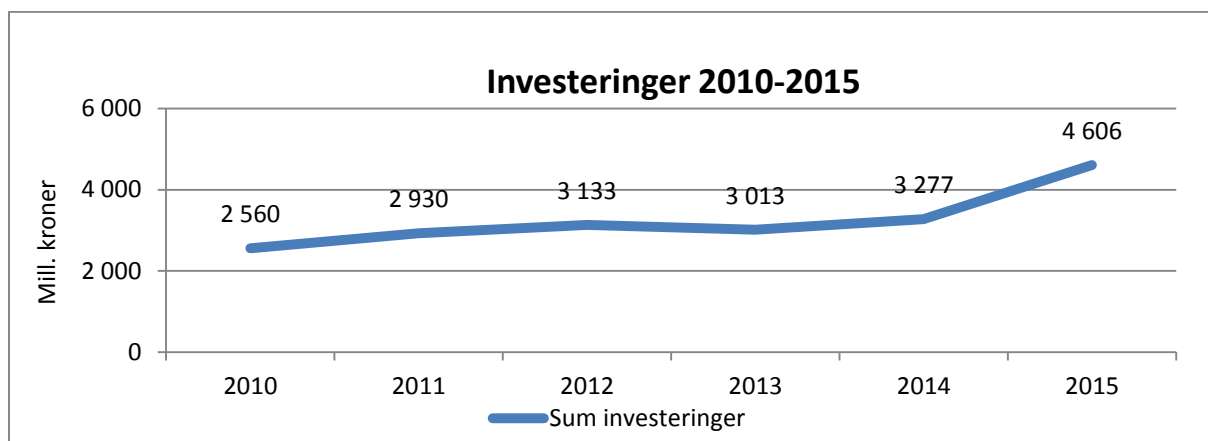
Kap.	Overføring fra 2014	Tildelingsbrev 2015	Prop. 119 S (2014-2015) RNB	Prop. 128 S (2014-2015) Lønnsoppgjør	Prop. 28 S (2015-2016) Nysaldering	Disponibel bevilgning 2015 (A)	Utbetalt per 31.12.2015 (B)	Mer (-) / mindre behov (+) 2015 (A-B)
530	94 067	1 266 600	40 000	0	81 900	1 482 567	1 386 641	95 926
531	9 663	36 675	0	50	0	46 388	40 032	6 356
532	4 923	11 200	0	0	0	16 123	8 015	8 108
533	21 862	50 180	0	14	0	72 056	48 256	23 800
534	141 995	618 116	0	0	-35 000	725 111	588 977	136 134
2445*	157 362	2 579 100	217 000	0	88 700	3 042 162	2 977 790	64 372
Sum	429 872	4 561 871	257 000	64	135 600	5 384 407	5 049 711	334 696

*eksklusive post 24

I tillegg til bevilgninger har Statsbygg pågående prosjekter finansiert med delfinansiering fra oppdragsgiver og belastningsfullmakt for 143 millioner kroner. Det er totalt utbetalt 117 millioner kroner på disse prosjektene i 2015.

Innbetalte delfinansiering og belastningsfullmakter	Budsjett 2015	Utbetalt per 31.12.2015	Knyttet til prosjekt / oppdrag
Delfinansiering, overføring fra 2014 til 2015	62 868		37 prosjekter med ubrukt delfinansiering som er overført fra 2014 til 2015*
Delfinansiering, nye i 2015	72 063		De største innbetalingene gjelder; UiO Domus Media fase 2 (5 mill. kr), HiB (6,9 mill. kr), HiÅlesund (3,6 mill. kr), Bergen fengsel (3,6 mill. kr), Politihuset i Tromsø (13,4 mill. kr), Eidsvoll ungdomsenhet (12,5 mill. kr) og RKV-STI (5 mill. kr)
Tilbakebetaling ubrukt delfinansiering	0		Ingen tilbakebetalinger ble foretatt i 2015
Sum tilskudd	134 931	108 808	
Kap. 0430 post 01	100	94	1024701 Brukerutstyr Aktivitetsbygg ved Oslo fengsel
Kap. 0320 post 73	1 300	1 264	1100201 Eidsvoll ungdomsenhet
Kap. 500 post 21	215	171	1010001 Norsk Bergverksmuseum
Kap. 500 post 21	6 425	6 425	RKV – planarbeid
Sum belastningsfullmakter	8 040	7 954	
Totalt	142 971	116 762	

* De største delfinansieringene (overføring fra 2014 til 2015) gjelder: Junkerdal tollsted (20 millioner kroner), brukerstyr Tromsø politihus (13 millioner kroner), Regjeringskvartalet spesialarbeider (5,6 millioner kroner), Svinesund kontrollområde off. wc (5 millioner kr), JD datahall (3 millioner kroner), kjøretøykontor ved Berg fengsel (2,7 millioner kroner), utomhus kjøretøykontor ved Berg fengsel (1,8 millioner kroner), overbygg for vekt ved Skien Trafikkstasjon (1,8 millioner kroner) og E-bygg ved Høgskolen i Telemark (1,3 millioner kroner).

Figur 3. Investeringer 2010-2015.

Samlet investeringsnivå i 2015 økte med 1,3 milliarder kroner sammenlignet med 2014.

Kapittel 530 Bygg utenfor husleieordningen

Det er for kapittel 530 utbetalt 1 386,6 millioner kroner i 2015, mot 899,2 millioner kroner i 2014.

Post 30 Prosjektering av byggeprosjekter, kan overføres	
Bevilgning i henhold til saldert budsjett for 2015	105 000 000
Overført fra forrige termin	52 446 000
Sum bevilgning	157 446 000
Regnskap	86 720 712
Mindreutgift	70 725 288

Post 30 blir nyttet til prosjektering av prioriterte byggeprosjekter. Det er utbetalt 86,7 millioner kroner på posten i 2015, noe som er 70,7 millioner kroner eller 44,9 prosent mindre enn disponibel bevilgning. Mindreutgiften er i hovedsak knyttet til overføring av ubrukt bevilgning fra 2014 til 2015 til UiO Livsvitenskap (46,7 millioner kroner), og forklares med

faseforskyvninger i utbetalingene til prosjekteringsgruppen. Øvrig mindreutgift er knyttet til overføringer av ubrukt bevilgning fra 2014 til 2015. Mindreutgiften i 2015 er i hovedsak planlagt brukt til prosjektering av UiO Livsvitenskap, UiO Vikingtidsmuseet og UiO Veksthuset i 2016.

Bevilgningen er i hovedsak benyttet til følgende prosjekter:

- *UiO Livsvitenskap*: Det skal gjennomføres et forprosjekt for nytt bygg for Livsvitenskap inkludert farmasi og kjemi ved UiO. Skisseprosjektet ble levert iht. avtalt framdrift våren 2015. Forprosjektet ble igangsatt 2. halvår 2015, og forventet ferdigstillelse er 2. halvår 2016. Forventet kostnad til og med forprosjekt er tidligere anslått til 250 millioner kroner, men ser ut til å bli noe mindre. Det er utbetalt 80,3 millioner kroner på prosjektet i 2015.
- *UiO KMH Vikingtidsmuseet*: Det er i 2015 gjennomført en åpen plan- og designkonkurranse der det ble levert inn 111 konkurranseforslag som nå vurderes anonymt av en jury. Skisseprosjektet er forventet ferdig 2. halvår 2016, mens forprosjektet er planlagt ferdigstilt 2. halvår 2017. Kostnaden til gjennomføring av forprosjektet anslås å ligge i et spenn fra 59 – 112 millioner kroner, der 91 millioner kroner er beste estimat. Det er utbetalt 5,5 millioner kroner på prosjektet i 2015.
- *UiO Veksthuset*: Forprosjektet for Veksthuset på Tøyen ble godkjent av FIN i 2012, men Statsbygg har i 2015 mottatt et nytt oppdrag fra KD for revidering av forprosjektet. Det forventes at forprosjektet samlet sett vil utgjøre 54 millioner kroner. Det er utbetalt 0,4 millioner kroner på prosjektet i 2015.
- *Turvei B5 Universitetskrysset-Gaustadbekkdalen*: Prosjektet omfatter regulering, prosjektering og bygging av en oppgradert forbindelse under Ring 3. Styrings- og kostnadsramme er 6,1 millioner kroner. Forslaget til omregulering synes ikke å føre fram og Statsbygg vurderer derfor, i samråd med Plan- og bygningsetaten, å trekke regulerings-saken. Det ble utbetalt 0,2 millioner kroner i 2015.

I samsvar med stikkordsfullmaktene har Statsbygg søkt om å overføre mindreutgift på 70 725 288 kroner til neste budsjettermin.

Post 31 Igangsetting av byggeprosjekter, kan overføres	
Bevilgning i henhold til saldert budsjett for 2015	0
Overført fra forrige termin	633 000
Sum bevilgning	633 000
Regnskap	0
Mindreutgift	633 000

Post 31 gjelder igangsetting av ordinære byggeprosjekter. Det er ikke igangsatt nye prosjekter i 2015. Det er en overføring på 633 000 kroner fra 2014 på posten. Statsbygg har brukt 6.2.2 *Omdisponeringsfullmakter pkt. 1*, jf. tildelingsbrev 2015 til å omdisponere 633 000 kroner fra post 31 til post 33, jf. post 33.

Post 33 Videreføring av byggeprosjekter, kan overføres	
Bevilgning i henhold til saldert budsjett for 2015	1 064 600 000
Overført fra forrige termin	0
Endring i bevilgning: Prop. 119 S (2014-2015), Innst. 360 S (2014-2015)	40 000 000
Endring i bevilgning: Prop. 28 S (2015-2016), Innst. 124 S (2015-2016)	81 900 000
Sum bevilgning	1 186 500 000
Regnskap	1 194 833 614
Merutgift	8 333 614

Post 33 omfatter bevilgning til å videreføre prosjekter som Stortinget tidligere har vedtatt å starte opp. Det er utbetalt 1 194,8 millioner kroner i 2015, noe som er 8,3 millioner kroner eller 0,7 prosent mer enn disponibel bevilgning på posten. Merutgiften skyldes likviditetsforskyvninger innenfor prosjektenes godkjente kostnadsrammer. Bevilgningen har i 2015 blitt benyttet til følgende prosjekter:

(tall i 1 000 kr)

Prosjekter	Bevilgning 2015	Overført ubrukt bevilgning	Disponibel bevilgning 2015 (A)	Utbetalt 2015 (B)	Avvik (A-B)	Forventet ferdigstilt
Norges Idrettshøgskole	80 000	0	80 000	55 888	24 112	2017
UiT Medisin og Helse	200 000	0	200 000	157 861	42 139	2018
NMBU Campus Ås	457 000	0	457 000	577 819	-120 819	2019
UiB Universitetsmuseet fase 1	90 200	0	90 200	119 622	-29 422	2015
UMB Ås, Urbygningen	291 900	0	291 900	242 755	49 145	2016
Prosjekter i reklamasjonsfasen	67 400	0	67 400	40 888	26 512	
Sum	1 186 500	0	1 186 500	1 194 834	-8 334	

For inndekning av deler av merutgiften på posten har Statsbygg brukt fullmakt 6.2.2 *Omdisponeringsfullmakter pkt. 1*, jf. tildelingsbrev 2015, til å omdisponere 633 000 kroner fra post 31 til post 33, jf. post 31. Det er dermed en overskridelse på posten på 7,7 millioner kroner.

Post 36 Kunstnerisk utsmykking, kan overføres	
Bevilgning i henhold til saldert budsjett for 2015	19 000 000
Overført fra forrige termin	2 945 000
Sum bevilgning	21 945 000
Regnskap	14 861 756
Mindreutgift	7 083 244

Bevilgningen på post 36 skal brukes til kunstnerisk utsmykking av statlige bygg. Bevilgningen blir stilt til disposisjon for KORO. Det pågår nå kunstnerisk utsmykking av om lag 40 bygg. Det er utbetalt 14,9 millioner kroner i 2015, noe som er 7,1 millioner kroner mindre enn disponibel bevilgning. Mindreutgiften forklares av en forskyvning i utbetalinger fra 2015 til 2016.

I samsvar med stikkordsfullmaktene har Statsbygg søkt om å overføre mindreutgiften på 7 083 244 kroner til neste budsjettermin.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	
Bevilgning i henhold til saldert budsjett for 2015	78 000 000
Overført fra forrige termin	38 043 000
Sum bevilgning	116 043 000
Regnskap	90 225 112
Mindreutgift	25 817 888

Bevilgningen på post 45 skal dekke brukerutstyr til igangsatte byggeprosjekter. Det er utbetalt 90,2 millioner kroner i 2015 på posten, noe som er 25,8 millioner kroner eller 22,3 prosent mindre enn disponibel bevilgning. Mindreutgiften er i hovedsak knyttet til brukerutstyret for Nasjonalmuseet hvor det er en forskyvning av utbetalinger mellom år. Bevilgningen på posten gjelder brukerutstyr til tre prosjekter:

- *Brukerutstyr til nytt Nasjonalmuseum på Vestbanen*: Styrings- og kostnadsramme for brukerutstyret er på henholdsvis 510 og 555 millioner kroner og er forventet ferdigstilt 1. halvår 2019.
- *Brukerutstyr NMBU Campus Ås*: Styrings- og kostnadsramme er på 1 060 millioner kroner og 1 080 millioner kroner. Brukerutstyr til Senter for husdyrforsøk er overlevert. Forventet ferdigstillelse for brukerutstyr til totalprosjektet er 2. halvår 2019.
- *Brukerutstyr UiO Livsvitenskap (forprosjekt)*: Forprosjektet forventes ferdigstilt 2. halvår 2016 til en kostnad på 10 millioner kroner.

I samsvar med stikkordsfullmaktene har Statsbygg søkt om å overføre mindreutgiften på 25 817 888 kroner til neste budsjettermin.

Kapittel 531 Eiendommer til kongelige formål

Totalt på kapittel 531 er det utbetalt 40 millioner kroner i 2015, mot 46,7 millioner kroner i 2014.

Post 01 Driftsutgifter	
Bevilgning i henhold til saldert budsjett for 2015	25 275 000
Overført fra forrige termin	88 000
Endring i bevilgning: Prop. 128 S (2014-2015), Innst. 373 S (2014-2015). Lønnsoppgjøret 2015	50 000
Sum bevilgning	25 413 000
Regnskap	25 110 378
Mindreutgift	302 622

Bevilgningen på post 01 skal dekke Statsbyggs kostnader til forvaltning, drift og vedlikehold av statlige eiendommer som H.M. Kongen har disposisjonsrett til. Det er utbetalt 25,1 millioner kroner i 2015, noe som er tilnærmet lik disponibel bevilgning. Det er totalt ti årsverk som lønnes på de kongelige eiendommene. I henhold til bevilgningsreglementet § 5 tredje ledd har Statsbygg søkt om å overføre mindreutgiften på 302 622 kroner til neste budsjettermin.

Post 30 Større rehabiliteringsprosjekter, kan overføres	
Bevilgning i henhold til saldert budsjett for 2015	0
Overført fra forrige termin	1 700 000
Sum bevilgning	1 700 000
Regnskap	1 062 744
Mindreutgift	637 256

Det er i 2015 utbetalt 1,1 millioner kroner til rehabilitering av slottsplassen. Prosjektet har en ramme på 70 millioner kroner, jf. Prop. 58S (2012-2013) og er nå ferdigstilt til en sluttkostnad på 68,9 millioner kroner.

Det er ikke behov for resterende mindreutgift på 637 256 kroner i 2016.

Post 45 Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold, kan overføres	
Bevilgning i henhold til saldert budsjett for 2015	11 400 000
Overført fra forrige termin	7 875 000
Sum bevilgning	19 275 000
Regnskap	13 858 684
Mindreutgift	5 416 316

Bevilgningen på post 45 skal dekke bygningsarbeider av investeringsmessig karakter. I 2015 er bevilgningen i hovedsak gått til følgende tiltak:

- Innvendig restaurering, fast inventar og vinduer samt uu-tiltak ved Gamlehaugen i Bergen
- Innvendig ombygging av Stallen ved Det kongelige slott

Mindreutgiften på 5,4 millioner kroner skyldes senere oppstart på enkelte tiltak. Midlene planlegges benyttet til videre arbeider med tiltak på Gamlehaugen i Bergen, Stiftsgården i Trondheim og Det kongelige slott i 2016.

I samsvar med stikkordsfullmaktene har Statsbygg søkt om å overføre mindreutgiften på 5 416 316 kroner til neste budsjettermin.

Kapittel 3531 Eiendommer til kongelige formål

Post 01 Ymse inntekter	
Bevilgning i henhold til saldert budsjett for 2015	150 000
Sum bevilgning	150 000
Regnskap	141 262
Mindreinntekt	8 738

Post 01 omfatter publikumsinntekter fra omvisninger på Gamlehaugen. Det er innbetalt 0,14 millioner kroner i 2015.

Kapittel 532 Utvikling av Fornebuområdet

Det er utbetalt 8 millioner kroner på budsjettkapitlet i 2015, mot 2,3 millioner kroner i 2014.

Post 21 Fornebu - spesielle driftsutgifter, kan overføres	
Bevilgning i henhold til saldert budsjett for 2015	300 000
Overført fra forrige termin	56 000
Sum bevilgning	356 000
Regnskap	350 464
Mindreutgift	5 536

Bevilgningen på post 21 skal dekke Statsbyggs administrative utgifter i arbeidet med etterbruk av Fornebu. Utgiftene på 0,35 millioner kroner gjelder oppfølging av avtaler og salg av arealer. I samsvar med stikkordsfullmaktene har Statsbygg søkt om å overføre 5 536 kroner til neste budsjettermin.

Post 30 Investeringer, Fornebu, kan overføres	
Bevilgning i henhold til saldert budsjett for 2015	10 900 000
Overført fra forrige termin	4 867 000
Sum bevilgning	15 767 000
Regnskap	7 664 726
Mindreutgift	8 102 274

Bevilgningen på post 30 skal dekke statens andel av investeringer i infrastruktur og grøntområder på Fornebu og kostnader ved fradeling av tomter etter regulering. Mindreutgiften i 2015 på 8,1 millioner kroner kommer i hovedsak av at infrastrukturarbeidet må tilpasse framdriften i utbyggingen på Fornebu.

Den totale styrings- og kostnadsrammen er på henholdsvis 1 312 og 1 368 millioner kroner (Statsbygg og Oslo kommune), der Statsbyggs andel skulle utgjøre 588 millioner kroner. Forventet sluttkostnad for hele prosjektet er nå på 1 245 millioner kroner, der Statsbyggs andel er på 558 millioner kroner, altså 30 millioner kroner mindre enn budsjett. Totalt utbetalt fra Statsbygg og Oslo kommune ved utgangen av 2015 er 1 089,1 millioner kroner, hvorav Statsbyggs andel er 506,9 millioner kroner.

I samsvar med stikkordsfullmaktene har Statsbygg søkt om å overføre mindreutgiften på 8 102 274 kroner til neste budsjettermin.

Kapittel 533 Eiendommer utenfor husleieordningen

Totalt på kapittel 533 er det i 2015 utbetalt 48,3 millioner kroner, mot 35,8 millioner kroner i 2014.

Post 01 Driftsutgifter	
Bevilgning i henhold til saldert budsjett for 2015	20 180 000
Overført fra forrige termin	375 000
Endring i bevilgning: Prop. 128 S (2014-2015), Innst. 373 S (2014-2015).	14 000
Sum bevilgning	20 569 000
Regnskap	19 385 462
Mindreutgift	1 183 538

Bevilgningen på post 01 skal dekke løpende drift og vedlikehold av verdifulle kulturhistoriske eiendommer som forvaltes av Statsbygg. De største aktivitetene i 2015 er utomhusanlegg på Stavern Fort på Citadelløya, tiltak for universell utforming på Munkholmen, arbeider ved Austråttborgen og generelt vedlikehold på Bygdø. Mindreutgiften på 1,2 millioner kroner kommer bl.a. av at planlagte tiltak på en fjellstue ble forskjøvet fra 2015 til 2016. Det er totalt tre og et halvt årsverk på eiendommene utenfor husleieordningen.

I henhold til bevilgningsreglementet § 5 tredje ledd har Statsbygg søkt om å overføre mindreutgiften på 1 009 700 kroner (dvs. 5 % av årets bevilgning).

Post 45 Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold, kan overføres	
Bevilgning i henhold til saldert budsjett for 2015	30 000 000
Overført fra forrige termin	21 487 000
Sum bevilgning	51 487 000
Regnskap	28 871 031
Mindreutgift	22 615 969

Bevilgningen på post 45 skal dekke utgifter til rehabilitering av eiendommene. Mindreutgiften på 22,6 millioner kroner skyldes utsatt ferdigstillelse for Håkonshallen i Bergen etter avtale med oppdragsgiver samt en tidsforskyvning av minnestedet etter 22. juli.

- *Håkonshallen i Bergen, rehabilitering kjøkken og universell tilkomst:* Rammen er 18 millioner kroner. Rehabilitering av kjøkkenet i Stallbygningen ble ferdigstilt i desember 2015. Planlagt løsning for heis ble ikke ferdigstilt på grunn av at Riksantikvaren ønsket ny vurdering av en ny løsning.
- *Statens æresbolig Grotten:* Tiltakene i huset ble ferdigstilt i 2014, mens tiltak i hagen ble ferdigstilt høsten 2015. Sluttkostnad for prosjektet er 14,45 millioner kroner.
- *Minnested etter 22. juli i Hole kommune:* Det skal etableres et nasjonalt minnested etter angrepet på Utøya ved Sørbråten i Hole kommune. KORO er ansvarlig for den kunstneriske utsmykningen. Statsbygg avventer vedtak knyttet til reguleringsplan for området. Følgelig gikk ikke prosjektet over i en byggefase i 2015. Grunnet utsettelse av ferdigstillelse og opparbeidelse av skjermingstiltak for naboer fikk prosjektet økt kostnadsrammen til 20,3 millioner kroner, jf. Prop. 1 S (2015-2016). Det er ubetalt 1,1 millioner kroner i 2015.
- *Ekstraordinært vedlikehold:* Det er bevilget 20 millioner kroner til ekstraordinært vedlikehold og oppgradering av bygningsmassen, hovedsakelig på Bygdø kongsgård. I 2015 har følgende tiltak vært prioritert; Gartneriområde, kyststi, Villa Gjøa samt oppussing av fasade på Rosenkrantzårnet og Håkonshallen ved Bergenhus. Det er utbetalt 18,7 millioner kroner i 2015.

I samsvar med stikkordsfullmaktene har Statsbygg søkt om å overføre mindreutgiften på 22 615 969 kroner til neste budsjettermin.

Kapittel 3533 Eiendommer utenfor husleieordningen

Post 02 Ymse inntekter	
Bevilgning i henhold til saldert budsjett for 2015	2 950 000
Sum bevilgning	2 950 000
Regnskap	4 630 158
Merinntekt	-1 680 158

Posten gjelder billettinntekter samt mindre inntekter på eiendommene.

Kapittel 534 Erstatningslokaler for departementene

På kapittel 534 er det i 2015 utbetalt 589 millioner kroner, mot 485,8 millioner kroner i 2014.

Post 01 Driftsutgifter	
Bevilgning i henhold til saldert budsjett for 2015	384 816 000
Overført fra forrige termin	22 190 000
Sum bevilgning	407 006 000
Regnskap	399 006 309
Mindreutgift	7 999 691

Bevilgningen på post 01 dekker leieforpliktelser i innleide erstatningslokaler for departementene og DSS. Mindreutgiften på 8 millioner kroner skyldes i hovedsak at det ikke er påløpt leiekostnader for frigjorte arealer etter Studentsamskipnaden i Oslo (SiO), da disse lokalene først vil bli overtatt i løpet av 2016.

Utgifter i 2015 fordeler seg slik per departement og eiendom:

(tall i 1 000 kr)

Departement	Erstatningslokaler	Budsjett	Regnskap 2015
DSS	Hammersborggata 9 (tilbakelevert)	2 300	2 359
KD	Kirkegata 18 / Tollbugata 12	70 387	66 261
KD	Kirkegata 15 (tilbakelevert)	8 898	6 646
JD	Gullhaug torg 4	94 869	96 146
ASD/DSS	Akersgata 64-68	59 104	52 363
NFD	Kongensgt. 8 / Kirkegt. 9	74 902	79 417
NFD trinn 1	Kongensgt. 8 / Kirkegt. 9	17 700	20 174
KLD	Kongensgt. 18-20 / Kirkegt. 21	56 326	54 559
DSS	Grubbegata 14	1 744	3 107
DSS	Torggata 26/28	5 723	5 677
Alle	Driftsoppfølging	12 053	10 081
Interne timer	Interne timer	3 000	2 216
		407 006	399 006

I henhold til bevilgningsreglementet § 5 tredje ledd har Statsbygg søkt om å overføre mindreutgiften på 7 999 691 kroner til neste budsjettermin.

Post 45 Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold, kan overføres	
Bevilgning i henhold til saldert budsjett for 2015	233 300 000
Overført fra forrige termin	119 805 000
Endring i bevilgning: Prop. 28 S (2015-2016), Innst. 124 S (2015-2016)	-35 000 000
Sum bevilgning	318 105 000
Regnskap	189 970 651
Mindreutgift	128 134 349

Bevilgningen på post 45 skal dekke sikringstiltak i erstatningslokalene. Innvendige tiltak er i all vesentlighet ferdigstilt i alle lokasjonene. Framdriften av fasadesikringstiltakene går som planlagt. Det er utbetalt 190 millioner kroner i 2015, noe som er 128,1 millioner kroner mindre enn disponibel bevilgning. Årsaken til mindreutgiften skyldes at utgifter til flytting/reetablering av SiO i nye lokaler først vil skje i 2016, samt at fasadesikring fortsatt vil pågå i 2016.

Samlede forventede utgifter til sikring av erstatningslokalene utgjør nå 595 millioner kroner. Det omfatter også bruk av 50 millioner kroner på sikring av Akersgata 64-68 og flytting/reetablering av SiO. Det er nå inngått avtale for nye arealer for SiO. Utgiftene per prosjekt/adresse og forventet sluttkostnad er som følger:

(tall i 1 000 kr)

Beskrivelse	Prosjekt		Regnskap (kontanthovedbok)							Forventet sluttkost
			2011	2012	2013	2014	2015	Sum utgifter 2011-2015	2016	
Felleskostnader inkl. reserve		1032001	0	776	717	932	205	2 630	8 157	10 787
Kirkegaten 18	KD	1032002	0	7 414	9 648	7 673	8 116	32 851	2 294	35 145
Kongensgt. 8 / Kirkegt. 9	NFD	1032003	0	9 611	10 604	9 773	3 426	33 415	3 985	37 400
Middelthunsgt. 29	OED	1032004	0	5	0	0	0	5	0	5
Akersgata 64-68	ASD	1032005	0	7 383	14 747	697	5 973	28 800	0	28 800
Gullhaug torg 4	JD	1032006	8 004	62 729	29 668	12 023	2 037	114 461	762	115 223
Myntgata 2	KLD	1032007	0	735	227	156	0	1 118	22	1 140
Kongensgate 20	KLD	1032008	0	0	12 161	2 536	449	15 146	854	16 000
Perimetersikring (prosjektering)		1032009	0	0	1	1 998	-36	1 963	37	2 000
Runde 1			8 004	88 654	77 774	35 788	20 170	230 389	16 111	246 500
Kongensgate 20, fasadesikring	KLD	1032010	0	0	0	139	47 283	47 422	16 078	63 500
Akersgata 64-68, fasadesikring	ASD	1032011	0	0	0	26 307	78 866	105 173	9 827	115 000
Kongensgt. 8 / Kirkegt. 9, fasadesikring	NFD	1032012	0	0	0	3 717	10 410	14 128	26 872	41 000
Kirkegata 18, fasadesikring	KD	1032013	0	0	0	26 649	29 410	56 060	7 940	64 000
Runde 2			0	0	0	56 813	165 969	222 782	60 718	283 500
Flytting SiO									40 000	40 000
Fasadesikring ASD, SiO									10 000	10 000
Nye oppdrag			0	0	0	0	0	0	50 000	50 000
Interne timer			2 213	2 433	2 595	2 579	3 832	13 652	1 348	15 000
Sum TP12075			10 217	91 087	80 369	95 181	189 971	466 823	128 177	595 000
Totalt 534, post 45			10 217	91 087	80 369	95 181	189 971	466 823	128 177	595 000

I samsvar med stikkordsfullmaktene har Statsbygg søkt om å overføre mindreutgiften på 128 134 349 kroner til neste budsjettermin.

Kapittel 2445 Statsbygg

Post 24

Driftsrapporten per 31.12.2015 for kap. 2445 post 24 er utarbeidet etter regnskapsprinsippet, der regnskapstall måles opp mot Statsbyggs interne driftsbudsjett.

	For året 2015				Endring 2014-2015		
	Budsjett 2015	Regnskap 2015	Avvik	Avvik (%)	Regnskap 2014	Kroner	%
Rådgivning-, oppdrag og andre inntekter	-38 682	-37 955	728	-1,9	-83 763	45 808	-54,7
Leieinntekt og annen driftsinntekt	-4 110 250	-4 135 174	-24 924	0,6	-3 970 213	-164 961	4,2
Netto gevinst/tap ved salg av eiendom	-90 000	-175 583	-85 583	95,1	-104 982	-70 601	67,3
Salgs- og driftsinntekter	-4 238 932	-4 348 712	-109 779	2,6	-4 158 958	-189 754	4,6
Lønn og sosiale kostnader	757 858	733 082	-24 776	-3,3	716 662	16 420	2,3
Lønnsrefusjon BAD	-58 121	-63 333	-5 212	9,0	-55 137	-8 195	14,9
Timeavregning	-234 643	-217 219	17 424	-7,4	-155 550	-61 669	39,6
Lønn og godtgjørelser	465 094	452 530	-12 564	-2,7	505 975	-53 444	-10,6
Drift	155 805	101 126	-54 679	-35,1	146 716	-45 590	-31,1
Vedlikehold	579 588	567 608	-11 980	-2,1	865 722	-298 114	-34,4
Reparasjoner av skader	0	8 259	8 259		6 842	1 417	20,7
Fremmedytelse og underentreprise	36 070	23 199	-12 871	-35,7	0	23 199	100,0
Husvære, konsulent og andre kostnader	306 880	345 076	38 196	12,4	369 844	-24 768	-6,7
Avskrivninger	1 003 000	976 106	-26 894	-2,7	1 003 903	-27 797	-2,8
Reise-, transport- og forsikringskostnader	130 094	106 035	-24 059	-18,5	58 412	47 623	81,5
Andre kostnader	2 211 438	2 127 410	-84 028	-3,8	2 451 439	-324 029	-13,2
Sum driftskostnader	2 676 532	2 579 940	-96 592	-3,6	2 957 414	-377 474	-12,8
Driftsresultat	-1 562 400	-1 768 772	-206 371	13,2	-1 201 544	-567 228	47,2
Finansinntekter	-7 800	-3 022	4 778	-61,3	-8 495	5 473	-64,4
Finanskostnader	74 978	70 803	-4 175	-5,6	74 176	-3 373	-4,5
Finansposter	67 178	67 780	602	0,9	65 681	2 099	3,2
Resultat til disponering	-1 495 222	-1 700 991	-205 769	13,8	-1 135 863	-565 128	49,8
Til investeringsformål	1 157 976	1 169 567	11 591	1,0	1 076 572	92 996	8,6
Til/fra reguleringsfondet	-232 347	-59 795	172 552	-74,3	-283 539	223 744	-78,9
Driftsresultat post 24 - Kontant til statskassen	569 593	569 593	0	0,0	323 949	245 644	75,8
Resultatavvik regnskapsprinsipp	0	21 626	21 626		18 881	2 744	14,5
Disponering	1 495 222	1 700 991	205 769	13,8	1 135 863	565 128	49,8

Statsbygg har i 2015 et resultat til disponering på 1 701 millioner kroner, noe som er 205,8 millioner kroner (13,8 prosent) høyere enn budsjett og 565,1 millioner kroner (49,8 prosent) høyere enn i 2014.

Avviket skyldes i hovedsak gevinst ved salg av eiendom og bl.a. lavere lønns- og avskrivningskostnader.

Rådgivning, oppdrag og andre inntekter

Inntekter fra Rådgivning, oppdrag og andre inntekter er 38,0 millioner kroner.

(tall i 1 000 kr)

	Inntekter	Interne kostnader (timer)	Eksterne kostnader
Rådgivningsoppdrag	-11 408	10 001	1 465
Bygningsmessige oppdrag	-26 448	3 344	21 734
Andre inntekter	-98		
Sum	-37 955	13 345	23 199

Rådgivningsoppdrag:

I 2015 er det utført rådgivningsoppdrag for 11,4 millioner kroner, noe som er en økning på 8,1 millioner kroner fra i fjor. De største rådgivningsoppdragene i 2015 var:

- Implementering av fremtidens arbeidsplass for Mattilsynets kjernevirksomhet
- Lokalisering av eHelsemiljøet i Helsedirektoratet
- Prosjektadministrasjon Fornebu
- KVU for Bergen tinghus og Stavanger tinghus
- KVU for Den Nationale scene i Bergen
- KVU Prosjektstøtte KDI
- KVU for Nationaltheatret

Se for øvrig nærmere omtale under pkt. 3.1.3.

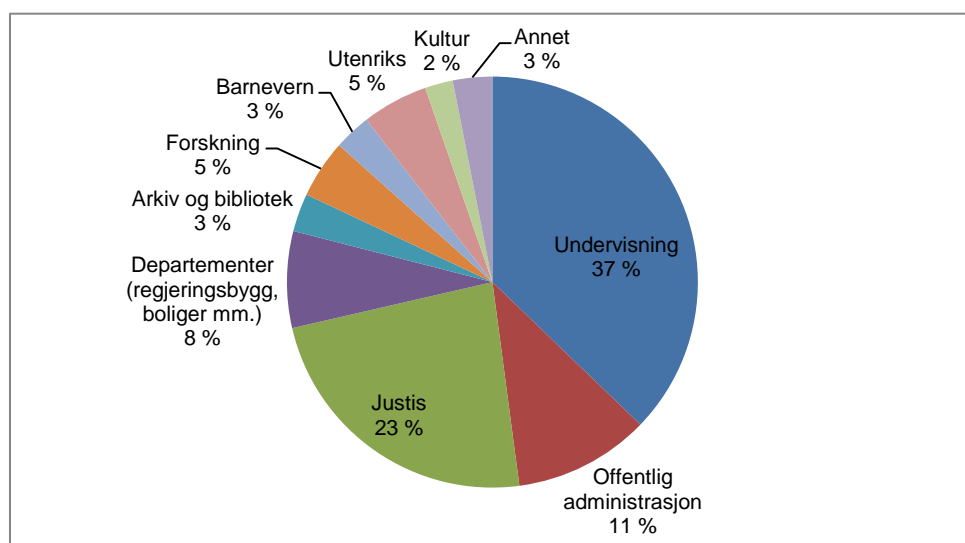
Bygningsmessige oppdrag:

I 2015 er det utført bygningsmessige oppdrag for 26,4 millioner kroner, noe som er en betydelig nedgang fra i fjor. Bygningsmessige oppdrag er forhold der kunde eller tredjepart finansierer hele eller deler av et oppdrag. De største bygningsmessige oppdragene i 2015 var:

- sikringstiltak for UD
- grunnvannsrestaurering ved Bryggen i Bergen
- utvidelse av Svinesund spedisjon

Leieinntekter og annen driftsinntekt

Leieinntekter og annen driftsinntekt utgjør 4 135,2 millioner kroner for 2015, dette er 24,9 millioner kroner (0,6 prosent) høyere enn budsjett og 165,0 millioner kroner (4,2 prosent) høyere enn i 2014. Undervisnings- og justissektoren (fengsler) er Statsbyggs største leietakere.

Figur 4. Statsbyggs leieinntekter fordelt på sektor i 2015.

Gevinst ved salg eiendom

En del av Statsbyggs virksomhet er knyttet til kjøp og salg av eiendommer. Salg av statseiendommer gjennomføres i det åpne markedet dersom staten ikke har behov for eiendommene. I 2015 har Statsbygg solgt 38 eiendommer for 482,3 millioner kroner, med en gevinst på 175,6 millioner kroner.

Skiptvedt omsorgssenter Engskleiva er solgt med et tap på 10,3 millioner kroner og Skiptvedt omsorgssenter Finlandsveien er solgt med et tap på ca. 11,5 millioner kroner. Dette er tap som dekkes av Statsbygg.

I Statsbudsjettet for 2015 er det forutsatt at salgsgjevinst for eiendommer knyttet til den gamle Høyskolen i Bergen⁸ kanaliseres tilbake til statskassen. Disse salgene ga imidlertid en gevinst som var 33 millioner kroner lavere enn forutsatt, og Statsbygg har derfor i 2015 måttet finansiere denne mindreinntekten over eget budsjett.

Følgende salg av eiendommer er gjennomført i 2015:

(tall i 1 000 kr)

Eiendommer	Inntekt salg av eiendommer	Salgs-omkostninger	Bokført verdi	Gevinst/Tap
Bufetat eiendommer	-93 177	1 340	100 140	8 303
Bjørgvin ungdomssenter, Os	-2 763	77	2 654	-32
Fjellet ungdomshjem, Nannestad	-11 200	222	8 882	-2 096
Jarlsberg ungdoms- og familiesenter, Gokstad	-3 780	92	1 417	-2 271
Lamo ungdomssenter	-2 400	82	4 470	2 152
Lofoten ungdomssenter, Gimsøy	-19 917	208	19 703	-6
Stavanger akuttsenter, avd. Randabergfjellet	-6 500	119	5 610	-771
Sandnes barnevernsenter	-4 917	0	4 799	-118
Skien ungdoms- og familiesenter	-2 062		2 001	-61
Skiptvet omsorgssenter, Engskleiva	-5 638	139	15 776	10 277
Skiptvet omsorgssenter, Finlandsveien	-5 638		17 151	11 513
Skåland ungdomsbaser	-4 380	64		-4 316
Storåsen barne og familiesenter	-10 083	-52	10 022	-113
Østfold ungdoms- og familiesenter, Knappestøperen	-3 900	200	1 360	-2 341
Årstad familiesenter	-10 000	189	6 296	-3 515
Universitet- og høyskoler	-207 168	-3 586	119 150	-91 604
Grooseveien 36, Grimstad	-40 768	26	40 667	-75
Høgskolen i Bergen, lærerutdanningen	-150 000	-3 751	77 097	-76 653
Høgskolen i Hedmark, Elverum, parkeringstomt	-3 400			-3 400
Høgskolen i Nord-Trøndelag, Røstad, tomt	-5 500	1	86	-5 412
Universitetet i Tromsø, Bjerkaker, tomteareal	-7 500	136	1 300	-6 064

⁸ Dette gjelder salgsgjevinst for Høgskolen i Bergen (Jonas Lies vei 68 – solgt 2014), Statped, Hunstad (Haukelandsveien 45 – solgt 2014) og HiB Lærerutdanning (Landåssvingen 15). Gevinst for Jonas Lies vei/Haukelandsveien utgjør 56,3 millioner kroner og ble i 2014 lagt på reguleringsfondet.

Utenlandseiendommer	-51 924	824	39 456	-11 644
Ambassaden i Budapest, Ungarn	-219		165	-53
Ambassaden i Caracas, Venezuela	-16 325	669	21 694	6 038
Ambassaden i Colombo (tjenestebolig), Sri Lanka	-5 292		2 614	-2 677
Ambassaden i Paris, Frankrike	-7 000			-7 000
Ambassaden i Santiago (residens), Chile	-4 944	105	4 504	-335
Ambassaden i Stockholm (tjenestebolig), Sverige	-7 990	48	5 458	-2 484
Ambassaden i Tel Aviv, Israel	-10 154	2	5 019	-5 133
Diverse eiendommer	-130 045	3 435	45 972	-80 637
Justisbygget i Moss, tomt	-12 000	306	5 146	-6 549
Seks leiligheter Pilestredet 47, Oslo	-21 498	261	3 111	-18 125
Leilighet Sofienberggta 61 D, Oslo	-5 800	65	597	-5 138
Nova, Munthes gate 29, Oslo	-46 199	698	27 653	-17 849
Hunstad skole, Bergen	-44 076	31	9 102	-34 942
Diverse eiendommer	-472	2 074	362	1 965
Gevinst/Tap	-482 314	2 012	304 718	-175 583

Lønn og godtgjørelser

Lønnskostnadene for Statsbyggs 908 ansatte utgjorde i 2015 733,1 millioner kroner. Dette er 24,8 millioner kroner (3,3 prosent) lavere enn budsjett og 16,4 millioner kroner høyere enn i 2014. Fratrullet timeavregning på investeringsprosjekter og lønnsrefusjon for brukeravhengige driftskostnader (BAD), så utgjorde lønnskostnadene 452,5 millioner kroner, dvs. 12,6 millioner kroner (2,7 prosent) lavere enn budsjett.

Timeavregning for Statsbyggs ansatte som fører timer på investerings- og rådgivningsprosjekter samt lønnsrefusjon for brukeravhengige driftskostnader utgjorde til sammen 280,5 millioner kroner i 2015.

(tall i 1 000 kr)

Kostnader	Budsjett 2015	Regnskap 2015	Avvik	Regnskap 2014	Endring 2014-2015
Lønn	509 076	513 882	4 806	486 446	27 436
Andre ytelser	23 468	13 156	-10 313	12 462	693
AGA	88 979	86 548	-2 431	83 412	3 136
Feriepenger	61 089	64 176	3 087	59 096	5 080
Pensjon*	75 246	72 281	-2 965	90 050	-17 769
Refusjon sykkelønn	0	-16 961	-16 961	-14 805	-2 156
Sum brutto	757 858	733 082	-24 776	716 662	16 420
Viderefakturering BAD	-58 121	-63 333	-5 212	-55 137	-8 195
Aktiverte lønnskostnader	-234 643	-217 219	17 424	-155 550	-61 669
Sum netto	465 094	452 530	-12 564	505 975	-53 444

*Arbeidsgiverandel av pensjonskostnaden ble redusert med 5 prosentpoeng fra 2014 (18,35 prosent) til 2015 (13,65 prosent).

Drift og forvaltning av eiendommer

Kostnadene til drift og forvaltning av Statsbyggs eiendommer utgjorde 193,7 millioner kroner, noe som er 7,5 millioner kroner (4,0 prosent) høyere enn budsjett. Merkostnaden skyldes i hovedsak selvassuranskostnader for uforutsette hendelser på eiendommer.

Vedlikehold og påkostninger post 45.2

For fullstendig omtale av vedlikeholdsarbeidet i 2015, se pkt. 3.2.2.

Husvære, konsulenttjenester og andre kostnader

Kostnadene til husvære, konsulenttjenester og andre kostnader fordeler seg som følger:

(tall i 1 000 kr)

Kostnader	Budsjett 2015	Regnskap 2015	Avvik kr	Regnskap 2014
Husleie	55 185	61 804	6 619	57 248
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	8 151	11 970	3 819	9 943
Sikring Regjeringskvartalet	41 540	39 066	- 2 474	-9 621
Kjøp av fremmede tjenester	141 440	133 011	-8 429	228 250
Leie av maskiner, inventar og lignende	27 183	29 659	2 476	31 210
Mindre utstyrsanskaffelser	5 193	14 837	9 644	14 737
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	5 508	9 260	3 752	1 207
Vedlikehold egne bygg og anlegg	2 025	951	-1 074	241
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	6 488	6 488	0
Øvrige driftskostnader	20 656	38 030	17 375	36 628
Totalsum	306 880	345 076	38 196	369 844

Det er i 2015 benyttet 61,8 millioner kroner til husleie og 11,9 millioner kroner til drift av eiendom og lokaler (renovasjon, energi mv.) for Statsbyggs organisasjon. Det er kjøpt tjenester for 133 millioner kroner i 2015, dette gjelder kjøp av konsulenttjenester til Statsbyggs interne drifts- og utviklingsoppgaver samt drift av IKT-systemer.

Kostnadene til sikringsarbeider i Regjeringskvartalet utgjorde 39,1 millioner kroner. Det er usikkerhet knyttet til om disse arbeidene klarer å holde seg innenfor rammen på 572 millioner kroner, i hovedsak som følge av forhold knyttet til Grubbegata 1. Nedenfor følger en oversikt over de ulike tiltakene.

(tall i 1 000 kr)

Prosjekt	Prosjektbeskrivelse	Departement	Regnskap 2015	Regnskap 2011-2015	Prognose 2016	Forventet sluttkostnad
1003501	RKV - sikring felles (inkl. reserve)		4 130	96 325	5 729	102 054
1003502	Uteområder		1 504	22 441	0	22 441
1003503	Grubbegt. 1	FKD	12 922	103 512	415	103 928
1003504	Y-blokka	KD	9 716	22 432	733	23 165
1003505	G-blokka	FIN	0	124 470	0	124 470
1003506	M19	DSS	11	34 221	0	34 221
1003507	Høyesterett/tinghuset		0	14 569	0	14 569
1003508	S-blokka	HOD/AD	0	19 511	0	19 511
1003509	H-blokka	SMK/JD	0	49 764	1	49 765
1003510	R4 og M17	NHD/OED	681	32 141	0	32 141
1003511	R5	Flere departementer	0	3 396	0	3 396
1003512	Midl. bruk uteområder (utredning)		0	5	0	5
	Uspesifisert		0	1 341	0	1 341
	Interne timer		936	19 053	447	19 500
Sum	TP12060		29 900	543 182	7 325	550 506
1032101	7. juni plassen Sikring UD	UD	1 200	8 196	6 304	14 500
1032201	Talevarlingsanlegg	Departementsbyggene	6 169	6 295	4 705	11 000
1032301	Perimetersikring, delprosjekt 7	RRA	1 797	2 450	3 800	6 250
Total	Koststed V901 Sikring RKV		39 066	560 124	22 133	582 256

Avskrivninger

Avskrivningskostnadene utgjorde 976,1 millioner kroner, noe som er 26,9 millioner kroner lavere enn budsjett og 27,8 millioner kroner (2,8 prosent) lavere enn i 2014.

Reise-, transport- og forsikringskostnader

Kostnadene på reiser for Statsbyggs ansatte utgjorde 19,6 millioner kroner⁹ i 2015.

Statsbyggs balanse er i 2015 nedskrevet med 45,7 millioner kroner. Dette er i hovedsak knyttet til utgifter Statsbygg har hatt i forbindelse med utarbeidelse av et skisseprosjekt til et nytt beredskapssenter for Politiet der det er besluttet at Statsbygg ikke skal være byggherre for prosjektet.

Øvrige driftskostnader utgjorde 38,7 millioner kroner og inkluderer bl.a. eiendomsskatt og festeavgift for Statsbyggs eiendommer med 12,7 millioner kroner, samt selvassurans kostnader på 10,3 millioner kroner.

Kostnadene fordeler seg som følger:

(tall i 1 000 kr)

Kostnader	Budsjett 2015	Regnskap 2015	Avvik kr	Regnskap 2014
Reiser og diett	18 388	19 606	1 218	17 326
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	20	330	310	359
Nedskrivninger	46 700	45 658	-1 042	9 984
Tap og lignende	0	1 748	1 748	5 743
Øvrige driftskostnader	64 986	38 693	-26 292	25 000
Totalsum	130 094	106 035	-24 059	58 412

Finansposter

Finansposten, netto utgjorde 67,8 millioner kroner, dette er 0,6 millioner kroner (0,9 prosent) høyere enn budsjett og 2,1 millioner kroner (3,2 prosent) høyere enn i 2014. Rentebærende gjeld er økt fra 2 670 millioner kroner 1.1.2015 til 3 151 millioner kroner 31.12.2015. Gjeldsandelen (rentebærende gjeld i prosent av eiendeler) utgjør per 31.12.2015 8,2 prosent.

Disponering av driftsresultat

Resultat til disponering på 1 701 millioner kroner og disponeres slik:

- til investeringsformål: 1 169,6 millioner kroner
- bruk reguleringsfond: - 59,8 millioner kroner
- til driftsresultat: 569,6 millioner kroner
- periodiseringsavvik¹⁰: 21,6 millioner kroner

⁹ Dette er ekskl. reiser knyttet til byggeprosjekter.

¹⁰ Periodiseringsavviket på 21,6 millioner kroner gjenspeiler forskjellen mellom resultat etter kontantprinsippet og resultat etter regnskapsprinsippet. Resultatet etter regnskapsprinsippet er dermed 21,6 millioner kroner høyere enn resultatet etter kontantprinsippet. Dette skyldes periodiseringsavvik mellom når inntekter og kostnader er inn- og utbetalt og når inntekter er opptjent og kostnader er påløpt.

Til investeringsformål

Investeringsformål viser hvor stor del av driftsresultatet som benyttes til å finansiere investeringer.

(tall i 1 000 kr)

Til investeringsformål (jf. tildelingsbrev)	1 064 976
Merforbruk prosjektering kap. 2445 post 30	34 525
Kjøp eiendom utover bevilgning kap. 2445 post 49 ¹¹	70 066
Sum	1 169 567

Reguleringsfondet

I 2015 er det benyttet 59,8 millioner kroner av reguleringsfondet. Det betyr at fondet reduseres fra 224 millioner kroner til 164 millioner kroner.

(tall i 1 000 kr)

Reguleringsfondet 31.12.2014		224 040
Økt resultatkrav på post 24 i Prop. 1 S (2014-2015) som følge av overføring av midler fra post 24 til kap. 534 post 45 for sikring av innleide erstatningslokaler for departementene. Midlene var bevilget på post 24 tidligere år og avsatt på reguleringsfondet.	-36 144	
Økt resultatkrav på post 24 i Prop. 1 S (2014-2015) vedr. overføring av midler fra post 24 til kap. 533 post 45 for å finansiere vedlikehold av bygningsmassen på Bygdøy.	-20 000	
Merutgift på kap. 2445 post 30 prosjektering, jf. fullmakt X Fullmakter til overskridelse pkt. 2, jf. Prop. 1 S (2014-2015), Innst. 16 S.	-34 526	
Selvassuranse.	-10 490	
Utgifter på kap. 2445 post 24 til sikringstiltak i RKV. Midler bevilget tidligere år og avsatt på reguleringsfondet.	-41 411	
Salgsgevinst Helse Bergen gjennomført i 2014 og da tillagt reguleringsfondet, mens gevinsten er hensyntatt på kap. 2445 post 24 i 2015, jf. Prop 1 S (2014-2015).	-56 321	
Sum bruk		-198 891
Tilført fra driften		139 096
Reguleringsfond 31.12.15		164 245

Til post 24

Resultatkravet på post 24 utgjør 569,6 millioner kroner i 2015 og føres til inntekt i statsregnskapet.

Byggeprosjekter (post 30-49)

Totalt på kapittel 2445 postene 30-49 er det utbetalt 2,98 milliarder kroner i 2015.

¹¹ Kjøp av eiendom 182,5 millioner kroner, dvs. 110,5 millioner kroner over bevilgning. Finansieres med 70,1 millioner kr fra salgsgevinst og 40,4 millioner kr fra post 34.

Post 30 Prosjektering av bygg, kan overføres	
Bevilgning i henhold til saldert budsjett for 2015	155 400 000
Overført fra forrige termin	0
Endring i bevilgning: Prop. 119 S (2014-2015), Innst. 360 S (2014-2015)	17 000 000
Endring i bevilgning: Prop. 28 S (2015-2016), Innst. 124 S (2015-2016)	-58 300 000
Sum bevilgning	114 100 000
Regnskap	148 625 510
Merutgift	34 525 510

På post 30 ble det i 2015 utbetalt 148,6 millioner kroner til prosjektering av ordinære prosjekter fram til fullført forprosjekt. Årsaken til merutgiften på 34,5 millioner kroner er at utgifter til prosjektering av mottatte oppdrag er høyere enn bevilgning, og at Statsbygg derfor har valgt å benytte *fullmakt 6.2.1 Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger pkt. 1*, jf. tildelingsbrev 2015, til å overskride investeringsbevilgningen mot inndekning i reguleringsfondet. Utgiften i 2015 fordeler seg som følger:

(tall i 1 000 kr)

Øremerket bevilgning	Overføring fra 2014 til 2015	Bevilgning 2015*	Disponibel bevilgning 2015	Utbetalt 31.12.2015	Mer (-)/ mindre (+) utgift
Brønnøysundregistrene, nybygg	0	21 400	21 400	41 069	-19 669
Beredskapssenter for politiet	0	-28 300	-28 300	1 444	-29 744
Byggearbeider R5, R6 og RRA	0	46 000	46 000	14 252	31 748
Saemien Sijte	0	3 000	3 000	764	2 236
HiST helse- og sosialbygg	0	5 000	5 000	342	4 658
RKV - planarbeid	0	67 000	67 000	54 296	12 704
Sum øremerkede prosjekter	0	114 100	114 100	112 167	1 933
Sum ikke øremerkede prosjekter	0	0	0	36 459	-36 459
Sum post 30	0	114 100	114 100	148 626	-34 526

*Prop. 1 S (2014-2015), Prop. 119 S (2014-2015) og Prop. 28 S (2015-2016)

Nedenfor følger en omtale av prosjektene:

- *Brønnøysundregistrene*: Forprosjekt til nytt bygg for Brønnøysundregistrene var opprinnelig forventet ferdigstilt 2. halvår 2014. På grunn av forsinkelser i tomte- og konseptvalg samt avklaring fra departementet om økonomiske rammer, ble forprosjektet først ferdigstilt 2. halvår 2015. Dette medfører økte prosjekteringskostnader. Forventet sluttprognose for ferdig forprosjekt er 89,4 millioner kroner.
- *Beredskapssenter for Politiet*: Justisdepartementet har besluttet at Statsbygg ikke skal være byggherre for prosjektet. Prosjektet er nedskrevet i Statsbyggs balanse med 45,1 millioner kroner i 2015, jf. Prop 28 S (2015-2016).
- *Byggearbeider R5, R6 og Regjeringens representasjonsanlegg*: Prosjektet gjelder prosjektering av tiltak i R5, R6 og RRA. Forprosjektet ble levert til KMD i desember 2015. Noen aktiviteter i forprosjektet er utsatt og vil bli gjennomført våren 2016 etter avtale med oppdragsgiver. Forprosjektet forventes ferdigstilt til en kostnad på 54 millioner kroner.
- *Saemien Sijte*: Statsbygg leverte i 2011 et forprosjekt til Saemien Sijte, et sørsamisk kultursenter som også rommer lokaler for Sametinget, Reindriftsforvaltningen og Snåsa kommune. Det er i Statsbudsjettet for 2015 bevilget 3 millioner kroner til å se på muligheten for å redusere kostnaden ved foreliggende forprosjekt. I slutten av mai 2015 kom nytt oppdragsbrev som medfører at det blir et nytt og mindre kostbart prosjekt på ny tomt. Det gjøres nå en utredning av fire alternative tomter som skal være ferdig i mars 2016. 3 millioner kroner er ikke tilstrekkelig for å revidere forprosjektet.

- *HiST Helse- og sosialbygg*: Prosjektet gjelder prosjektering av helse- og sosialfag ved Høgskolen i Sør-Trøndelag. Samlet prosjekteringskostnad til og med forprosjekt er anslått til 26,7 millioner kroner, og forventes ferdigstilt 1. halvår 2017.
- *Regjeringskvartalet, planarbeid*: Rammen for regulering, rom- og funksjonsprogram og tilrettelegging for eiendomsserverv er tidligere anslått til å ligge i et spenn på mellom 100-150 millioner kroner, der beste anslag var på 118,5 millioner kroner. Føringsbrev om ytterligere utredninger av Statsbyggs forslag til byform vil kunne medføre merkostnader for plansaken. Statsbygg vil komme tilbake til dette i forbindelse med RNB 2016. Planarbeidet vil ferdigstilles og forprosjektet starter i 2016.

Det er i tillegg utbetalt 36,5 millioner kroner i 2015 til prosjekter som ikke har øremerket bevilgning. De største prosjektene er forlegningsbygg ved Skien fengsel, infrastruktur i Gaustadbekkdalen, Nasjonalbiblioteket i Rana – sikringsbygg 2, modulbygg med tilleggfunksjoner ved Ullersmo og Eidsberg fengsel.

Statsbygg har brukt 6.2.1 Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger pkt. 1, jf. tildelingsbrev 2015, til dekning av merutgiften på 34 525 510 kroner mot dekning i reguleringsfondet.

Post 31 Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, kan overføres	
Bevilgning i henhold til saldert budsjett for 2015	49 000 000
Overført fra forrige termin	0
Sum bevilgning	49 000 000
Regnskap	49 949 371
Merutgift	949 371

Bevilgningen på post 31 omfatter midler til igangsetting av ordinære byggeprosjekter. Det er i 2015 igangsatt ett prosjekt; utvidelse av kapasitet for Politiets utlendingsinternat på Trandum, modul 3. Det er utbetalt 49,9 millioner kroner på posten, noe som er 0,9 millioner kroner mer enn disponibel bevilgning. Merutgiften skyldes en forskyvning av utbetaling mellom år. Prosjektet har en styrings- og kostnadsramme på hhv. 124,9 og 141,2 millioner kroner, og er planlagt ferdigstilt 1. halvår 2016.

Statsbygg har brukt 6.2.2 Omdisponeringsfullmakter pkt. 4, jf. tildelingsbrev 2015, til å omdisponere 949 371 kroner fra post 45 til post 31, jf. post 45.

Post 32 Prosjektering og igangsetting av kurantprosjekter, kan overføres	
Bevilgning i henhold til saldert budsjett for 2015	199 100 000
Overført fra forrige termin	0
Endring i bevilgning: Prop. 119 S (2014-2015), Innst. 360 S (2014-2015)	25 000 000
Sum bevilgning	224 100 000
Regnskap	180 192 627
Mindreutgift	43 907 373

Bevilgningen på post 32 omfatter midler til prosjektering og byggestart for prosjekter som skal forvaltes av Statsbygg under kurantordningen. Det er utbetalt 180,2 millioner kroner på posten i 2015, noe som er 43,9 millioner kroner mindre enn disponibel bevilgning. Mindreutgiften skyldes senere igangsetting av blant annet Framsenteret, Trondheim trafikkstasjon og Høgskolen i Hedmark på Evenstad. Videre er det en forskyvning i utbetalingene for kapasitetsutvidelse av eksisterende fengsler (Kongsvinger-, Hustad-, Bodø- og Bergen fengsel).

(tall i 1 000 kr)

	Overføring fra 2014	Tildelingsbrev 2015	Prop. 119 S (2014-2015) RNB	Disponibel bevilgning 2015 (A)	Utbetalt 31.12. 2015 (B)	Avvik (A-B)
Prosjektering av kurantprosjekter	0	22 900	0	22 900	40 439	-17 539
Igangsetting av kurantprosjekter	0	176 200	25 000	201 200	139 754	61 446
Sum	0	199 100	25 000	224 100	180 193	43 907

Det pågår prosjektering for om lag 40 kurantprosjekter. Dette gjelder bl.a. følgende prosjekter: Høgskolen i Buskerud og Vestfold avd. Ringerike, lærerutdanningen ved Universitetet i Tromsø (UiT), nytt administrasjonsbygg ved Høgskolen i Hedmark Evenstad, ombygging av Gymnasbygget ved Høgskolen i Sogn og Fjordane, Trondheim Trafikkstasjon, Dansk-norsk ambassadeanlegg i Islamabad, nytt kanselli ved ambassaden i Nairobi og ambassaden i Teheran.

Det er igangsatt bygging av 24 kurantprosjekter i 2015 med en samlet styringsramme på om lag 1 milliard kroner. Av disse prosjektene ble det i Prop. 1 S (2014-2015) bevilget 58,1 millioner kroner til kapasitetsutvidelser ved eksisterende fengsler (Hustad fengsel avdeling C, Kongsvinger fengsel, Bodø fengsel og Bergen fengsel). Kongsvinger, Bodø og Hustad er noe forsinket, jf. brev av 11.9.2015 til KDI. I forbindelse med RNB 2015 ble det gitt oppstartsbevilgning på 25 millioner kroner til Framsenteret. Det er kun utbetalt 1,7 millioner kroner i 2015, noe som skyldes behov for omprosjektering. Øvrige kurantprosjekter som ble igangsatt i 2015 er byggetrinn 6 ved Universitetet i Nordland, Eidsvoll ungdomsenhet, kantine ved Høgskolen i Harstad, vedlikehold og ombygging av embetsbolig i Paris, oppgradering av gymsal ved Høgskolen Stord/Haugesund Rommetveit og innredning av Nordlandsarkivet ved Universitetet i Nordland.

I samsvar med stikkordsfullmaktene har Statsbygg søkt om å overføre mindretutgiften på 43 907 373 kroner til neste budsjettermin.

Post 33 Videreføring av ordinære byggeprosjekter, kan overføres	
Bevilgning i henhold til saldert budsjett for 2015	1 447 600 000
Overført fra forrige termin	0
Endring i bevilgning: Prop. 119 S (2014-2015), Innst. 360 S (2014-2015)	-25 000 000
Endring i bevilgning: Prop. 28 S (2015-2016), Innst. 124 S (2015-2016)	32 000 000
Sum bevilgning	1 454 600 000
Regnskap	1 523 717 608
Merutgift	69 117 608

Bevilgningen på post 33 skal dekke utgifter forbundet med å videreføre byggeprosjekter som Stortinget tidligere har besluttet å starte opp, og som nå er under arbeid. Det er en merutgift på 69,1 millioner kroner i forhold til disponibel bevilgning. Merutgiften skyldes i hovedsak forskyvning i utbetaling mellom år for blant annet Kunst- og designhøgskolen i Bergen. Bevilgningen på posten har i 2015 vært benyttet til følgende prosjekter:

(tall i 1 000 kr)

	Overført ubrukt bev.	Tildelingsbrev 2015	Prop. 119 S (2014-2015) RNB	Prop. 28S (2015-2016) Nysald.	Disponibelbevilgning 2015 (A)	Utbetalt 31.12.15 (B)	Avvik (A-B)
Ila fengsel og forvaringsanstalt	0	40 000	0	0	40 000	52 582	-12 582
Sikker teknisk infrastruktur i Regjeringskvartalet	0	404 000	-25 000	0	379 000	369 818	9 182
Nasjonalmuseet på Vestbanen	0	475 900	0	32 000	507 900	539 364	-31 464
Kunst- og designhøgskolen i Bergen	0	166 000	0	0	166 000	226 956	-60 956
HiST Teknologibygge	0	250 000	0	0	250 000	209 917	40 083
Prosjekter i reklamasjonsfasen	0	111 700	0	0	111 700	125 081	113 381
Sum	0	1 447 600	-25 000	32 000	1 454 600	1 523 718	-69 118

For inndekning av merutgiften på posten har Statsbygg brukt 6.2.2

Omdisponeringsfullmakter pkt. 4, jf. tildelingsbrev 2015, til å omdisponere 69 117 608 kroner fra post 45, jf. post 45 til post 33.

Post 34 Videreføring av kurantprosjekter, kan overføres	
Bevilgning i henhold til saldert budsjett for 2015	450 000 000
Overført fra forrige termin	67 472 000
Endring i bevilgning: Prop. 119 S (2014-2015), Innst. 360 S (2014-2015)	200 000 000
Endring i bevilgning: Prop. 28 S (2015-2016), Innst. 124 S (2015-2016)	80 000 000
Sum bevilgning	797 472 000
Regnskap	674 074 119
Mindreutgift	123 397 881

Bevilgningen på post 34 er benyttet til videreføring av kurantprosjekt som er startet opp i tidligere budsjetterminer. Det har pågått 20 prosjekter i byggefasen, og i tillegg er det om lag 50 prosjekter i reklamasjonsfasen på posten. Mindreutgiften på om lag 123,4 millioner kroner kommer blant annet av faseforskyvninger i utbetalinger fra 2015 til 2016, blant annet som følge av utsatt prøvedrift for nytt politihus i Tromsø, utsatt sluttoppgjør for nybygg for Junkerdal tollsted og ikke mottatt fakturering for arbeider på ambassaden i New Delhi. Av mindreutgiften er 40,4 millioner kroner brukt til å finansiere kjøp av ambassadeanlegg i Athen og Abuja, gjennom en omdisponering til post 49, jf. omtale under post 49.

18 kurantprosjekter er ferdigstilt i 2015, jf. vedlegg 1.

Statsbygg har brukt 6.2.2 *Omdisponeringsfullmakter pkt. 5*, jf. tildelingsbrev 2015, til å omdisponere 40 411 320 kroner fra post 34 til post 49. I samsvar med stikkordsfullmaktene har Statsbygg søkt om å overføre resterende mindreutgift på 82 986 561 kroner til neste budsjettermin.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	
Bevilgning i henhold til saldert budsjett for 2015	206 000 000
Overført fra forrige termin	89 890 000
Endring i bevilgning: Prop. 28 S (2015-2016), Innst. 124 S (2015-2016)	35 000 000
Sum bevilgning	330 890 000
Regnskap	218 753 371
Mindreutgift	112 136 629

Bevilgningen på post 45 skal dekke kostnader til mindre brukertilpasninger og installering av tekniske anlegg på eiendommer som Statsbygg forvalter. Videre skal posten dekke innkjøp av driftsmidler som skal aktiveres og avskrives samt sikringstiltak for Regjeringskvartalet. Det er en mindretgift på 112,1 millioner kroner på posten i forhold til disponibel bevilgning. Mindretgiften er i hovedsak knyttet til perimetersikring i Regjeringskvartalet og byggearbeider ved R5/R6 og RRA.

Post 45.1 innkjøp av driftsmidler som skal aktiveres og avskrives. Dette gjelder investeringer i IKT og større utstyr til drift av Statsbyggs eiendommer og til drift av Statsbygg. Det er utbetalt 89,8 millioner kroner i 2015.

Post 45.2 er utskiftninger og/eller påkostninger på eiendommene som ikke blir husleieberegnet. Kostnadene balanseføres på eiendommene og avskrives. Det er utbetalt 111,9 millioner kroner i 2015.

Post 45.5 gjelder sikringstiltak i Regjeringskvartalet og regjeringsbygg. Dette omfatter utbedring av enkelte sikkerhetsmessige forhold ved R5, R6 og RRA samt perimetersikring i Regjeringskvartalet. Det er utbetalt 17 millioner kroner i 2015.

- *RSE, G-Blokken:* Arbeidet med å sikre sikker kraftforsyning til G-blokka ble ferdigstilt 1. halvår 2014. Det er utbetalt 1,2 millioner kroner i 2015, som er knyttet til fakturering av sluttoppgjør.
- *Regjeringskvartalet Perimetersikring:* Formålet er å erstatte midlertidig perimetersikring i departementsbygg. Det pågår prosjektering som skal gi grunnlag for beslutning om gjennomføring innenfor en ramme på 105 millioner kroner (jf. nysalderingen for 2014). Prosjekteringen, herunder kommunikasjonen med Oslo kommune, har vært mer krevende enn forutsatt. Noen av tiltakene kan bli forsinket på grunn av planene til Oslo kommune. Det er utbetalt 14,7 millioner kroner i 2015.
- *Strakstiltak R5/R6 og RRA:* Statsbygg har fått i oppdrag å gjennomføre strakstiltak i R5, R6 og RRA. Det er i 2015 bevilget 34 millioner kroner til dette tiltaket, men det er utbetalt 1 millioner kroner. Årsaken til mindretgiften er at det har tatt tid å få avklaring fra bruker, prosjektering av tiltakene har vært mer omfattende enn først antatt, samt lengre leveringstid på materiell enn planlagt. Ferdigstillelse av tiltakene med tilhørende utbetaling vil da skje i 2016.

Statsbygg har brukt 6.2.2 *Omdisponeringsfullmakter pkt. 4*, jf. tildelingsbrev 2015, til å omdisponere hhv. 949 371 kroner og 69 117 608 kroner fra post 45 til hhv. post 31 og post 33. I samsvar med stikkordsfullmaktene har Statsbygg søkt om å overføre resterende mindretgift på 42 069 650 kroner til neste budsjettermin.

Post 49 Kjøp av eiendommer, kan overføres	
Bevilgning i henhold til saldert budsjett for 2015	72 000 000
Overført fra forrige termin	0
Sum bevilgning	72 000 000
Regnskap	182 477 101
Merutgift	110 477 101

Bevilgningen på post 49 skal dekke kjøp av eiendommer og tomter til bruk i aktuelle byggeprosjekter. Det er i 2015 kjøpt eiendommer for 182,5 millioner kroner:

(tall i 1 000 kr)

Følgende kjøp er gjennomført i 2015:	Utbetalt
Kunnskapsparken i Ålesund	115 826
To boliger for Universitetet i Stavanger	10 083
Fire boliger i Longyearbyen	10 573
Haakon V gate 1 i Tønsberg	2 019
Tomteareal til Samisk videregående skole i Karasjok	247
Tomt til Høgskolen Stord/Haugesund på Stord	186
Ambassadeanlegg Abuja (50 % av kjøpesum)	21 247
Embetsbolig for ambassaden i Athen	19 164
Diverse mindre kjøp og omkostninger	3 132
Sum kjøp	182 477

Merutgiften på om lag 110,5 millioner kroner finansieres med merinntekt gjennom gevinst ved salg av eiendom med 70,1 millioner kroner, jf. kap. 5445 post 39. I tillegg omdisponeres det 40,4 millioner kroner fra post 34 til 49, jf. post 34 som er knyttet til kjøp av ambassadeanlegg i Abuja og Athen som inngår i et kurantprosjekt. Det vises til 6.2.1 *Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger pkt. 2*, 6.2.2 *Omdisponeringsfullmakter pkt. 5* og 6.2.5 *Diverse fullmakter pkt. 2*, jf. tildelingsbrevet 2015, der Statsbygg har fullmakt til å godkjenne kjøp og fullmakt til å overskride bevilgningen med inndekning i reguleringsfondet og gevinst fra salg av eiendom.

Kapittel 5445 Statsbygg

Post 39 Avsetning til investeringsformål	
Bevilgning i henhold til saldert budsjett for 2015	1 029 976 000
Endring i bevilgning: Prop. 28 S (2015-2016), Innst. 124 S (2015-2016)	35 000 000
Sum bevilgning	1 064 976 000
Regnskap	1 169 567 290
Merinntekt	104 591 290

Under post 39 føres avsetninger fra driftsregnskapet som blir brukt til investeringsformål. Midlene blir ført til inntekt i statsregnskapet, jf. kap. 2445, underpost 24.5 *Til investeringsformål*. Det er en meravsetning på 70,1 millioner kroner, som finansierer kjøp av eiendom ut over bevilgning, jf. kap. 2445 post 49. Videre er det en avsetning til prosjektering av ordinære prosjekter på 34,5 millioner kroner, jf. kap. 2445 post 30. Dette gir en samlet avsetning på 1 169,6 millioner kroner.

Kapittel 5446 Salg av eiendom, Fornebu

Post 40 Salgsinntekter, Fornebu	
Bevilgning i henhold til saldert budsjett for 2015	200 000
Sum bevilgning	200 000
Regnskap	0
Mindreinntekt	200 000

Under post 40 føres inntekter fra salg av gjenstående statlige arealer på Fornebu. Det ble ikke gjennomført noen salg av arealer på Fornebu i 2015.

Oversikt over bruk av usikkerhetsavsetningen og overskridelser av kostnadsramme

I 2015 er det av KMD gitt én fullmakt til bruk av usikkerhetsavsetningen. Dette gjelder Regjeringsbygget R6, jf. tabell nedenfor. I tillegg har prosjektet NMBU Urbygningen fått økt kostnads- og styringsramme, jf. Prop 119S (2014-2015). Administrerende direktør har fullmakt til å

disponere inntil 20 prosent av usikkerhetsavsetningen i hvert enkelt ordinært prosjekt. Denne fullmakten er ikke benyttet i 2015 på ordinære byggeprosjekter.

(tall i 1 000 kr)

Prosjekt	Styrings – ramme (opprinnelig)	Kostnads- ramme (opprinnelig)	Godkjent bruk usikkerhets - avsetning	Ubrukt del av usikkerhets- avsetningen desember 2015	Overskrid. av kostnads- ramme	Kommentarer
Regjeringsbygg, R6 (ordinært prosjekt)	1 035 100	1 115 900	80 825	0	0	<ul style="list-style-type: none"> Godkjent bruk av usikkerhetsavsetning, jf. brev fra FAD av 23.11.2010 på 46,7 mill. kr RNB 2011, jf. Prop. 120 S (2010-2011) godkjent nye rammer på hhv. 1 062,9 og 1 095,5 mill. kr (prisivå 1.7.2011). Indeksjusterte rammer frem til ferdigstillelsesdato er på hhv. 1 075,2 og 1 109,3 mill. kr I brev av 12.9.11 fra FAD ble det godkj. bruk av usikkerhetsavsetningen på 3 mill. kr I brev av 10.1.2012 fra FAD har prosjektet fått fullmakt til å disponere inntil 20 mill. kr av usikkerhetsavs. I brev av 19.2.2015 fra KMD er det gitt fullmakt til å disponere inntil 11,1 mill. kr av usikkerhetsavsetning
Norsk Reiselivsmuseum (kurantprosjekt)	63 200	73 500	10 300	0	5 000	<ul style="list-style-type: none"> Rammene er inkl. 12 mill. kr i tilskudd Bruk av usikkerhetsavsetning på 6,9 mill. kr godkjent av Adm. dir. mars 2014 Bruk av resterende usikkerhetsavsetning på 3,4 mill. kr godkjent av Adm. dir. 12.5.2015. Overskridelse av k-rammen på 5 mill. kr godkjent av Adm. dir. 12.5.2015.
Politihuset i Tromsø (kurantprosjekt)	378 200	399 700	21 500	0	20 100	<ul style="list-style-type: none"> Adm. dir. har pr. 19.9.14 godkjent bruk av usikkerhetsavsetning på 1,5 mill. kr til advokatbistand (forurenset masse) Bruk av resterende usikkerhetsavsetning på 20 mill. kr godkjent av Adm. dir. 20.4.2015 (3 mill. kr) og 22.5.2015 (17 mill. kr) Overskridelse av k-rammen på 20,1 mill. kr godkj. av Adm. dir. 22.5.2015. Forlikavtale med BN bank på 10 mill. kr vedr. forurensete masser.
UiO IFI 2 (ordinært prosjekt)	1 342 396	1 391 596	40 000	9 200	0	<ul style="list-style-type: none"> Kostnaden er tidligere justert opp. Godkjent bruk av 40 mill. kr av usikkerhetsavsetningen jf. brev fra KMD av 13.10.14.
Svolvær Politistasjon (kurantprosjekt)	80 600	83 700	2 800	300	0	<ul style="list-style-type: none"> Bruk av usikkerhetsavsetning på 1,3 mill. kr godkjent av adm. dir. mars 2015, og ytterligere 1,5 mill. kr godkjent av adm. dir. des. 2015. (Rammen er ekskl. tilskudd)
Østsamisk museum, reklamasjon	42 468	42 468	0	0	7 800	<ul style="list-style-type: none"> Finansiert av oppdragsgiver (belastningsfullmakt) Adm. dir. har godkjent bruk av reguleringsfondet med totalt 7,8 mill. kroner (3 mill. kr i 2013, 1,4 mill. kr i 2014 og 3,4 mill. kr i 2015)
Østsamisk museum, tilleggsarbeider (kurantprosjekt)	3 500	3 500	0	0	5 100	<ul style="list-style-type: none"> Adm. dir. ga 9.3.15 tillatelse til overskridelse av rammen med 5,1 mill. kr til 8,6 mill. kr (utvidelsen blir ikke husleiefinansiert).

NMBU restaurering av Urbygningen (ordinært prosjekt)	434 000	470 000	0	36 000	0	<ul style="list-style-type: none"> I Prop. 119S (RNB 2015) ble ny kostnads- og styringsramme vedtatt på hhv. 470 mill. kr og 434 mill. kr. Dette tilsier en overskridelse av kostnads- og styringsrammen på hhv. 86,7 mill. kroner og 81,9 mill. kr ift. opprinnelige rammer.
Junkerdal Tollsted (kurantprosjekt)	86 448	91 948	5 500	0	9 610	<ul style="list-style-type: none"> Bruk av usikkerhetsavsetning på 5,5 mill. kr og overskridelse av rammen med 9,61 mill. kr er godkjent av Adm. dir. 21.5.15. Hele usikkerhetsavsetningen er benyttet, hvor mye av kostnadsoverskridelsen som blir brukt avhenger av sluttoppgjøret.
HiB Onninenbygget (kurantprosjekt)	13 500	13 500	0	0	10 000	<ul style="list-style-type: none"> Overskridelse av kostnadsramme med 5,7 mill. kroner godkjent av Adm. dir. 1.7.2015. Overskridelse av kostnadsramme på 4,3 mill. kr grunnet sluttoppgjør godkjent av Adm. dir. 6.11.15.
Politihøgskolen, Gardeleiren, ombygging (kurantprosjekt)	10 420	10 860	440	0		<ul style="list-style-type: none"> Bruk av usikkerhetsavsetning på 0,44 mill. kr godkjent av Adm. dir. godkjent 13.11.2015

Når det gjelder byggeprosjekter som i 2015 ikke er gjennomført i tråd med godkjente økonomiske rammer til avtalt tid, vises til omtale under kapittel 3.2. Følgende prosjekter har blitt vurdert å inneha en risiko i 2016 eller senere når det gjelder gjennomføring i tråd med godkjente økonomiske rammer til avtalt tid:

- *UiT Medisin og helse 2 (ordinært prosjekt)*: Risiko for overskridelse av styringsrammen. På grunn av markedsusikkerhet, blir det vurdert ev. tiltak som kan iverksettes.
- *NMBU Urbygningen Ås (ordinært prosjekt)*: Ny kostnads- og styringsramme på hhv. 470 millioner kroner og 434 millioner kroner i RNB 2015, jf. Prop 119S (2014-2015). Dette tilsier en overskridelse av kostnads- og styringsrammen på hhv. 86,7 millioner kroner og 81,9 millioner kroner i forhold til opprinnelige rammer. Prosjektet forventes ferdigstilt iht. ny styringsramme. Forventet ferdigstilt 1. halvår 2016, som er en forsinkelse i forhold til avtalt ferdigstillelse som var 2. halvår 2015.

4. Styring og kontroll i virksomheten

Universitetsmuseet i Bergen.
Foto: Trond Isaksen.

4.1 Overordnet vurdering av styring og kontroll i Statsbygg

Statsbygg har et godt utviklet styringssystem med rapportering på krav og føringer fra KMD og med gode prosesser for oppgaveløsning og ansvarliggjøring. Styringssystemet bidrar til at Statsbygg når sine mål og leverer i henhold til forventninger og krav fra eierdepartement, fra oppdragsgivende departement, leietakere, brukere og lov-

og regelverk. I 2015 har sikkerhetsområdet blitt særlig vektlagt med tanke på omfang, inndeling og ansvar, og Statsbyggs styringssystem er revidert i henhold til dette.

Statsbygg skal drive risikostyring og intern kontroll som en integrert del av virksomhetens daglige drift for å forebygge uønskede hendelser og redusere skadevirkninger. Systemet skal sikre kvalitet i leveransene og holde fokus på forbedringer.

Statsbyggs risikostyring og internkontrollsystem skal sikre:

- effektiv måloppnåelse
- pålitelig rapportering og økonomiforvaltning
- overholdelse av lover og regler

Statsbygg utarbeider årlig en strategisk risikoanalyse for hele virksomheten i tråd med Direktoratet for økonomistyrings veiledere. Risikovurderingen er en integrert del av mål og resultatstyringen i Statsbygg og utføres i forkant av arbeidet med virksomhetsplanen. Prosessen utføres på både operativt og strategisk nivå. På strategisk nivå gjennomføres overordnede samfunnsanalyser som påvirker Statsbyggs virksomhet. På operativt nivå gjennomføres usikkerhets- og risikoanalyser ved oppstart og gjennomføring av interne prosjekter, inklusive IKT-prosjekter, og en årlig risikoanalyse av de største leieavtalene. Disse analysene er viktige verktøy i arbeidet med å jobbe strategisk og langsiktig med kunden.

Statsbyggs internrevisjon gjennomfører revisjoner etter egen revisjonsplan. Anbefalinger i revisjonsrapportene følges opp i de aktuelle avdelingene. Interne revisjonsrapporter sendes departementet hvert halvår, jf. Virksomhets- og økonomiinstruksen pkt. 3.2.5.

Det er gjort et særlig arbeid for å øke kompetansen og bevisstheten rundt internkontroll når det gjelder begrepsbruk, roller og ansvar. Det er også gjennomført et internt kurs for ledere om internkontroll i 2015, og et e-kurs for alle ansatte er under utarbeidelse.

Det er ikke avdekket vesentlig styringssvikt, feil eller mangler i 2015. For å sikre at styringssystemet til enhver tid er hensiktsmessig, tilstrekkelig og virker effektivt, gjennomfører toppledelsen årlig «Ledelsens gjennomgåelse». Forbedringspunkter som framkommer her, følges opp i de enkelte avdelingene eller av ledergruppen.

Riksrevisjonen har i sitt revisjonsbrev for 2014 ingen merknader til Statsbyggs årsregnskap eller disposisjoner.

4.2 Nærmere omtale av forhold knyttet til styring og kontroll i Statsbygg

Nedenfor følger omtale av forhold som ikke allerede er omtalt i kapittel 3 og 4.1, jf. tildelingsbrevet for 2015 og Virksomhets- og økonomiinstruksen.

4.2.1 Forvaltning av egne eiendeler

Statsbyggs eiendeler utgjør 38,6 milliarder kroner per 31.12.2015, en økning på 1,8 milliard kroner fra 1.1.2014. Statsbygg har et eget anleggsregister der alle eiendeler med økonomisk levetid over tre år og kostpris over 30 000 kroner er registrert. Anleggsregisteret er grunnlag for beregning av de årlige avskrivningene. I tillegg er det etablert ulike kontrolltiltak knyttet til merking og registrering av løsøre.

4.2.2 Bemannings-, kapasitets- og kompetansesituasjonen i virksomheten

Statsbygg hadde i 2015 en turnover på 6,4 prosent, mot 6,7 prosent i 2014. Statsbygg har godt tilfang av søkere til de fleste ledige stillinger.

Alle nye ledere deltar på et lederutviklingsprogram som er tilpasset organisasjonens behov. Utvikling av de ansatte skjer i hovedsak i Statsbyggs eget kompetanseutviklingsprogram, Statsbyggskolen. Statsbyggskolen tilbyr blant annet opplæring i prosjektledelse, eiendomsforvaltning og mentorprogram, og baserer seg i hovedsak på interne ressurser. I tillegg er det inngått avtaler med blant andre universitet og høyskoler som partnere. I 2015 gjennomførte 89 prosent av alle ansatte kurs i regi av Statsbyggskolen.

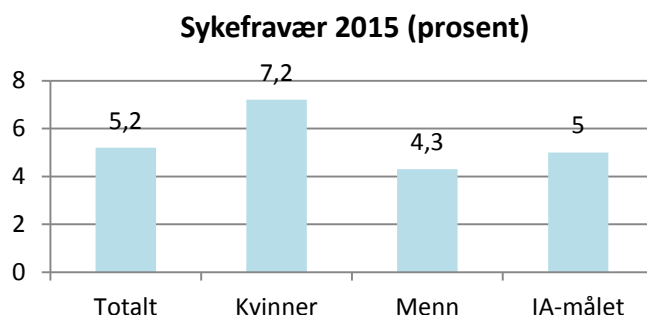
Statsbygg ønsker å sikre seg ny kompetanse gjennom rekruttering av nyutdannede, og gjorde et særlig arbeid knyttet til dette i 2015. Som en del av satsingen ble det høsten 2015 rekruttert fire som enda ikke var ferdig utdannet, og som tiltrer høsten 2016. Til sammen hadde 34 studenter sommer internships fordelt på alle våre avdelinger i 2015.

4.2.3 Inkluderende arbeidsliv IA

Statsbygg deltar aktivt i arbeidet med inkluderende arbeidsliv. Første IA-avtale ble inngått i 2003, og våren 2014 inngikk Statsbygg en ny samarbeidsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv med Arbeids- og velferdsetaten v/NAV arbeidslivsentre i Oslo. Avtalen går fram til 31.12.2018.

Statsbygg har hatt ni personer, tilsvarende ca. seks årsverk, på arbeidsmarkedstiltak i 2015. Det er etablert faste bilparkeringsplasser knyttet til IA-behov.

Sykefravær

Figur 5. Sykefravær 2015

Samlet sykefravær for 2015 er 5,2 prosent, fordelt med henholdsvis 7,2 prosent for kvinner og 4,3 prosent for menn. IA-målet på 5,0 prosent er følgelig ikke nådd.

E-kurs med IA-opplæring er tilgjengelig for alle i virksomheten. Medarbeidere får refusjon for treningsavgift, og tall for 2015 viser at ca. 41 prosent av de ansatte benytter seg av ordningen. Det gis også økonomisk støtte til behandling hos kiropraktor og fysioterapeut.

Pensjonsalder

I 2015 gikk 13 personer av med 100 prosent AFP/alderspensjon. Gjennomsnittsalderen til disse medarbeiderne var 66,7 år, altså over måltallet på 66 år. For å motivere eldre arbeidstakere til å stå lenger i jobben benytter Statsbygg seniorvirkemidlene i Hovedtariffavtalen aktivt.

Likestilling og mangfold

Veiledningsheftet «Statlige virksomheters likestillingsredegjørelse etter aktivitets- og rapporteringsplikten» danner grunnlaget for Statsbyggs oppfølging av og rapportering om likestilling og mangfold, jf. vedlegg 2.

Samlet sett er 34 prosent av ansatte i Statsbygg kvinner, men andelen kvinner i driftsstillinger er bare 5 prosent. Statsbygg arbeider for å øke antall kvinner innen drift. Kvinner tjente 11 prosent mer enn menn i Statsbygg. Når det skilles mellom kontor- og driftsstillinger, tjente menn gjennomsnittlig 9 prosent mer enn kvinner innenfor hver av kategoriene.

Andelen kvinnelige ledere med personalansvar utgjorde 41 prosent i 2015.

Tabell 6. Kjønnfordeling – ledere med personalansvar.

	Ledere med personalansvar			Lønn	
	Menn (%)	Kvinner (%)	Totalt	Menn (%)	Kvinner (%)
Statsbygg *	59	41	130	100	110

** Vikarer for faste ansatte av kortere varighet er ikke medregnet i denne tabellen, i likestillingsredegjørelsen er de imidlertid tatt med for å synliggjøre midlertidig ansettelse fordelt på kvinner og menn.*

4.2.4 Etikk

Statsbygg har etablert egne retningslinjer som et supplement til de etiske retningslinjene for staten. Det er utarbeidet eget øvingsmateriale til bruk i organisasjonen, blant annet et obligatorisk e-kurs. Statsbyggs verdier og etiske retningslinjer er sentrale elementer i lederopplæringen og i alle anskaffelseskurs.

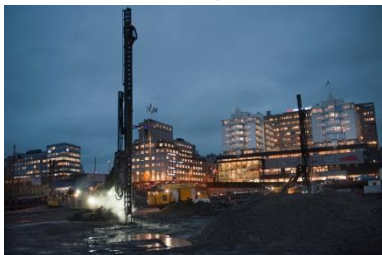
Statsbygg jobber for å ha trygge og ordnede forhold i byggeprosjektene, og at innsatsfaktorer i byggene skal være produsert under ordnede forhold og i tråd med grunnleggende menneskerettigheter. I 2015 ble Statsbygg medlem av «Initiativ for etisk handel» (IEH) for å få tilgang til kompetanse og ressurser for å styrke dette arbeidet. Statsbygg har også, sammen med Oslo kommune og andre offentlige oppdragsgivere, inngått rammeavtaler om kjøp av revisjonstjenester for oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår og bistand til kontraktsoppfølging av etiske krav i våre leverandørkjeder.

Statsbygg har i samarbeid med DNV GL AS revidert en av leverandørenes etterlevelse og oppfølging av avtalte kontraktsvilkår knyttet til etikk i leverandørkjedene. I tillegg blir en av avtalepartene innen håndverkstjenester revidert av BDO AS mht. hvordan de ivaretar oppfølging av egne kvalitetssikringssystem for å forebygge og sikre at kun seriøse underleverandører benyttes i Statsbyggs prosjekter. Statsbygg følger opp funn og anbefalinger som avdekkes gjennom revisjonene.

4.2.5 Klart språk

Statsbygg følger statens kommunikasjonspolitikk. Det skal være et klart språk i interne og eksterne dokumenter, og i all digital kommunikasjon, slik at alle målgrupper får den informasjon de har krav på. Statsbyggs hjemmesider tilfredsstiller Difis kriterier for web-siders tilgjengelighet. Statsbyggskolen tilbyr kurset «Bedre norsk».

5. Vurdering av framtidsutsikter

Nasjonalmuseet på Vestbanen under bygging. Foto: Ken Oppran.

Statsbygg er i en vekstperiode med et historisk høyt investeringsvolum i byggeprosjekter. Økt volum krever mye av Statsbygg som organisasjon, både knyttet til å ta gode beslutninger, foreta effektive anskaffelser, ha rett kompetanse og effektive systemer med god etterlevelse. Statsbygg er forberedt på å omsette det høye statlige investeringsnivået til gode resultater for våre kunder og for staten sett under ett.

Seriøsitet krever stadig oppfølging og forbedring. Bekjempelse av sosial dumping og svart arbeid i bygge- og eiendomsnæringen vil fortsatt være en av de viktigste oppgavene for Statsbygg.

Statsbygg prioriterer digitalisering i bygge- og eiendomsnæringen. Gjennom Statsbyggs anskaffelser i markedet skal vi bidra til digitale løsninger som hever kvalitet og reduserer kostnader i næringen. Statsbygg skal videreføre digitaliseringen av drift av egen eiendomsportefølje, og gjennom dette sikre verdibevarende vedlikehold for vår omfattende eiendomsportefølje også i tiden fremover.

Statsbygg ser en økende etterspørsel etter rådgivning for å effektivisere statens leieavtaler. Erfaringer fra Statsbyggs rådgivningstjeneste viser at det er mulig å redusere husleiekostnadene, både gjennom å redusere krav til areal og gjennom mer krevende forhandlinger om leiepris. Statsbygg skal i 2016 etablere en database som på sikt skal gi oversikt over alle statens leieforhold, og gi mulighet til å sammenlikne utleieutgifter mellom alle statlige virksomheter.

For å sikre arealeffektive løsninger i staten, vil Statsbygg også være aktiv i rådgivning om arealstrategier og effektiv arealbruk på sektor- og departementsnivå i 2016. Viktigheten av dette understrekes også av de store strukturendringene som nå skjer innenfor flere av sektorene i staten.

Innkvartering av flyktninger vil prege Statsbyggs arbeid det kommende året, og vil sette vår evne til å finne utradisjonelle løsninger som innfrir krav og forventninger på prøve. Tverrsektorielt samarbeid vil også bli stadig viktigere på andre områder, for å sikre best mulig resultat for brukerne.

De store vedlikeholdsutfordringene i fengslene er fortsatt ikke løst. I årene framover vil det fortsatt være viktig å prioritere dette vedlikeholdet for å opprettholde tilfredsstillende standard på soningsplassene og forhindre stengninger av fengsler. Gitt at de særskilte bevilgningene til fengsler videreføres, vil vedlikeholdsetterslepet kunne reduseres i de kommende årene.

6. Årsregnskap

Statsbygg avlegger regnskap etter to finansielle rammeverk: kontantregnskap etter kravene for statsregnskapet og periodisert virksomhetsregnskap i samsvar med statlige regnskapsstandarder (SRS). Årsregnskapet for Statsbygg omfatter følgende kapitler utover belastningsfullmakter:

2445 (5445) Statsbygg

Budsjettkapitlet omfatter drifts- og investeringsbudsjettet. Driftsbudsjettet gjelder forvaltning, drift og vedlikehold av eiendommer Statsbygg forvalter, drift av Statsbyggs organisasjon samt avskrivninger og renter. Investeringsbudsjettet gjelder bevilgninger til byggeprosjekter som omfattes av husleieordningen til staten og kjøp av eiendom. Dette omfatter ordinære byggeprosjekter som fremmes enkeltvis for Stortinget og kurantprosjekter der husleien dekkes innenfor leietakerens eksisterende økonomiske ramme.

530 Byggeprosjekt utenfor husleieordningen

Budsjettkapitlet omfatter bevilgninger til byggeprosjekter utenfor den statlige husleieordningen. Statsbygg er byggherre for disse byggeprosjektene, men det er oppdragsgiverne som har ansvaret for eiendomsforvaltningen etter ferdigstillelse.

531 (3531) Eiendommer til kongelige formål

Budsjettkapitlet omfatter bevilgninger til statens kostnader til forvaltning, drift og vedlikehold av statlige eiendommer som H.M. Kongen har disposisjonsrett til. Videre omfatter det bevilgninger til rehabilitering av statens kongelige eiendommer samt bygningsmessige arbeider av investeringsmessig karakter.

532 (5446) Utvikling av Fornebuområdet

Budsjettkapitlet omfatter bevilgninger til Statsbyggs driftsutgifter i forbindelse med etterbruksprosjektet på Fornebu samt statens del av investeringer i infrastruktur og grøntområder på Fornebu.

533 (3533) Eiendommer utenfor husleieordningen

Budsjettkapitlet omfatter bevilgninger til statens utgifter til forvaltning, drift og vedlikehold av bygningsmassen til eiendommer utenfor husleieordningen. Dette omfatter verdifulle kulturhistoriske eiendommer som forvaltes av Statsbygg, men som ikke inngår i den statlige husleieordningen.

534 Erstatningslokaler for departementene

Etter angrepet på regjeringskvartalet 22. juli 2011 har staten ved Statsbygg leid inn erstatningslokaler i det private markedet for de departementene og DSS som mistet sine lokaler i angrepet. Bevilgningene dekker leieforpliktelsene og sikringstiltak i disse lokalene.

0020 (3020) Statens bygninger i Longyearbyen (8450 Svalbard)

Budsjettkapitlet omfatter bevilgninger knyttet til drift, vedlikehold og forvaltning av eiendommer på Svalbard som ikke er inkludert i husleieordningen og finansieres over kapittel 2445. Dette omfatter boliger og noen få næringsbygg.

6.1 Ledelseskommentar til årsregnskapet 2015

Formål

Statsbygg er underlagt Kommunal- og moderniseringsdepartementet og er en forvaltningsbedrift. Statsbygg skal iverksette og gjennomføre Stortingets vedtatte politikk innenfor den statlige bygg- og eiendomssektoren. Statsbyggs hovedoppgave er å være byggherre på vegne av staten, være rådgiver for staten i bygge- og eiendomssaker og sørge for god forvaltning, drift og vedlikehold av eiendommene som er knyttet til den statlige husleieordningen.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten med tilhørende rundskriv fra Finansdepartementet (R-115) og krav fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet gitt i instruks om økonomi- og virksomhetsstyring. Statsbyggs årsregnskap består av bevilgningsrapportering og artskontorrapportering med noter avlagt etter kontantprinsippet, og virksomhetsregnskap med noter avlagt etter periodiseringsprinsippet.

Statsbygg har i samråd med Kommunal- og moderniseringsdepartementet vedtatt å føre og rapportere sitt virksomhetsregnskap iht. de statlige regnkapsstandardene fra og med årsregnskapet for 2015. Statsbygg har avlagt virksomhetsregnskapet etter standarder oppdatert per august 2015, og har fra 1.1.2015 tatt i bruk standard kontoplan for statlige virksomheter. Resultatregnskapet for 2015 har ikke sammenligningstall for 2014 siden 2015 er første året Statsbygg utarbeider virksomhetsregnskap.

Årsregnskapet gir et dekkende bilde av Statsbyggs disponible bevilgninger og av regnskapsførte utgifter og kostnader, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vesentlige forhold med årsregnskapet

Tildeling av bevilgninger - mer- og mindretgifter

Statsbygg har i 2015 blitt tildelt 4,8 milliarder kroner i drifts- og investeringsbevilgning og hatt et totalt forbruk på 4,5 milliarder kroner. Det er en mindretgift på 335,9 millioner kroner (334,7 millioner kroner ekskl. kapittel 0020 på Svalbardbudsjettet). Dette utgjør 7,0 % av disponibel bevilgning.

Statsbygg har brukt fullmakter gitt i Tildelingsbrevet 2015 til å overskride gitte bevilgninger gjennom omdisponeringer, reinvestering av salgsgevinst ved salg av eiendommer og bruk av reguleringsfondet. Det er brukt 70,1 millioner kroner av netto salgsgevinst til inndekning av overskridelse på kapittel 2445 post 49 Kjøp av eiendom. I tillegg er det benyttet 34,5 millioner kroner av reguleringsfondet til dekning av merforbruk på kapittel 2445 post 30 Prosjektering.

Kapittel 530 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen post 33 Videreføring av byggeprosjekter viser en merutgift etter bruk av omdisponeringsfullmakt, på 7,7 millioner kroner. Merutgiften skyldes periodisering av utbetalinger mellom år, men er innenfor prosjektenes vedtatte kostnadsrammer.

Det er søkt om å overføre 446,2 millioner kroner til neste budsjettermin.

Investeringer

Statsbygg har i 2015 vært byggherre for byggeprosjekter med et samlet investeringsvolum på 4,6 milliarder kroner. Dette er en økning på 1,3 milliarder kroner fra 2014. I 2016 er

forventet investeringsnivå på 6,2 milliarder kroner. Økningen kommer av økt aktivitetsnivå som følge av store byggeprosjekter som blant annet nytt Nasjonalmuseum på Vestbanen, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) på Ås og prosjektering av nytt regjeringskvartal og Livsvitenskap ved Universitetet i Oslo.

Driftsresultat og virksomhetskapital

Totale driftsinntekter inklusive bevilgninger utgjør 6,5 milliarder kroner i 2015. Herav utgjør inntekter fra bevilgninger 2,1 milliarder kroner og inntekter fra husleieordningen 4,1 milliarder kroner. Driftskostnader utgjør totalt 4,7 milliarder kroner hvorav kostnader til byggeprosjekter finansiert av investeringsbevilgning og belastningsfullmakter utgjør 1 496,7 millioner kroner, kostnader til drift og vedlikehold av eiendom utgjør 707,8 millioner kroner og lønnskostnader utgjør 451 millioner kroner. Ordinære avskrivninger utgjør 976,1 millioner kroner. Det er i 2015 gjort en nedskrivning av Statsbyggs balanse med 45,7 millioner kroner. Dette er i hovedsak knyttet til utgifter Statsbygg har hatt i forbindelse med utarbeidelse av et skisseprosjekt til et nytt beredskapssenter for politiet der det er besluttet at Statsbygg ikke skal være byggherre for prosjektet. Andre driftskostnader utgjør totalt 1 006,3 millioner kroner hvorav 585,2 millioner kroner er knyttet til erstatningslokaler for departementene.

Resultat til disponering utgjør 1 701,0 millioner kroner. Dette utgjør 39,1 % av driftsinntektene eksklusiv bevilgningsinntekter. Av driftsresultatet disponeres 1 169,6 millioner kroner til investeringsformål, 569,6 millioner kroner til resultat på post 24, mens det er brukt 59,8 millioner kroner av reguleringsfondet. Det er disponert 21,6 millioner kroner til annen virksomhetskapital som representerer forskjellen mellom resultat i bevilgningsregnskapet (kontantregnskapet) og virksomhetsregnskapet.

Reguleringsfondet pr 31.12.2015 utgjør 164,2 millioner kroner, mot 224 millioner kroner ved inngangen til året. Virksomhetskapitalen pr 31.12.2015 utgjør 34,8 milliarder kroner mot 33,7 milliarder kroner pr. 1.1.2015. Samlet langsiktig gjeld pr. 31.12.2015 utgjør 3,2 milliarder kroner mot 2,7 milliarder kroner pr. 1.1.2015.

Mellomværende

Mellomværende med statskassen utgjorde pr. 31.12.2015 en fordring på 217,4 millioner kroner i kontantregnskapet. Oppstillingen av artskontorrapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld mellomværende består av.

Revisjonsordning

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for Statsbygg. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per d.d. Revisjonsberetningen skal foreligge innen 30. mai 2016. Beretningen er unntatt offentlighet fram til Stortinget har mottatt Dokument 1 fra Riksrevisjonen, men vil bli publisert på Statsbyggs nettsider så snart dokumentet er offentlig.

Oslo, 23. februar 2016

Harald Vaagaasar Nikolaisen
administrerende direktør

6.2 Kontantregnskapet – oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapporteringen

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er utarbeidet og avlagt etter retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten (bestemmelsene), herunder bestemmelsene punkt 3.4.1, samt nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og krav fastsatt av Finansdepartementet.

Bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet i samsvar med de grunnleggende prinsippene i bestemmelsene punkt 3.4.2:

- 1) Regnskapet følger kalenderåret
- 2) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- 3) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- 4) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Rapporterte utgifter og inntekter følger prinsippene om hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet i bestemmelsene punkt 3.5.

Både oppstillingen av bevilgningsrapportering og oppstillingen av artskontorrapporteringen har til hensikt å beregne og vise summelinjen «Netto rapportert til bevilgningsregnskapet», men de to oppstillingene er gruppert etter ulike kontoplaner.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Oppstillingen av artskontorrapporten har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan og en nedre del som viser grupper av kontoer som inngår i mellomværende med statskassen.

Statlige virksomheter er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.8.1. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Statsbygg tilføres ikke likvider gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto som tilsvarer netto bevilgning. Saldo på oppgjørskontoen i Norges Bank nullstilles ved overgang til nytt regnskapsår.

Ettersom Statsbygg utarbeider virksomhetsregnskap etter SRS med tilhørende noter, utarbeides det ikke noter til kontantregnskapet.

Bevilgningsrapporteringen

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som Statsbygg har rapportert til statsregnskapet. Den stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som Statsbygg har fullmakt til å disponere. Oppstillingen viser de finansielle eiendeler og forpliktelser Statsbygg står oppført med i statens kapitalregnskap. Kolonnen samlet tildeling viser hva Statsbygg har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev og gjennom belastningsfullmakter for hver kombinasjon kapittel/post. Note A spesifiserer hva som er årets tildeling og hva som er overføring fra i fjor for hver kombinasjon kapittel/post. Note B gir forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbare beløp til 2016.

Artskontorapportering

Artskontorapporteringen viser regnskapstall Statsbygg har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Statsbygg har en trekkrettighet for disponible tildelinger på konsernkonto i Norges Bank. Tildelinger skal ikke inntektsføres og vises ikke som inntekt i oppstillingen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering for Statsbygg 31.12.2015							
Utg. kap.	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling 2015	Kontant-regnskap 2015	Merutgift (-) og mindreutgift
320	Almenne kulturformål	73	Nasjonale kulturbygg		214 980	171 309	43 671
430	Kriminalomsorg i anstalt	01	Maskiner, inventar, utstyr		1 400 000	1 357 807	42 193
500	moderniseringsdepartementet	21	Spesielle driftsutgifter		6 424 799	6 424 799	0
530	Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	30	Prosjektering av bygg	A,B	157 446 000	86 720 712	70 725 288
530	Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	31	Igangsetting av byggeprosjekter	A,B	633 000	0	633 000
530	Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	33	Videreføring av byggeprosjekter	A,B	1 186 500 000	1 194 833 614	-8 333 614
530	Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	36	Kunstnerisk utsmykking	A,B	21 945 000	14 861 756	7 083 244
530	Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	A,B	116 043 000	90 225 112	25 817 888
531	Eiendommer til kongelige formål	01	Driftsutgifter	A,B	25 413 000	25 110 378	302 622
531	Eiendommer til kongelige formål	30	Større rehabiliteringsprosjekter	A,B	1 700 000	1 062 744	637 256
531	Eiendommer til kongelige formål	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	A,B	19 275 000	13 858 684	5 416 316
532	Utvikling av Fornebuområdet	21	Spesielle driftsutgifter	A,B	356 000	350 464	5 536
532	Utvikling av Fornebuområdet	30	Investeringer, Fornebu	A,B	15 767 000	7 664 726	8 102 274
533	Eiendommer utenfor husleieordningen	01	Driftsutgifter	A,B	20 569 000	19 385 462	1 183 538
533	Eiendommer utenfor husleieordningen	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	A,B	51 487 000	28 871 031	22 615 969
534	Erstatningslokaler for departementene	01	Driftsutgifter	A,B	407 006 000	399 006 309	7 999 691
534	Erstatningslokaler for departementene	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	A,B	318 105 000	189 970 651	128 134 349
2445	Statsbygg	24	Driftsresultat	A,B	-569 593 000	-569 593 000	0
2445	Statsbygg	30	Prosjektering av bygg	A,B	114 100 000	148 625 510	-34 525 510
2445	Statsbygg	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekt	A,B	49 000 000	49 949 371	-949 371
2445	Statsbygg	32	Prosjektering og igangsetting av kurantprosjekter	A,B	224 100 000	180 192 627	43 907 373
2445	Statsbygg	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter	A,B	1 454 600 000	1 523 717 608	-69 117 608
2445	Statsbygg	34	Videreføring av kurantprosjekter	A,B	797 472 000	674 074 119	123 397 881
2445	Statsbygg	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	A,B	330 890 000	218 753 371	112 136 629
2445	Statsbygg	49	Kjøp av eiendommer	A,B	72 000 000	182 477 101	-110 477 101
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Driftsutgifter			110 936	-110 936
8450	Svalbardregnskapet	04	Utgifter		9 252 917	7 999 323	1 253 594
Sum utgiftsført					4 832 106 696	4 496 182 524	335 924 172

Årsrapport for Statsbygg 2015

Innt. kap.	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling 2015	Kontant-regnskap 2015	Merinntekt og mindreinntekt (-)
3531	Eiendommer til kongelige formål	01	Ymse inntekter		150 000	141 262	-8 738
3533	Eiendommer utenfor husleieordningen	02	Ymse inntekter		2 950 000	4 630 158	1 680 158
5445	Statsbygg	39	Avsetning til investeringsformål		1 064 976 000	1 169 567 290	104 591 290
5446	Salg av eiendom, Fornebu	40	Salgsinntekter, Fornebu		200 000	0	-200 000
5491	Avskrivninger på statens kapital	30	Avskrivninger på statens kapital i statens			1 326 483 316	1 326 483 316
5603	Renter på statens kapital	80	Renter på statens faste kapital			69 073 706	69 073 706
5603	Renter på statens kapital	81	Renter på mellomregnskapet			-2 821 674	-2 821 674
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift			85 784 797	85 784 797
Sum inntektsført					1 068 276 000	2 652 858 854	1 584 582 854
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						1 843 323 670	

Kapitalkontoer			
60079601	Norges Bank KK /innbetalinger		5 304 718 507
60079602	Norges Bank KK/utbetalinger		-7 250 443 550
724060	Endring i mellomværende med statskassen		102 401 373
Sum rapportert			0

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)				
Konto	Tekst	2015	2014	Endring
680014	Statsbygg	38 409 883 055	36 758 576 663	1 651 306 392
724060	Mellomværende med statskassen	-217 414 259	-319 815 632	102 401 373

Note A Forklaring av samlet tildeling

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
530.30	52 446 000	105 000 000	157 446 000
530.31	633 000	0	633 000
530.33	0	1 186 500 000	1 186 500 000
530.36	2 945 000	19 000 000	21 945 000
530.45	38 043 000	78 000 000	116 043 000
531.01	88 000	25 325 000	25 413 000
531.30	1 700 000	0	1 700 000
531.45	7 875 000	11 400 000	19 275 000
532.21	56 000	300 000	356 000
532.30	4 867 000	10 900 000	15 767 000
533.01	375 000	20 194 000	20 569 000
533.45	21 487 000	30 000 000	51 487 000
534.01	22 190 000	384 816 000	407 006 000
534.45	119 805 000	198 300 000	318 105 000
2445.24	0	-569 593 000	-569 593 000
2445.30	0	114 100 000	114 100 000
2445.31	0	49 000 000	49 000 000
2445.32	0	224 100 000	224 100 000
2445.33	0	1 454 600 000	1 454 600 000
2445.34	67 472 000	730 000 000	797 472 000
2445.45	89 890 000	241 000 000	330 890 000
2445.49	0	72 000 000	72 000 000

Note B

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-) / mindre utgift	Utgiftsført av andre i hht avgitte belastningsfullmakter	Merutgift(-)/mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Standard refusjoner på inntektspostene 15-18	Merinntekter iht merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
530.30	"kan overføres"	70 725 288		70 725 288					70 725 288		70 725 288
530.31	"kan overføres"	633 000		633 000			-633 000		0		0
530.33	"kan overføres"	-8 333 614		-8 333 614			633 000		-7 700 614		0
530.36	"kan overføres"	7 083 244		7 083 244					7 083 244		7 083 244
530.45	"kan overføres"	25 817 888		25 817 888					25 817 888		25 817 888
531.01		302 622		302 622					302 622	1 266 250	302 622
531.30	"kan overføres"	637 256		637 256					637 256		0
531.45	"kan overføres"	5 416 316		5 416 316					5 416 316		5 416 316
532.21	"kan overføres"	5 536		5 536					5 536		5 536
532.30	"kan overføres"	8 102 274		8 102 274					8 102 274		8 102 274
533.01		1 183 538		1 183 538					1 183 538	1 009 700	1 009 700
533.45	"kan overføres"	22 615 969		22 615 969					22 615 969		22 615 969
534.01		7 999 691		7 999 691					7 999 691	19 240 800	7 999 691
534.45	"kan overføres"	128 134 349		128 134 349					128 134 349		128 134 349
2445.24		0		0					0		0
2445.30	"kan overføres"	-34 525 510		-34 525 510		34 525 510			0		0
2445.31	"kan overføres"	-949 371		-949 371			949 371		0		0
2445.32	"kan overføres"	43 907 373		43 907 373					43 907 373		43 907 373
2445.33	"kan overføres"	-69 117 608		-69 117 608			69 117 608		0		0
2445.34	"kan overføres"	123 397 881		123 397 881			-40 411 320		82 986 561		82 986 561
2445.45	"kan overføres"	112 136 629		112 136 629			-70 066 979		42 069 650		42 069 650
2445.49	"kan overføres"	-110 477 101		-110 477 101		70 065 781	40 411 320		0		0

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter:

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter:

Tildelingsbrev 2015: 6.2.1 Fullmakt til å overskride gitte bevilgninger, pkt. 1. Merutgiften på kap. 2445 post 30 på 34,5 millioner kroner, mot dekning i reguleringsfondet.

Tildelingsbrev 2015: 6.2.1 Fullmakt til å overskride gitte bevilgninger, pkt. 2. Merutgift på kap. 2445 post 49 på 70,1 millioner kroner, mot dekning fra gevinst salg av eiendom.

Omdisponeringsfullmakter:

Tildelingsbrev 2015: 6.2.2 Omdisponeringsfullmakter, pkt. 5. Merutgift på kap. 2445 post 49 på 40,4 millioner kroner , tilsvarende beløp er omdisponert fra kap 2445 post 34, det er aktuelt å kjøpe en eiendom som ledd i gjennomføringen av et kurantprosjekt.

Tildelingsbrev 2015: 6.2.2 Omdisponeringsfullmakter, pkt. 4. Merutgift på kap. 2445 post 33 på 69,1 millioner kroner og en merutgift på kap. 2445 post 31 på 0,9 millioner kroner, til sammen 70,1 millioner kroner. Tilsvarende beløp er omdisponert fra kap. 2445 post 45.

Tildelingsbrev 2015: 6.2.2 Omdisponeringsfullmakter, pkt. 1. Deler av merutgiften på kap. 530 post 33 på 0,6 millioner kroner er omdiponert fra kap. 530 post 31.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2015

	2015
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet	
Innbetalinger fra gebyrer	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	2 411 086
Salgs- og leieinnbetalinger	4 234 736 258
Andre innbetalinger	480 037 109
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>	4 717 184 453
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet	
Utbetalinger til lønn	464 373 698
Andre utbetalinger til drift	1 564 573 248
<i>Sum utbetalinger til drift</i>	2 028 946 947
Netto rapporterte driftsutgifter	-2 688 237 507
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet	
Innbetaling av finansinntekter	200 103
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>	200 103
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet	
Utbetaling til investeringer	4 615 676 174
Utbetaling til kjøp av aksjer	0
Utbetaling av finansutgifter	1 758 966
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>	4 617 435 141
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter	4 617 235 038
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	
Utbetalinger av tilskudd og stønader	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *	
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)	0
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)	85 784 797
Nettoføringsordning for mva. konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)	110 936
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>	-85 673 861
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet	1 843 323 670
Oversikt over mellomværende med statskassen	
Eiendeler og gjeld	2015
Fordringer	15 490 636
Kasse	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0
Skyldig skattetrekk	-27 628 916
Skyldige offentlige avgifter	-1 693 514
Annen gjeld	-39 337 023
Reguleringsfond	-164 245 442
Sum mellomværende med statskassen	-217 414 259

6.3 Virksomhetsregnskap 2015

Regnskapsprinsipper

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med de statlige regnskapsstandardene (SRS) av august 2015.

Statsbygg har i samråd med Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) vedtatt å føre og rapportere sitt virksomhetsregnskap iht. SRS fra og med årsregnskapet 2015. Resultatregnskapet for 2015 inneholder derfor ikke sammenligningstall for 2014.

Virksomhetsregnskapet omfatter alle Statsbyggs aktiviteter, uavhengig av finansieringskilde. Statsbygg er en forvaltningsbedrift med netto resultatkrav på kapittel 2445 post 24, og mottar i tillegg bevilgninger på kapittel 530, 531, 532, 533, 534 og Svalbardregnskapet.

Åpningsbalanse

Statsbygg har som forvaltningsbedrift også før innføring av SRS hatt en balanse med registrering av eiendeler og gjeld i sitt regnskap. Denne balansen var satt opp i henhold til norsk regnskapslovgiving, med unntak av noen få eiendommer som ikke lå i balansen samt enkelte typer kortsiktige avsetninger.

Ved utarbeidelse av åpningsbalanse er immaterielle eiendeler og varige driftsmidler som lå i balansen 31.12.2014 verdsatt til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger. Eiendommer som ikke lå i balansen 31.12.2014 ble verdsatt til bruksverdi basert på gjenanskaffelsesverdi eller virkelig verdi. Gjenanskaffelsesverdi for en eiendel er det beløp det vil koste dersom eiendelen skulle anskaffes i dag, vurdert til samme kvalitet, standard og funksjonalitet som eksisterende eiendel. Finansielle anleggsmidler er verdsatt til kostpris.

Omløpsmidler er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld og langsiktig gjeld er verdsatt til pålydende. Det ble i åpningsbalansen foretatt avsetninger for påløpte kostnader og kortsiktige forpliktelser i henhold til SRS som ikke forelå i balansen pr. 31.12.2014. Anleggsmidler og omløpsmidler fratrukket langsiktig og kortsiktig gjeld og avsetninger, utgjør statens kapital og avregninger mot statskassen.

KMD vedtok Statsbyggs åpningsbalanse 24. mars 2015. Som følge av oppdatering av SRS i august 2015 er klassifisering i oppstillingsplanen endret. Statsbygg har oppdatert åpningsbalansen i årsregnskap 2015 i samsvar med oppdatert SRS.

Prinsippendringer og endring av sammenligningstall

I henhold til SRS 3 Prinsippendring, estimatendring og korrigerende av feil skal fjorårstallene omarbeides for å være sammenlignbare. Statsbygg avlegger virksomhetsregnskap etter SRS fra og med 2015. Det er utarbeidet åpningsbalanse 1.1.2015. Første året det avlegges virksomhetsregnskap er det unntak for å utarbeide sammenligningstall for resultatregnskapet. Det er derfor ikke vist sammenligningstall for resultatregnskapet for 2014. Åpningsbalansen benyttes som sammenligningstall i balanseoppstillingen.

Transaksjonsbaserte inntekter

Inntekt resultatføres når den er opptjent. Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Leieinntekter periodiseres og resultatføres i den periode leien gjelder.

Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen. Kjøp av varer og tjenester fra tredjepart i tilknytning til rådgivningsoppdrag og andre kundefinansierte bygningsoppdrag som er inngått for kundens risiko og regning, regnes som utlegg og nettoføres i regnskapet. Mottatt delfinansiering fra kunde på byggeprosjekter føres som en kostnadsreduksjon på investeringspostene i statsbudsjettet og blir ikke balanseført og avskrevet. Omfanget av dette opplyses om i note.

Statsbygg har ikke transaksjonsbaserte inntekter knyttet til salg av varer.

Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer

Inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres i den perioden da aktivitetene som inntektene er forutsatt å finansiere er utført, det vil si i den perioden kostnadene påløper (motsatt sammenstilling). Prinsippet om motsatt sammenstilling benyttes også ved årets slutt i henhold til SRS 10 av august 2015.

Statsbygg er en forvaltningsbedrift og har et netto resultatkrav på kapittel 2445. Statsbygg inntektsfører ikke bevilgningsinntekter på kapittel 2445 i virksomhetsregnskapet.

Statsbygg har ikke oppført immaterielle eiendeler eller varige driftsmidler i balansen som er finansiert av bevilgninger fra staten på andre kapitler enn 2445. Statsbygg benytter således ikke avsetning for statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler og har derfor ingen utsatt inntektsføring av bevilgninger. Se også omtale under varige driftsmidler.

Kostnader

Utgifter som gjelder transaksjonsbaserte inntekter kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt. Kjøp av varer og tjenester fra tredjepart i tilknytning til rådgivningsoppdrag og andre kundefinansierte bygningsoppdrag som er inngått for kundens risiko og regning, regnes som utlegg og nettoføres i regnskapet. Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, kostnadsføres i takt med at aktivitetene utføres.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Det er følgelig ikke gjort beregning eller avsetning for eventuell over-/underdekning i pensjonsordningen som tilsvarer NRS 6. Årets pensjonskostnad tilsvarer derfor årlig premiebeløp til Statens pensjonskasse (SPK).

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig og langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost fratrukket av- og nedskrivninger. Statsbygg er en forvaltningsbedrift som er underlagt bevilgningsreglementet § 7. Statsbygg har i Statsbudsjettet for 2015, side 174 fått unntak fra bevilgningsreglementet, og kan derfor starte avskrivning av driftsmidler når anleggsmiddelet er tatt i bruk i samsvar med SRS.

Immaterielle eiendeler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler som programvare og rettigheter knyttet til lønns- og regnskapssystem, innkjøpssystem, prosjektstyringssystem, eiendomsforvaltningssystem og lignende balanseføres og avskrives over driftsmiddelets utnyttbare levetid. Avskrivninger av immaterielle eiendeler under utførelse starter når eiendelen er klar til å tas i bruk. Statsbygg har ikke egenutviklede immaterielle eiendeler.

Varige driftsmidler

Driftsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av Statsbygg. Med varig menes utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelig menes enkeltstående anskaffelser (kjøp) med anskaffelseskost på kr 30 000 eller mer.

Alle eiendeler som er oppført i balansen er finansiert over kapittel 2445. Eiendommer finansiert over kapittel 531 og 533 er definert som nasjonaleiendommer og kulturminner og skal i henhold til SRS 17 ikke aktiveres i balansen med økonomisk verdi. Eiendommer finansiert over kapittel 530, 532, 534 og Svalbardbudsjettet eies ikke av Statsbygg og aktiveres således ikke i Statsbyggs balanse.

Statsbygg balansefører følgende grupper varige driftsmidler:

- tomter
- bygninger og annen fast eiendom
- maskiner og transportmidler
- driftsløsøre, inventar og verktøy
- anlegg under utførelse (byggeprosjekter)

For å sikre en mest mulig korrekt fordeling av levekostnadene for en bygning, har Statsbygg dekomponert alle sine bygg ved innføring av SRS per 1.1.2015 i samsvar med SRS 17. Byggets kostpris fordeles i ulike bygningsdeler (sjablongmessig) og det fastsettes ulik levetid for bygningsdelene.

Utført arbeid som kan defineres som full utskiftning av en bygningsdel eller oppfyller kriteriene til å være en påkostning i henhold til SRS 17 balanseføres på bygget og avskrives i samsvar med levetiden til den bygningsdelen arbeidet gjelder. Arbeid som ikke regnes som full utskiftning eller påkostning kostnadsføres som vedlikehold.

Avskrivning for anlegg under utførelse (pågående byggeprosjekter) starter når bygget er ferdigstilt og husleie begynner å løpe. Anleggsmidler nedskrives til virkelig verdi ved en eventuell bruksendring, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Byggeprosjekt som er delfinansiert av kunde føres opp i balansen med netto prosjektkostnader etter fradrag for den del som er finansiert av kunden. Dette er et unntak fra SRS 17 som følge av at statens finansieringsmodell for forvaltningsbedrifter ikke tillater at eksternt finansiering inngår i balanseført verdi slik at avskrivningsgrunnlaget og dermed også

avskrivninger og nedbetaling av statens rentebærende kapital øker. Omfanget av kundefinansiering på aktiverbare byggeprosjekter opplyses om i note.

Finansiering av anleggsmidler – langsiktig gjeld

Investeringer av anleggsmidler finansiert over kapittel 2445 finansieres delvis gjennom avsetning til investeringsformål og delvis ved rentebærende kapital fra staten. Rentebærende kapital er oppført som langsiktig gjeld i balansen og renteberegnes med årlig rentesats fastsatt av Finansdepartementet. Avskrivninger reduserer balanseført verdi av rentebærende kapital.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som salgsvederlaget fratrukket balanseført verdi på realisasjonstidspunktet og salgsomkostninger.

Investeringer i aksjer og obligasjoner

Investeringer i aksjer og obligasjoner er balanseført til kostpris. Dette gjelder langsiktige investeringer som er knyttet til Statsbyggs eiendomsforvaltning. Utbytte og renter inntektsføres som annen finansinntekt.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. Hovedtyngden av Statsbyggs kunder er statlige foretak og potensielle tap er begrenset.

Statens kapital – virksomhetskapskapital og avregninger

Statens kapital består av virksomhetskapskapital og avregninger. Statsbygg er en forvaltningsbedrift og virksomhetskapskapitalen omfatter reguleringsfond, egenfinansiering av investering og annen virksomhetskapskapital. I avregninger inngår mellomregning med statskassen. Alle immaterielle eiendeler og varige driftsmidler i balansen er finansiert over kapittel 2445, delvis ved egenfinansiering gjennom avsetning til investeringsformål og delvis ved statens rentebærende kapital.

Kontantstrømoppstilling

Det er ikke utarbeidet kontantstrømoppstilling. Tilnærmet lik informasjon er presentert i artskontorapporteringen som en del av årsregnskapet.

Selvassurandørprinsippet

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statsbygg omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Statsbygg tilføres ikke likvider gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Saldo på oppgjørskontoen i Norges bank nullstilles ved overgang til nytt regnskapsår og avregnes mot mellomværende med staten.

Resultatregnskap Statsbygg

	Note	2015
Driftsinntekter		
Inntekt fra investeringsbevilgninger	1	1 677 595 408
Inntekt fra driftsbevilgninger	1	451 419 229
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	2 411 086
Inntekt fra gebyrer	1	0
Leieinntekter	1	4 135 142 401
Salgsinntekter rådgivning og andre fakturerte oppdrag	1	37 962 741
Andre driftsinntekter	1	184 522 652
Sum driftsinntekter		6 489 053 518
Driftskostnader		
Kostnader knyttet til drift og vedlikehold av eiendom	5	707 828 459
Kostnader knyttet til salg rådgivning og andre fakturerbare oppdrag	5	36 543 682
Kostnader finansiert av investeringsbevilgning og belastningsfullmakt	5	1 496 736 202
Lønnskostnader	2	451 079 902
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3,4	976 106 381
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3,4	45 658 462
Driftskostnader erstatningslokaler for departementene	5	585 187 133
Andre driftskostnader	5	421 112 020
Sum driftskostnader		4 720 252 241
Driftsresultat		1 768 801 277
Finansinntekter og finanskostnader		
Finansinntekter	6	3 022 274
Renter av statens kapital	6	-69 073 706
Andre finanskostnader	6	-1 758 448
Sum finansinntekter og finanskostnader		-67 809 880
Resultat av periodens aktiviteter		1 700 991 397
Avregninger og disponeringer		
Resultatkrav post 24 til statskassen	8	569 593 000
Til/fra reguleringsfond	8	-59 794 558
Til investeringsformål	8	1 169 567 290
Til/fra annen egenkapital	8	21 625 665
Sum avregninger og disponeringer		1 700 991 397
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	9	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	10	0

Balanse

	Note	31.12.2015	01.01.2015
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	3	138 104 936	64 142 595
Immaterielle eiendeler under utførelse	3	41 529 150	101 904 974
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		179 634 085	166 047 570
II Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	4	34 503 701 274	34 025 630 770
Maskiner og transportmidler	4	5 648 082	7 204 829
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	4	94 594 504	61 601 907
Anlegg under utførelse	4	3 784 809 359	2 508 886 003
Infrastruktureiendeler	4		
<i>Sum varige driftsmidler</i>		38 388 753 220	36 603 323 509
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	11	29 744	29 744
Obligasjoner	11	17 328 781	17 328 781
Andre fordringer		7 500	7 500
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		17 366 025	17 366 025
Sum anleggsmidler		38 585 753 330	36 786 737 104
B. Omløpsmidler			
I Beholdning av varer og driftsmateriell			
	12	0	0
II Fordringer			
Kundefordringer	13	1 047 073 567	18 205 835
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	14	11 571 832	14 333 398
Andre fordringer	15	130 337 956	13 162 835
<i>Sum fordringer</i>		1 188 983 355	45 702 068
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Kontanter og lignende	16	0	395
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		0	395
Sum omløpsmidler		1 188 983 355	45 702 463
Sum eiendeler		39 774 736 684	36 832 439 567

Balanse

	Note	31.12.2015	01.01.2015
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. Statens kapital			
I Virksomhetskapi tal			
Reguleringsfond	8	164 245 442	224 040 000
Annen virksomhetskapi tal	8	34 670 294 858	33 479 101 904
<i>Sum virksomhetskapi tal</i>		34 834 540 300	33 703 141 904
II Avregninger			
Avregnet med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	-291 088 424	-347 578 622
<i>Sum avregninger</i>		-291 088 424	-347 578 622
III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	3,4	0	0
<i>Sum statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler</i>		0	0
Sum statens kapital		34 543 451 876	33 355 563 281
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Avsetninger langsiktige forpliktelser		0	0
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelser</i>		0	0
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld	6	3 168 498 181	2 686 759 080
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		3 168 498 181	2 686 759 080
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		484 477 479	157 592 699
Skyldig skattetrekk		26 126 455	26 312 094
Skyldige offentlige avgifter		18 286 225	7 539 777
Avsatte feriepenger		61 923 870	57 788 905
Mottatt forskuddsbetaling	14	51 242 504	66 581 574
Annen kortsiktig gjeld	17,18	1 420 730 094	474 302 158
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		2 062 786 627	790 117 206
Sum gjeld		5 231 284 808	3 476 876 285
Sum statens kapital og gjeld		39 774 736 684	36 832 439 567

Note 1A Bevilgningsinntekter

		31.12.2015
Inntekt fra bevilgninger	Kapittel	
Årets bevilgning fra overordnet departement, post 01	3531, 531, 533, 534, 0020	448 724 503
Årets bevilgning fra overordnet departement, post 02	3533	-5 443 622
Årets bevilgning fra overordnet departement, post 15	3531	-20 093
Årets bevilgning fra overordnet departement, post 21	532	350 464
	32073, 43001,	
Årets bevilgning fra andre departement, belastningsfullmakt	50021, 163301	7 807 977
<i>Sum årets driftsbevilgning</i>		<i>451 419 229</i>
Årets bevilgning fra overordnet departement, post 30	530, 531, 532	174 913 000
Årets bevilgning fra overordnet departement, post 31	530	633 000
Årets bevilgning fra overordnet departement, post 33	530	1 186 500 000
Årets bevilgning fra overordnet departement, post 36	530	21 945 000
	530, 531, 533, 534,	
Årets bevilgning fra overordnet departement, post 45	0020	507 110 000
- Ubrukt bevilgning til investeringsformål (post 30-49)	530-534, 0020	-213 505 592
<i>Sum årets investeringsbevilgning</i>		<i>1 677 595 408</i>
Sum inntekt fra bevilgninger		2 129 014 637

Note 1B Driftsinntekter

Inntekt fra tilskudd og overføringer*		2 411 086
Leieinntekter		
Leieinntekter fast eiendom		4 106 681 629
Annen leieinntekt		28 460 772
Sum leieinntekter**		4 135 142 401
Salgsinntekter fra rådgivning og andre fakturerbare oppdrag		
Salgsinntekter fra rådgivningstjenester		11 408 247
Salgsinntekter fra fakturerbare oppdrag		26 448 367
Andre salgsinntekter		106 127
Sum salgsinntekter fra rådgivning og andre fakturerbare oppdrag ***		37 962 741
Andre driftsinntekter		
Gevinst ved avgang anleggsmidler****		175 618 038
Andre inntekter		8 904 614
Sum andre driftsinntekter		184 522 652
Sum driftsinntekter		6 489 053 518

*Mottatt tilskudd på 1,2 millioner kroner fra Stiftelsen Sintef for deltakelse i EU-prosjektet «proDataMarket», og mottatt tilskudd på 1,2 millioner kroner fra Instm Consorzio for deltakelse i EU-prosjektet «NANO-CATHEDRAL».

**Leieinntekter er hovedsakelig husleie knyttet til utleie til andre statlige etater som benytter seg av statens husleieordning. Annen leieinntekt er andre inntekter i forbindelse med utleieforhold, for eksempel inntekt fra indre vedlikehold og parkeringsplasser.

Utleieavtaler som utløper i perioden (år)	2017-2021	2022 eller senere
Årlig leiebeløp i 2015 kroner	793 258 899	3 254 950 258

Dette representerer leieavtaler knyttet til utleieforhold som Statsbygg har inngått. Tabellen viser årlig leiebeløp for avtaler som utløper i perioden 2017 til og med 2021 og årlig leiebeløp for avtaler som utløper i 2022 eller senere.

***Salgsinntekter fra rådgivning er knyttet til oppdrag der Statsbygg er rådgiver for andre statlige etater som er leietaker i det private leiemarkedet. Salgsinntekter fra fakturerbare oppdrag er knyttet til bygningsmessige oppdrag der oppdragsgiver fullfinansierer oppdraget.

****Av netto salgsgevinst på 175,6 millioner kroner utgjør salg av høgskoler og universitet 91,6 millioner kroner hvorav salgsgevinst for eiendommer knyttet til den gamle Høyskolen i Bergen utgjør 76,6 millioner kroner. Salg av ambassader ga en gevinst på 11,6 millioner kroner, salg av leiligheter i Pilestredet ga en gevinst på 18,1 millioner kroner og salg av Stadped, Hunstad ga en gevinst på 34,9 millioner kroner.

Grunnlag for inntektsføring av utgiftsbevilgning

Kapittel og post	Kontantprinsippet				Periodiserings - prinsippet
	Utgiftsbevilgning (samlet tildeling)	Inntektsbevilgning	Rapportert inntekt	Maksimalt beregnet grunnlag for inntektsføring	Inntektsført bevilgning
320.73	214 980			214 980	
430.01	1 400 000			1 400 000	
500.21	6 424 799			6 424 799	
530.30	157 446 000			157 446 000	
530.31	633 000			633 000	
530.33	1 186 500 000			1 186 500 000	
530.36	21 945 000			21 945 000	
530.45	116 043 000			116 043 000	
531.01	25 413 000			25 413 000	
531.30	1 700 000			1 700 000	
531.45	19 275 000			19 275 000	
532.21	356 000			356 000	
532.30	15 767 000			15 767 000	
533.01	20 569 000			20 569 000	
533.45	51 487 000			51 487 000	
534.01	407 006 000			407 006 000	
534.45	318 105 000			318 105 000	
8450.04	9 252 917			9 252 917	
3531.01		150 000	141 262	-141 262	
3531.15					
3533.02		2 950 000	4 630 158	-2 950 000	
Sum				2 356 446 434	2 129 014 637

Note 4 Varige driftsmidler

	Tomter	Bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktoy o.l.	Anlegg under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2015	3 596 875 501	37 639 336 568	21 727 955	157 706 582	2 508 886 003	43 924 532 608
Tilgang i 2015	39 842 786	138 272 827	739 038	56 546 822	2 853 942 708	3 089 344 181
Avgang anskaffelseskost i 2015 (-)	-40 632 587	-357 875 776	-421 475			-398 929 837
Nedskrivninger stoppede prosjekter i 2015 (-)					-45 658 462	-45 658 462
Fra anlegg under utførelse til annen gruppe i 2015	56 086 331	1 476 274 558			-1 532 360 889	0
Anskaffelseskost 31.12.2015	3 652 172 031	38 896 008 177	22 045 518	214 253 404	3 784 809 359	46 569 288 489
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.2015		240 000 000				240 000 000
Nedskrivninger i 2015						
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2015		6 970 581 299	14 523 126	96 104 675		7 081 209 099
Ordinære avskrivninger i 2015		927 687 531	2 295 785	23 554 226		953 537 542
Akkumulerte avskrivninger avgang i 2015 (-)		-93 789 898	-421 475			-94 211 373
Balanseført verdi 31.12.2015	3 652 172 031	30 851 529 244	5 648 082	94 594 504	3 784 809 359	38 388 753 220
Avskrivningssatser (levetider)	Ingen avskrivning	10-60 år dekomponert lineært	3-15 år lineært	3-15 år lineært	Ingen avskrivning	
<u>Avhendelse av varige driftsmidler i 2015:</u>						
Vederlag ved avhendelse av anleggsmidler	60 738 415	419 494 287	103 800			448 247 425
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	-40 632 587	-264 085 878				-304 718 465
= Regnskapsmessig gevinst/tap	20 105 828	155 408 410	103 800			175 618 038

Note 5 Andre driftskostnader

Kostnader knyttet til drift og vedlikehold av eiendom	31.12.2015
Drift	117 433 809
Vedlikehold	590 394 650
Sum kostnader knyttet til drift og vedlikehold av eiendom	707 828 459

Kostnader knyttet til salg av rådgivning- og andre fakturerbare oppdrag	
Rådgivningsoppdrag	11 465 513
Fakturerbare byggeoppdrag	25 078 169
Sum kostnader knyttet til salg av rådgivning- og andre fakturerbare oppdrag	36 543 682

Kostnader finansiert av investeringsbevilgning og belastningsfullmakt	31.12.2015
Varer og tjenester bygningsanlegg kapittel 531 og 533	42 402 392
Varer og tjenester bygningsanlegg kapittel 530 og 532	1 339 733 870
Varer og tjenester bygningsanlegg belastningsfullmakter	7 791 157
Varer og tjenester kunst andre kapitler enn 2445	14 861 756
Varer og tjenester brukerstyr andre kapitler enn 2445	91 947 026
Sum kostnader finansiert av investeringsbevilgning og belastningsfullmakt	1 496 736 202

Andre driftskostnader	31.12.2015
Husleie innleide lokaler	64 368 506
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	10 712 884
Andre kostnader til drift av innleide lokaler	48 802 018
Leie av maskiner, inventar og lignende	29 658 916
Mindre utstyrsanskaffelser	15 721 488
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	10 249 828
Kjøp av fremmede tjenester	142 134 844
Reiser og diett	20 453 304
Tap og lignende	1 747 593
Øvrige driftskostnader	77 262 638
Sum andre driftskostnader	421 112 020

Erstatningslokaler for departementene (kapittel 534)	31.12.2015
Husleie	365 537 831
Driftsoppfølging	31 350 669
Sikring av innleide lokaler	188 298 633
Sum andre driftskostnader	585 187 133

Kostnader knyttet til eiendomsdrift omfatter drift og vedlikehold av alle eiendommer Statsbygg forvalter med unntak av drift av erstatningslokaler for departementene. Kostnader for erstatningslokaler for departementene er skilt ut på egen linje i resultatregnskapet ettersom dette er en særskilt kostnad for Statsbygg frem til nye lokaler for departementene er ferdigstilt og klare til bruk. Sikring av erstatningslokaler for departementene er finansiert av investeringsbevilgning. Øvrige kostnader knyttet til erstatningslokaler er finansiert av driftsbevilgning.

Kjøp av fremmedtjenester omfatter bl.a. utvikling og drift av Statsbyggs IKT-løsninger, utarbeidelse av forvaltningsplaner for kulturhistoriske eiendommer, FoU-kostnader, akkvisisjon og mulighetsstudier knyttet til eiendom, organisasjons- og ledelsesutvikling, innføring av standard kontoplan og statlige regnskapsstandarder mv. Andre driftskostnader omfatter bl.a. datakommunikasjon og telefoni, annonsering, kurs og opplæring egne ansatte, selvassuranse, eiendomsskatt og festeavgift.

Oversikt over årlige leiebeløp i henhold til inngående leieavtaler	Varighet mellom ett og fem år	Varighet over fem år	Sum
Husleieavtaler innleide kontorlokaler	2 125 000	51 084 021	53 209 021
Leieavtaler erstatningslokaler departementene	3 195 000	368 222 000	371 417 000
Sum leieavtaler	5 320 000	419 306 021	424 626 021

Oversikten viser fremtidig årlig leiebeløp for vesentlige avtaler Statsbygg har inngått med varighet fra 1 til 5 år og avtaler med varighet over 5 år.

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

Finansinntekter	31.12.2015
Renteinntekter	195 287
Renteinntekter av mellomværende med statskassen	2 821 674
Annen finansinntekt	5 313
Sum finansinntekter	3 022 274
Rentekostnader av statens kapital	
Rentekostnader av statens kapital	69 073 706
Sum rentekostnader av statens kapital	69 073 706
Andre finanskostnader	
Rentekostnad	1 724 409
Valutatap (disagio)	69
Annen finanskostnad	34 039
Sum andre finanskostnader	1 758 448

<i>Annen langsiktig gjeld</i>	31.12.2015	01.01.2015	Rentesats
Netto investeringsbidrag 2010		659 557 551	
Netto investeringsbidrag 2011	335 370 747	335 370 747	3,08 %
Netto investeringsbidrag 2012	600 436 797	600 436 797	2,81 %
Netto investeringsbidrag 2013	553 992 986	553 992 986	1,73 %
Netto investeringsbidrag 2014	520 179 277	520 179 277	1,79 %
Netto investeringsbidrag 2015	1 141 296 652	0	2,05 %
Sum rentebærende investeringsbidrag	3 151 276 459	2 669 537 358	
Ikke rentebærende investeringsbidrag	17 221 762	17 221 762	
Sum annen langsiktig gjeld	3 168 498 181	2 686 759 080	

Annen langsiktig gjeld består av rentebærende og ikke rentebærende investeringsbidrag fra Finansdepartementet. Investeringsbidragene delfinansierer Statsbyggs anleggsmidler. Netto årlig investeringsbidrag er lik investeringsbevilgningene på kapittel 2445 post 30-49 med fradrag av avskrivninger og særskilte avsetninger til investeringsformål. Det betales renter av netto investeringsbidrag som er statens rentebærende kapital. Rentesatsen for årets investeringsbidrag holdes fast i 5 år. Renten fastsettes av Finansdepartementet på grunnlag av gjennomsnittlig rente på 5-års statsobligasjonslån. Netto investeringsbidrag for 2010 er konvertert og inngår i netto investeringsbidrag 2015.

Note 7 Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen

A) Avregnet med statskassen

	31.12.2015	01.01.2015	Endring
Immaterielle eiendeler, varige driftsmidler og finansiering av disse			
Immaterielle eiendeler	179 634 085	166 047 570	13 586 515
Varige driftsmidler	38 388 753 220	36 603 323 509	1 785 429 711
<i>Sum</i>	38 568 387 305	36 769 371 079	1 799 016 226
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	29 744	29 744	0
Obligasjoner	17 328 781	17 328 781	0
Andre fordringer	7 500	7 500	0
<i>Sum</i>	17 366 025	17 366 025	0
Omløpsmidler			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	0	0	0
Kundefordringer	1 047 073 567	18 205 835	1 028 867 732
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	11 571 832	13 162 835	-2 761 566
Andre fordringer	130 337 956	14 333 398	117 175 120
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	395	-395
<i>Sum</i>	1 188 983 355	45 702 463	1 143 280 891
Opptjent virksomhetskapital			
Opptjent virksomhetskapital	-34 834 540 300	-33 703 141 904	-1 131 398 397
<i>Sum</i>	-34 834 540 300	-33 703 141 904	-1 131 398 397
Langsiktige forpliktelser og gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld	-3 168 498 181	-2 686 759 080	-481 739 101
<i>Sum</i>	-3 168 498 181	-2 686 759 080	-481 739 101
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-484 477 479	-157 592 699	-326 884 780
Skyldig skattetrekk	-26 126 455	-26 312 094	185 639
Skyldige offentlige avgifter	-18 286 225	-7 539 777	-10 746 448
Avsatte feriepenger	-61 923 870	-57 788 905	-4 134 965
Mottatt forskuddsbetaling	-51 242 504	-66 581 574	15 339 070
Annen kortsiktig gjeld	-1 420 730 094	-474 302 158	-946 427 936
<i>Sum</i>	-2 062 786 627	-790 117 206	-1 272 669 422
Avregning med statskassen	-291 088 424	-347 578 622	56 490 198

Avstemming av endring i avregnet med statskassen (kongruensavvik)	31.12.2015
Konsernkonto utbetaling	-7 250 443 550
Konsernkonto innbetaling	5 304 718 507
<i>Netto trekk konsernkonto</i>	-1 945 725 043
- Innbetaling innkrevingsvirksomhet og andre overføringer	0
+ Utbetaling tilskuddsforvaltning og andre overføringer	0
+ Inntektsført fra bevilgning (underkonto 1991 og 1992)	2 129 014 637
- Gruppeliv/arbeidsgiveravgift (underkonto 1985 og 1986)	-85 784 797
+ Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift (underkonto 1987)	110 936
- Tilbakeførte utsatte inntekter ved avgang anleggsmidler, der avsetningen ikke er resultatført (underkonto 1996)	0
Korrigerings av avsetning for feriepenge (ansatte som går over i annen statlig stilling)	0
Korrigerings for netto utlegg "felleskapitler" - arbeidsgiveravgift og nettoordningen for merverdiavgift	85 673 861
Korrigerings for netto utlegg "fremmede kapitler"	-2 083 103 462
<i>Forskjell mellom resultatført og netto trekk på konsernkonto</i>	-1 899 813 868
Resultat av periodens aktiviteter før avregning mot statskassen	1 843 323 670
Sum endring i avregning med statskassen	-56 490 198

Note 7 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskasse

B) Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2015	31.12.2015	
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Immaterielle eiendeler, varige driftsmidler og finansiering av disse			
Immaterielle eiendeler	179 634 085	177 913 631	1 720 454
Varige driftsmidler	38 388 753 220	38 214 610 899	174 142 321
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	0	0	0
<i>Sum</i>	38 568 387 305	38 392 524 530	175 862 775
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	29 744	29 744	0
Obligasjoner	17 328 781	17 328 781	0
Andre fordringer	7 500	7 500	0
<i>Sum</i>	17 366 025	17 366 025	0
Omløpsmidler			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	0	0	0
Kundefordringer	1 047 073 567	0	1 047 073 567
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	11 571 832	0	130 337 956
Andre fordringer	130 337 956	15 483 136	-3 911 304
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
<i>Sum</i>	1 188 983 355	15 483 136	1 173 500 218
Opptjent virksomhetskapital			
Opptjent virksomhetskapital	-34 834 540 300	-35 405 630 315	571 090 015
<i>Sum</i>	-34 834 540 300	-35 405 630 315	571 090 015
Langsiktige forpliktelser og gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld	-3 168 498 181	-3 168 498 181	0
<i>Sum</i>	-3 168 498 181	-3 168 498 181	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-484 477 479	0	-484 477 479
Skyldig skattetrekk	-26 126 455	-26 126 455	0
Skyldige offentlige avgifter	-18 286 225	-1 693 514	-16 592 711
Avsatte feriepenger	-61 923 870	0	-61 923 870
Mottatt forskuddsbetaling	-51 242 504	-27 120 108	-24 122 396
Annen kortsiktig gjeld	-1 420 730 094	-13 719 376	-1 407 010 718
<i>Sum</i>	-2 062 786 627	-68 659 453	-1 994 127 174
Sum	-291 088 424	-217 414 259	-73 674 165

Note 8 Opptjent virksomhetskaper

	Regulerings- fond	Annen virksomhetskaper		Sum
		Egenfinansiering av investering	Annen virksomhetskaper	
Virksomhetskaper 01.01.2015	224 040 000	19 966 987 187	13 512 114 717	33 703 141 904
Overføring til investeringsformål		1 169 567 290		1 169 567 290
Overføring fra reguleringsfond*	-59 794 558			-59 794 558
Årets avkastning til annen virksomhetskaper			21 625 665	21 625 665
Virksomhetskaper 31.12.15	164 245 442	21 136 554 477	13 533 740 382	34 834 540 300

*Spesifikasjon av overføring av reguleringsfond	Tall i tusen
Økt resultatkrav på post 24 i Prop. 1 S (2014-2015) som følge av overføring av midler fra post 24 til kap. 534 post 45 for sikring av innleide erstatningslokaler for departementene. Midlene var bevilget på post 24 tidligere år og avsatt på reguleringsfondet.	-36 144
Økt resultatkrav på post 24 i Prop. 1 S (2014-2015) vedr. overføring av midler fra post 24 til kap. 533 post 45 for å finansiere vedlikehold av bygningsmassen på Bygdøy	-20 000
Merutgift på kap. 2445.30 prosjektering, jf. fullmakt X Fullmakter til overskridelse pkt. 2, jf. Prop. 1 S (2014-2015), Innst. 16 S.	-34 526
Selvassuranse	-10 490
Utgifter på post 24 til sikringstiltak i RKV. Midler bevilget tidligere år og avsatt på reguleringsfondet.	-41 411
Salgsgevinst Helse Bergen gjennomført i 2014 og da tillagt reguleringsfondet, mens gevinsten er hensyntatt på post 24 i 2015, jf. Prop 1 S (2014-2015).	-56 321
Øvrig tilført fra driften	139 096
Bruk av reguleringsfond 2015	-59 795

Note 9 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

Statsbygg driver ikke innkrevingsvirksomhet eller har andre overføringer til staten.

Note 10 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

Statsbygg driver ikke med tilskuddsforvaltning eller har andre overføringer fra staten.

Note 11 Investeringer i aksjer og obligasjoner

	Forretnings- kontor	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemme- andel	Årets resultat*	Balanseført egenkapital*	Balanseført verdi Kapitalregnskap	Balanseført verdi Virksomhetsregnskap
Aksjer									
Fylkeshuset AS	Molde	2015	1	1,0 %	1,0 %	4 918 227	5 018 227	29 744	29 744
Sum 31.12.2015								29 744	29 744

*Statsbygg eier en aksje tilsvarende 1 % av aksjekapitalen i Fylkeshuset AS. Møre- og Romsdal fylkeskommune eier 51 % av aksjene og KLP de resterende 48 %. Fylkeshuset AS hadde et overskudd på 4,9 millioner kroner i 2014 og egenkapitalen 31.12.2014 utgjorde 5 millioner kroner. Aksjene er bokført til kostpris.

Obligasjonsinnskudd i private og kommunale bygg ifb. med leie av lokaler

Nr.	Rentesats	Terminer	Eiendommens adresse	Leietaker	Utleier	Bokført verdi Ikke rente- bærende	Bokført verdi Rente- bærende	SUM
24	0,00 %		Tjenngata 9, Risør	Aetat i Risør	Risør Kommune	250 000		250 000
39	0,00 %		Karasjok Nye Rådhus	Diverse	Karasjok Kommune	1 100 000		1 100 000
40	0,00 %		Elektrogården, Sør-Varanger	Sør-Varanger Lensmannskontor	Einar Sørnes	193 900		193 900
43	0,00 %		Bergjelandsgata. 30	Ligningskontor, Statsarkivet, etc.	Indremisjon	15 000 000		15 000 000
17b	0,00 %		Økernveien 145	Politihuset	Økernkrysset forretningsbygg	397 840		397 840
20a	0,00 %		Granåsgården, Nannestad	Nannestad og Gjerdrum Lens.kontor	Granås A/S	163 183		163 183
23b	0,00 %		Kverndalssenteret (F8)	Fylkessk.k. i Telemark	Kontorbygg A/S Skien	116 838		116 838
35a	4,50 %	1.4, 1.10	Moloveien 20	Skatteinsp. i Nordland	Kjell Soløy		55 620	55 620
35b	4,50 %	1.4, 1.10	Moloveien 20	Skatteinsp. i Nordland	Kjell Soløy		21 400	21 400
35c	4,50 %	1.4, 1.10	Moloveien 20	Nordland Fylkesskattekontor	Kjell Soløy		30 000	30 000
SUM						17 221 761	107 020	17 328 781

Statsbygg eier obligasjoner knyttet til eldre leieforhold. Disse obligasjonene representerer innbetalt obligasjonsinnskudd knyttet til utleieforhold. Rentebærende obligasjoner er finansiert med rentebærende kapital fra staten, og ikke rentebærende obligasjoner er finansiert med ikke rentebærende kapital fra staten. Bokført verdi representerer kostpris og obligasjonene innfris til pålydende ved forfall.

Note 12 Beholdninger av varer og driftsmateriell

Statsbygg har ikke beholdninger av varer og driftsmateriell

Note 13 Kundefordringer

	31.12.2015	01.01.2015
Kundefordringer til pålydende	1 047 293 743	52 972 491
Avsatt til forventet tap (-)	-220 176	-34 766 656
Sum kundefordringer	1 047 073 567	18 205 835

I kundefordringer pr. 31.12.2015 inngår husleie for 1. kvartal 2016 som ble fakturert i 2015 og forfaller til betaling i 2016. Husleie for 1. kvartal 2015 inngikk ikke i kundefordringer per 01.01.2015.

Avsetning til forventet tap per 31.12.2015 utgjør 220 176 kroner og er knyttet til kundefordringer ovenfor private. Avsetning til forventet tap per 01.01.2015 utgjorde i hovedsak en fordring på BN Bank pålydende 34,6 millioner kroner for opprydding av forurensinger på en tomtegrunn. Det er inngått forlik og forlikskravet er innbetalt og tapsavsetningen er reversert i 2015. Fordringer med pålydende 109 233 kroner er avskrevet som endelig tap i 2015.

Note 14 Opptjente, ikke fakturerte inntekter / Mottatt forskuddsbetaling

Opptjente, ikke fakturerte inntekter (fordring)

	31.12.2015	01.01.2015
Opptjent ikke fakturert rådgivning og andre fakturerbare oppdrag	9 332 604	14 205 148
Opptjent ikke fakturert husleie	2 239 228	128 250
Sum opptjente, ikke fakturerte inntekter	11 571 832	14 333 398

Mottatt forskuddsbetaling (gjeld)

	31.12.2015	01.01.2015
Mottatt forskuddsbetaling	51 242 504	66 581 574
Sum mottatt forskuddsbetaling	51 242 504	66 581 574

Mottatt forskuddsbetaling representerer i hovedsak delfinansiering fra oppdragsgiver (brukertilskudd) knyttet til byggeprosjekt som er under arbeid. Statsbygg har i 2015 forbrukt 108,8 millioner kroner i delfinansiering fra oppdragsgiver.

Note 15 Andre kortsiktige fordringer

	31.12.2015	01.01.2015
Forskuddsbetalt lønn	0	0
Reiseforskudd	0	0
Personallån	636 797	885 007
Andre fordringer på ansatte	29 823	0
Forskuddsbetalt innleie departementslokaler	102 556 104	0
Andre forskuddsbetalte kostnader	11 745 607	6 372 601
Utlegg fakturerbare oppdrag	13 857 610	4 589 842
Andre fordringer	1 512 015	1 315 385
Sum andre kortsiktige fordringer	130 337 956	13 162 835

Note 16 Bankinnskudd, kontanter og lignende

Statsbygg har ikke bankinnskudd, kontanter og lignende. Statsbygg er en del av statens konsernkontoordning.

Note 17 Annen kortsiktig gjeld

	31.12.2015	01.01.2015
Skyldig lønn	21 764 602	17 988 458
Skyldige reiseutgifter	0	0
Annen gjeld til ansatte	0	0
Påløpte kostnader	13 942 621	75 475 741
Avsetning for forpliktelser knyttet til Regjeringskvartalet	350 000 000	350 000 000
Fakturert ikke opptjent inntekt	968 546 746	1 310 015
Mellomværende med leietaker knyttet til bruksavhengige kostnader	66 476 125	12 170 825
Annen kortsiktig gjeld	0	17 357 119
Sum annen kortsiktig gjeld	1 420 730 094	474 302 158

Avsetning for forpliktelser knyttet til Regjeringskvartalet gjelder fremtidige rivningskostnader og er nærmere omtalt i note 18. Fakturert ikke opptjent inntekt er hovedsakelig knyttet til forskuddsfakturert leie for 1. kvartal 2016. I mellomværende med leietaker knyttet til bruksavhengige kostnader inngår fakturering for 1. kvartal 2016. Årets økning skyldes at leie og bruksavhengige kostnader for 1. kvartal 2015 ikke inngår i balanseverdi per 01.01.2015.

Note 18 Usikre forpliktelser og betingede eiendeler

Som følge av terrorangrepet på Regjeringskvartalet 22. juli 2011, ble det betydelige materielle skader på bygningsmassen. Det vil påløpe fremtidige rivningskostnader for Y-blokken og R4 som enda ikke er revet. Det er i den forbindelse estimert og avsatt 350 millioner kroner som kortsiktig gjeld for å dekke fremtidige rivningskostnader. Det er usikkerhet knyttet til når rivningsarbeidene starter.

Statsbygg har på vegne av Staten inngått leieavtaler for erstatningslokaler til departementene etter terrorangrepet 22. juli 2011. Det er gjennomført betydelige tilpasninger og sikringstiltak i disse lokalene. Statsbygg har en latent forpliktelse om å tilbake stille tilpasninger og sikringstiltak som gårdeier ikke ønsker å overta ved endt leieforhold. Kostnadsomfanget vil avhenge av hvilken avtale man kommer frem til med gårdeier ved utløp av leieperioden. Det er stor usikkerhet knyttet til i hvilket omfang det kreves tilbake stilling, da leiekontraktene løper i lang tid, og leiekontraktene vil kunne forlenges ytterligere dersom nytt Regjeringskvartal ikke er ferdigstilt til planlagt tid. Det er derfor vanskelig å tallfeste forpliktelsen ut fra dagens tilgjengelige informasjon, og Statsbygg har derfor ikke avsatt forpliktelsen i balansen pr. 31.12.2015.

Vedlegg 1: Ferdigstilte bygg 2015

FERDIGSTILTE BYGG 2015

Definisjon ferdigstilte bygg: bruker har overtatt bygget, evt. husleie har begynt å løpe og bygget er aktivert i regnskapet og skal avskrives.

Prosjektnummer og navn	Kapittel/post ¹⁾	Prosjekttype	Sluttprognose ift. styringsramme	Styringsramme (opprinnelig) ²⁾	Sluttprognose ³⁾	Kostnadsramme (opprinnelig) ⁴⁾	Faktisk ferdigstillelse	Avtalt ferdigstillelse	Forsinket
1001601 Nytt politihus i Tromsø	2445.34	Kurant, nybygg	111,0%	378 200 000	419 800 000	399 700 000	1. halvår 2015	1. halvår 2015	
1003901 Universitet i Bergen, Universitetsmuseet (sør)	530.33	Ordinært, rehabilitering	97,1%	303 300 000	294 600 000	340 200 000	2. halvår 2015	2. halvår 2015	
1019501 Universitetet i Stavanger, SV-bygg m/auditorium	2445.34	Kurant, nybygg	97,4%	182 500 000	177 757 000	202 300 000	1. halvår 2015	1. halvår 2015	
1020401 Statens vegvesen, Leikanger	2445.34	Kurant, tilbygg	96,5%	150 500 000	145 296 000	160 900 000	1. halvår 2015	2. halvår 2015	
1010401 Nasjonalbiblioteket i Rana, nytt automatlager	2445.34	Kurant, nybygg	83,9%	127 689 000	107 100 000	150 789 000	2. halvår 2014	1. halvår 2015	
1019301 Statens Vegvesen / Politiet Stord, Vabakken	2445.34	Kurant, nybygg	98,6%	100 400 000	99 000 000	106 200 000	2. halvår 2015	2. halvår 2015	
1021201 Høgskolen i Hedmark Evenstad, nytt hybelbygg	2445.34	Kurant, nybygg	100,0%	93 303 000	93 303 000	99 103 000	2. halvår 2015	2. halvår 2015	
1004601 Junkerdal tollsted	2445.34	Kurant, nybygg	116,2%	86 448 000	100 458 000	91 948 000	2. halvår 2015	2. halvår 2015	
1020501 Sametinget, tilbygg	2445.34	Kurant, nybygg	100,0%	73 447 000	73 447 000	77 348 000	2. halvår 2015	2. halvår 2015	
1004101 Samiske VGS, Karasjok	2445.34	Kurant, nybygg	100,0%	48 300 000	48 300 000	53 400 000	2. halvår 2015	2. halvår 2015	
1021501 Høgskolen i Telemark, e-bygg	2445.34	Kurant, rehabilitering	100,0%	35 129 000	35 129 000	35 129 000	1. halvår 2015	1. halvår 2015	
1012801 Washington ambassade, ombygging residens	2445.34	Kurant, ombygging	100,0%	32 500 000	32 500 000	32 500 000	2. halvår 2015	2. halvår 2015	
1019201 Kongsvinger trafikkstasjon, utvidelse	2445.34	Kurant, nybygg	100,0%	31 767 000	31 767 000	34 067 000	2. halvår 2015	2. halvår 2015	
1009301 Helsingfors, ombygging kanselli	2445.34	Kurant, ombygging	100,0%	30 400 000	30 400 000	30 400 000	1. halvår 2015	1. halvår 2015	
1013601 Paris ambassade, embetsbolig	2445.322	Kurant, ombygging	100,0%	25 700 000	25 700 000	25 700 000	2. halvår 2015	2. halvår 2015	
1002902 Hustad fengsel, avd C.	2445.34	Kurant, ombygging	94,2%	17 300 000	16 300 000	18 600 000	2. halvår 2015	2. halvår 2015	
1012101 Høgskolen i Bergen Onninenbygget, oppgr.	2445.34	Kurant, ombygging	174,1%	13 500 000	23 500 000	13 500 000	1. halvår 2015	1. halvår 2015	
1016501 Høgskolen i Hedmark Hamar, ombygging kjeller	2445.34	Kurant, ombygging	100,0%	13 340 000	13 340 000	13 340 000	2. halvår 2015	2. halvår 2015	
1010901 Håkonshallen, stallbygningen	533.45	Ordinært, rehabilitering	100,0%	12 500 000	12 500 000	12 500 000	2. halvår 2015	2. halvår 2014	
1018401 Politihøgskolen, gardeleiren, ombygging	2445.34	Kurant, ombygging	104,2%	10 486 000	10 926 000	10 926 000	1. halvår 2015	2. halvår 2014	Ja
			101,4%	1 766 709 000	1 791 123 000	1 908 550 000			

Sluttkostnad i % av styringsrammen for ferdigstilte bygg i 2015: 101,4 %

1) Kap. 2445: innenfor husleieordningen / Kap. 530 og 533: utenfor husleieordningen

2) Styringsramme inkl. tilskudd, vedlikehold, fremmedfinansiering og utvidelser av prosjektet. Ekskl. bruk av usikkerhetsavsetning og overskridelser.

3) Forventet sluttkostnad etter reklamasjonsfasen, inkl. tilskudd, vedlikehold og fremmedfinansiering.

4) Kostnadsramme inkl. tilskudd vedlikehold og fremmedfinansiering. Ekskl. overskridelse av kostnadsrammen.

FERDIGSTILTE BYGG 2015 - kurantprosjekter

Definisjon ferdigstilte bygg: bruker har overtatt bygget, evt. husleie har begynt å løpe og bygget er aktivert i regnskapet og skal avskrives.

Prosjektnummer og navn	Kapittel/post ¹⁾	Prosjekttype	Sluttprognose ift. styringsramme	Styringsramme (opprinnelig) ²⁾	Sluttprognose ³⁾	Kostnadsramme (opprinnelig) ⁴⁾	Faktisk ferdigstillelse	Avtalt ferdigstillelse	Forsinket
1001601 Nytt politihus i Tromsø	2445.34	Kurant, nybygg	111,0%	378 200 000	419 800 000	399 700 000	1. halvår 2015	1. halvår 2015	
1019501 Universitetet i Stavanger, SV-bygg m/auditorium	2445.34	Kurant, nybygg	97,4%	182 500 000	177 757 000	202 300 000	1. halvår 2015	1. halvår 2015	
1020401 Statens vegvesen, Leikanger	2445.34	Kurant, tilbygg	96,5%	150 500 000	145 296 000	160 900 000	1. halvår 2015	2. halvår 2015	
1010401 Nasjonalbiblioteket i Rana, nytt automatlager	2445.34	Kurant, nybygg	83,9%	127 689 000	107 100 000	150 789 000	2. halvår 2014	1. halvår 2015	
1019301 Statens Vegvesen / Politiet Stord, Vabakken	2445.34	Kurant, nybygg	98,6%	100 400 000	99 000 000	106 200 000	2. halvår 2015	2. halvår 2015	
1021201 Høgskolen i Hedmark Evenstad, nytt hybelbygg	2445.34	Kurant, nybygg	100,0%	93 303 000	93 303 000	99 103 000	2. halvår 2015	2. halvår 2015	
1004601 Junkerdal tollsted	2445.34	Kurant, nybygg	116,2%	86 448 000	100 458 000	91 948 000	2. halvår 2015	2. halvår 2015	
1020501 Sametinget, tilbygg	2445.34	Kurant, nybygg	100,0%	73 447 000	73 447 000	77 348 000	2. halvår 2015	2. halvår 2015	
1004101 Samiske VGS, Karasjok	2445.34	Kurant, nybygg	100,0%	48 300 000	48 300 000	53 400 000	2. halvår 2015	2. halvår 2015	
1021501 Høgskolen i Telemark, e-bygg	2445.34	Kurant, rehabilitering	100,0%	35 129 000	35 129 000	35 129 000	1. halvår 2015	1. halvår 2015	
1012801 Washington ambassade, ombygging residens	2445.34	Kurant, ombygging	100,0%	32 500 000	32 500 000	32 500 000	2. halvår 2015	2. halvår 2015	
1019201 Kongsvinger trafikkstasjon, utvidelse	2445.34	Kurant, nybygg	100,0%	31 767 000	31 767 000	34 067 000	2. halvår 2015	2. halvår 2015	
1009301 Helsingfors, ombygging kanselli	2445.34	Kurant, ombygging	100,0%	30 400 000	30 400 000	30 400 000	1. halvår 2015	1. halvår 2015	
1013601 Paris ambassade, embetsbolig	2445.322	Kurant, ombygging	100,0%	25 700 000	25 700 000	25 700 000	2. halvår 2015	2. halvår 2015	
1002902 Hustad fengsel, avd C.	2445.34	Kurant, ombygging	94,2%	17 300 000	16 300 000	18 600 000	2. halvår 2015	2. halvår 2015	
1012101 Høgskolen i Bergen Onninenbygget, oppgr.	2445.34	Kurant, ombygging	174,1%	13 500 000	23 500 000	13 500 000	1. halvår 2015	1. halvår 2015	
1016501 Høgskolen i Hedmark Hamar, ombygging kjeller	2445.34	Kurant, ombygging	100,0%	13 340 000	13 340 000	13 340 000	2. halvår 2015	2. halvår 2015	
1018401 Politi høgskolen, gardeleiren, ombygging	2445.34	Kurant, ombygging	104,2%	10 486 000	10 926 000	10 926 000	1. halvår 2015	2. halvår 2014	Ja
			102,3%	1 450 909 000	1 484 023 000	1 555 850 000			

Sluttkostnad i % av styringsrammen for kurantprosjekter: 102,3 %

1) Kap. 2445: innenfor husleieordningen / Kap. 530 og 533: utenfor husleieordningen

2) Styringsramme inkl. tilskudd, vedlikehold, fremmedfinansiering og utvidelser av prosjektet. Ekskl. bruk av usikkerhetsavsetning og overskridelser.

3) Forventet sluttkostnad etter reklamasjonsfasen, inkl. tilskudd, vedlikehold og fremmedfinansiering.

4) Kostnadsramme inkl. tilskudd vedlikehold og fremmedfinansiering. Ekskl. overskridelse av kostnadsrammen.

FERDIGSTILTE BYGG 2015 - ordinære prosjekter

Definisjon ferdigstilte bygg: bruker har overtatt bygget, evt. husleie har begynt å løpe og bygget er aktivert i regnskapet og skal avskrives.

Prosjektnummer og navn	Kapittel/post ¹⁾	Prosjekttype	Sluttprognose ift. styringsramme	Styringsramme (opprinnelig) ²⁾	Sluttprognose ³⁾	Kostnadsramme (opprinnelig) ⁴⁾	Faktisk ferdigstillelse	Avtalt ferdigstillelse	Forsinket
1003901 Universitet i Bergen, Universitetsmuseet (sør)	530.33	Ordinært, rehabilitering	97,1%	303 300 000	294 600 000	340 200 000	2. halvår 2015	2. halvår 2015	
1010901 Håkonshallen, stallbygningen	533.45	Ordinært, rehabilitering	100,0%	12 500 000	12 500 000	12 500 000	2. halvår 2015	2. halvår 2014	
			97,2%	315 800 000	307 100 000	352 700 000			

Sluttkostnad i % av styringsrammen for ordinære prosjekter: **97,2 %**

1) Kap. 2445: innenfor husleieordningen / Kap. 530 og 533: utenfor husleieordningen

2) Styringsramme inkl. tilskudd, vedlikehold, fremmedfinansiering og utvidelser av prosjektet. Ekskl. bruk av usikkerhetsavsetning og overskridelser.

3) Forventet sluttkostnad etter reklamasjonsfasen, inkl. tilskudd, vedlikehold og fremmedfinansiering.

4) Kostnadsramme inkl. tilskudd vedlikehold og fremmedfinansiering. Ekskl. overskridelse av kostnadsrammen.

Vedlegg 2: Likestilling og forbud mot diskriminering

Likestillingsredegjørelse etter aktivitets- og rapporteringsplikten

1. Mulige barrierer mot likestilling 2015

Når det gjelder:	Har vi mål på dette området?	Finner vi forskjeller?	Har ulike grupper ulike behov?	Vet vi om problemer og utfordringer?	Kan vi fremme likestilling mellom gruppene?
Rekruttering	Å gjenspeile mangfoldet i befolkningen.	Ja	Ja	Det rekrutteres for få: - medarbeidere med innvandrerbakgrunn - kvinner til driftssektor - medarbeidere med nedsatt funksjonsevne	Ja, se «tiltak og rapportering om tiltak».
Lønns- og arbeidsvilkår	Personalpolitikken vår har mål i kapitlet om karrieremuligheter og lønn.	Nei	Ja	Nei	Nei
Forfremmelser	Personalpolitikken vår har egne mål i kapitlet om karrieremuligheter og lønn.	Nei	Nei	Nei	Nei
Utviklingsmuligheter	Hovedmålet i Statsbyggs personalpolitikk er å ivareta og utvikle medarbeiderne og deres kompetanse til fordel for både Statsbygg og den enkelte.	Nei	Ja	Nei	Ja, se «tiltak og rapportering om tiltak».
Beskyttelse mot Trakassering	Ja, dette er nedfelt i Statsbyggs etiske retningslinjer.	Nei	Nei	Nei	Ja, f.eks. ved oppfølging av etiske retningslinjer.
Rollen som offentlig Myndighetsutøver	Denne rollen er for Statsbygg av mindre betydning.	Nei	Nei	Nei	Nei
Rollen som offentlig tjenesteyter	Ja	Ja	Ja	Universell utforming i offentlige bygg	Egen handlingsplan.

2. Vurdere tiltak og iverksette tiltak

Tiltak og rapportering om tiltak:

Tiltak	Status	Bakgrunn	Målsetting	Målgruppe	Forankring	Ansvarlig for gjennomføring	Resultat
Kartlegge likelønnsituasjonen Stillings- og lønnsanalyse	Årlig ifm. Lønnsforhandlinger Løpende	Nødvendig data for lønnsforhandlinger Nødvendig data ved rekruttering	Finne årsaker til lønnsforskjellene. Kunne gjøre tiltak gjennom lokale forhandlinger. Oversikt over lønnsituasjon per stillingskategori	Menn/kvinner Unge-/eldre arbeidstakere	Toppledelsen Personalpolitikken	HR-seksjonen	Foreligger per juni og per des. hvert år. Gjennomsnittlig tjener kvinner 111 % i forhold til gjennomsnittslønn for menn i Statsbygg (uendret fra 2014).
Moderat kvotering Statsbygg gjennomfører moderat kvotering.	Ved rekruttering Løpende	Fast etablering av tidligere forsøksordning.	Mangfold blant medarbeidere og ledere.	Innvandrere med bakgrunn <u>utenfor</u> EØS, Nord-Amerika, Australia og New Zealand (Landgruppe 2)	Toppledelsen Personalpolitikken	HR-seksjonen Alle ledere	Ingen kvotert. Ansatt 6 stykker med bakgrunn fra landgruppe 2 i 2015.
Tilsette medarbeidere med nedsatt funksjonsevne – tilretteleggingsbehov – inkludere flere i arbeidslivet	Handlingsplan laget 2014-2018	IA-avtalen		Arbeidstakere som står utenfor arbeidslivet og som har et tilretteleggingsbehov.	Personalpolitikken Toppledelsen	HR-seksjonen Alle ledere	Statsbygg har gitt tilbud om arbeidspraksis til 9 personer i arbeidsmarkedstiltak i 2015. Dette har utgjort ca. 6 årsverk.

Tiltak	Status	Bakgrunn	Målsetting	Målgruppe	Forankring	Ansvarlig for gjennomføring	Resultat
Det er etablert faste bilparkeringsplasser knyttet til IA-behov. Arbeid hjemmefra	Alle med behov, og tjenesten tillater arbeid fra hjemmet.		Kunne være fleksibel i forhold til balanse arbeidsliv/privatliv. Særlig benyttet for ansatte med omsorgsoppgaver og andre med tilretteleggingsbehov.	Alle ansatte på kontorsektor på alle nivåer.	Toppledelsen Personalpolitikken	Leder	Tildeles etter søknad. 320 medarbeidere får dekket kostnader til internett hjemme i 2015. 148 (46,3 %) av disse kvinner.
Tilrettelegging for ulik matkultur/-behov	Ved alle typer arrangementer		At alle ansatte kan delta ved pålagte og ikke pålagte Statsbygg-arrangementer og arrangementer av Statshygg (velferdsorg.)	Ansatte med behov for spesiell mat, eks. pga. sykdom eller kulturell/religiøs bakgrunn.	Toppledelsen	Arr. ansvarlig Kantinen	Ulike retter ved alle arrangement. Ulike retter i kantinen.
Statsbyggskolen	Løpende		Statsbygg vil gjennom målrettede tiltak styre og tilrettelegge for kompetanseutvikling som et virkemiddel for å oppnå våre strategiske mål.	Alle ansatte, basert på kompetansebehov	Toppledelsen	HR-seksjonen	814 ansatte (89%) deltok på ett eller flere tiltak i 2015.
Stipendordning	Årlig	Utvikle kompetanse og beholde medarbeidere.	Øke kompetansen i virksomheten. Gi medarbeidere mulighet til faglig og personlig utvikling.	Alle ansatte	Toppledelsen	HR-seksjonen Statsbyggskolen	25 nye stipendiater i 2015 hvor 14 var kvinner (56 %).
Kurs i bedre norsk (individuelle kurs)	Ved behov		Øke norskkunnskap, virksomhets- og kulturforståelse.	Ansatte med norsk som 2. språk.	Toppledelsen	HR-seksjonen Statsbyggskolen	2 deltakere på kurset «Bedre norsk» i 2015.

Tiltak	Status	Bakgrunn	Målsetting	Målgruppe	Forankring	Ansvarlig for gjennomføring	Resultat
Ny som leder i Statsbygg	E-kurs		Innføring i ledelsesprinsipper, personalpolitikk med mer.	Alle nye ledere	Toppledelsen	HR-seksjonen Statsbyggskolen	12 gjennomførte kurset, 9 menn og 3 kvinner i 2015.
Program for nye Ledere i Statsbygg	Løpende		Kunnskap om Statsbyggs mål, strategier, kultur og verdier Ferdigheter i å utøve sin lederrolle i tråd med hva Statsbygg forventer av sine ledere.	Alle nye ledere	Toppledelsen	HR-seksjonen Statsbyggskolen	16 deltakere i 2015, hvorav 8 var kvinner (50 %)
Flere kvinner til Driftssektor	Løpende		Kjønnsnøytral annonseutforming samt kundefokus på driftsstillingene.		Toppledelsen Personalpolitikken	Eiendomsavdelingen HR-seksjonen	1 kvinne rekruttert til driftssektor i 2015.

3. Registreringsskjema for tilstandsrapportering (kjønn)

Tabell likestilling 2015		Kjønnsbalanse			Lønn**		Deltid		Midlertidig		Foreldre- permisjon		Legemeldt fravær	
		m %	k %	Totalt (N)	m (kr/%)	k (kr/%)	m %	k %	m %	k %	m %	k %	m %	k %
Totalt i virksomheten*	2015	66	34	909	100	111	4,5	8,5	1,7	3,9	36	64	3,1	5,7
	2014	67	33	877	100	111	5	10	2	5	10	90	3	5,4
Førstekonsulent	2015	23	77	13	100	101								
	2014	27	73	15	100	102								
Driftstekniker	2015	94	6	69	100	101								
	2014	94	6	70	100	101								
Driftsleder	2015	97	3	182	100	101								
	2014	98	2	175	100	101								
Rådgiver	2015	45	55	69	100	96								
	2014	44	56	57	100	97								
Seniorkonsulent	2015	15	85	47	100	102								
	2014	17	83	46	100	101								
Underdirektør	2015	65	35	20	100	97								
	2014	61	39	18	100	103								
Overingeniør	2015	75	25	126	100	108								
	2014	81	19	110	100	108								
Overarkitekt	2015	29	71	7	100	88								
	2014	33	67	9	100	86								
Avdelingsdirektør	2015	48	52	48	100	94								
	2014	54	46	48	100	100								
Assisterende direktør	2015	50	50	2	100	102								
	2014													
Direktør	2015	62	38	8	100	108								
	2014	62	38	8	100	101								
Seniorarkitekt	2015	37	63	27	100	98								
	2014	37	63	27	100	98								
Senioringeniør	2015	64	36	101	100	99								
	2014	60	40	99	100	101								
Seniorrådgiver	2015	43	57	122	100	98								
	2014	45	55	109	100	98								
Sjefingeniør	2015	79	21	28	100	102								
	2014	86	14	22	100	99								

* Stillinger hvor det kun er stillingshavere av samme kjønn er utelatt fra matrisen, men inkludert i totaltallene.

** Lønnsdata hentet fra lønssystemet i Statsbygg.

*** Forskjellen i lønn for overarkitekter skyldes at gjennomsnittsalder og erfaring er vesentlig lavere for de seks kvinnene innenfor stillingskoden.

BILDE Tilbygg til Sametinget. Fotograf: Trond Isaksen

STATSBYGG

TLF. 815 55 045

NETT statsbygg.no

 **BYGG MED
MENING**